

**Uzupełnienie Programu
Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A
2000 - 2006**

**Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) –
Wolny Kraj Związkowy Saksonia**

CCI-Code: 2001 CB 16 O PC 004

**zatwierdzone na posiedzeniu Komitetu Monitorującego
w dniu 28.04.2005**

Spis treści

Spis treści.....	2
Spis ilustracji.....	4
Spis skrótów.....	7
Rozdział 1	Wprowadzenie..... 8
1.1	Uzasadnienie..... 8
1.2	Zasady..... 8
1.3	Proces opracowywania Uzupełnienia Programu..... 9
1.4	Ewaluacja i jej konsekwencje dla Uzupełnienia Programu..... 11
Rozdział 2	Opis działań..... 12
2.1	Uwagi wstępne..... 12
2.2	Ewaluacja ex ante..... 14
2.3	Regulacje dotyczące wysokości dofinansowania oraz zaangażowania państwowych podmiotów wnioskujących o dofinansowanie projektów w ramach IW INTERREG III A..... 14
2.4	Odpowiedzialne jednostki..... 15
2.5	Odpowiedzialne jednostki dla Funduszu Małych Projektów..... 16
Rozdział 3	Indykatorywny plan finansowy..... 100
3.1	Indykatorywny plan finansowy na poziomie działań..... 100
Rozdział 4	Procedura i kryteria wyboru projektów..... 102
4.1	Wprowadzenie..... 102
4.1.1	Zasady formułowania procedury wyboru projektów..... 102
4.1.2	Zasady formułowania kryteriów wyboru projektów..... 104
4.2	Wyjaśnienia dotyczące przebiegu procedury i kryteriów wyboru projektów..... 105
4.2.1	Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego (faza I struktur wdrożeniowych IW INTERREG III A)..... 105
4.2.1.1	Przebieg procedury..... 105
4.2.1.2	Kryteria..... 111
4.2.2	Uchwała o przyznaniu dofinansowania dla projektu oraz prawnie wiążąca realizacja tej decyzji (faza II struktur wdrożeniowych IW INTERREG III A)..... 113
4.2.2.1	Przebieg procedury..... 113
4.2.3	Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu (faza III struktur wdrożeniowych IW INTERREG III A)..... 115
4.3	Wyjaśnienia dotyczące przebiegu procedury i kryteriów wyboru projektów w ramach Funduszu Małych Projektów (FMP)..... 117
4.3.1	Przygotowanie, złożenie i sprawdzenie wniosku projektowego w ramach FMP (faza I wdrażania FMP)..... 118

4.3.1.1	Przebieg procedury.....	118
4.3.1.2	Kryteria.....	122
4.3.2	Ocena projektu i decyzja o przyznaniu dofinansowania dla projektu (faza II wdrażania FMP).....	123
4.3.2.1	Przebieg procedury.....	123
4.3.2.2	Kryteria.....	125
4.3.3	Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu w ramach FMP (faza III struktur wdrażania FMP).....	126
Rozdział 5	Informacja i promocja.....	128
5.1	Podstawy prawne.....	128
5.2	Cele i grupy docelowe.....	128
5.3	Indykatoryny budżet.....	129
5.4	Odpowiedzialność za koordynację działań informacyjnych i promocyjnych.....	129
5.5	Strategie i zadania w ramach informacji i promocji.....	130
5.5.1	Logo INTERREG III A.....	130
5.5.2	Nowe media.....	131
5.5.2.1	Homepage.....	131
5.5.2.2	Kontakt przez pocztę elektroniczną.....	132
5.5.3	Media klasyczne.....	132
5.5.3.1	Prasa, telewizja, radio.....	132
5.5.3.2	Publikacje.....	132
5.5.4	Imprezy.....	133
5.5.5	Wystawa.....	134
5.5.6	Wyjazdy studyjne i wizytacje projektów na miejscu.....	134
5.5.7	Wykorzystywane materiały reklamowe.....	135
5.5.8	Doradztwo dla beneficjenta.....	135
5.5.9	Sprawy różne.....	135
5.5.9.1	Informowanie podmiotów otrzymujących wsparcie.....	135
5.5.9.2	Specjalne wymagania formułowane w powiadomieniach o przyznaniu wsparcia.....	136
5.5.9.3	Specjalne wymagania dotyczące przeprowadzania imprez.....	136
5.6	Ocena działań informacyjnych i promocyjnych.....	143
Rozdział 6	System informacji.....	144
6.1	Podstawy prawne.....	144
6.2	Sytuacja w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia.....	144
6.3	Sytuacja w Rzeczypospolitej Polskiej.....	145
6.4	Transgraniczny monitoring finansowo-techniczny i specyficzny dla IW INTERREG.....	145
6.5	Elektroniczne przekazywanie danych.....	146

Spis ilustracji

Schemat 1	Uzupełnienie Programu - przegląd prac programowych.....	10
Schemat 2	Przegląd instytucji odpowiedzialnych.....	15
Schemat 3	Przegląd instytucji odpowiedzialnych dla Funduszu Małych Projektów...	16
Schemat 4	Wartości docelowe – Działanie A 1.....	18
Schemat 5	Przedmioty wsparcia A 1-1.....	19
Schemat 6	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci A 1-1.....	20
Schemat 7	Wskaźniki / Zakresy interwencji A 1-1.....	20
Schemat 8	Wartości docelowe – Działanie A 2.....	22
Schemat 9	Przedmioty wsparcia A 2-1.....	23
Schemat 10	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci A 2-1.....	24
Schemat 11	Wskaźniki / Zakresy interwencji A 2-1.....	24
Schemat 12	Wartości docelowe – Działanie B 1.....	26
Schemat 13	Przedmioty wsparcia B 1-1.....	27
Schemat 14	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 1-1.....	27
Schemat 15	Wskaźniki / Zakresy interwencji B 1-1.....	28
Schemat 16	Przedmioty wsparcia B 1-2.....	29
Schemat 17	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 1-2.....	29
Schemat 18	Wskaźniki / Zakresy interwencji B 1-2.....	30
Schemat 19	Wartości docelowe – Działanie B 2.....	32
Schemat 20	Przedmioty wsparcia B 2-1.....	34
Schemat 21	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-1.....	34
Schemat 22	Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-1.....	34
Schemat 23	Przedmioty wsparcia B 2-2.....	35
Schemat 24	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-2.....	35
Schemat 25	Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-2.....	35
Schemat 26	Przedmioty wsparcia B 2-3.....	36
Schemat 27	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-3.....	36
Schemat 28	Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-3.....	37
Schemat 29	Przedmioty wsparcia B 2-4.....	38
Schemat 30	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-4.....	38
Schemat 31	Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-4.....	39
Schemat 32	Przedmioty wsparcia B 2-5.....	40
Schemat 33	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-5.....	40
Schemat 34	Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-5.....	40
Schemat 35	Wartości docelowe – Działanie C 1.....	42
Schemat 36	Przedmioty wsparcia C 1-1.....	44
Schemat 37	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-1.....	44
Schemat 38	Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-1.....	44
Schemat 39	Przedmioty wsparcia C 1-2.....	45
Schemat 40	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-2.....	45
Schemat 41	Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-2.....	46
Schemat 42	Przedmioty wsparcia C 1-3.....	47

Schemat 43	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-3.....	47
Schemat 44	Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-3.....	48
Schemat 45	Przedmioty wsparcia C 1-4.....	49
Schemat 46	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-4.....	49
Schemat 47	Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-4.....	50
Schemat 48	Wartości docelowe – Działanie D 1.....	52
Schemat 49	Przedmioty wsparcia D 1-1.....	54
Schemat 50	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 1-1.....	55
Schemat 51	Wskaźniki / Zakresy interwencji D 1-1.....	55
Schemat 52	Przedmioty wsparcia D 1-2.....	56
Schemat 53	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 1-2.....	57
Schemat 54	Wskaźniki / Zakresy interwencji D 1-2.....	57
Schemat 55	Przedmioty wsparcia D 1-3.....	58
Schemat 56	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 1-3.....	58
Schemat 57	Wskaźniki / Zakresy interwencji D 1-3.....	59
Schemat 58	Wartości docelowe – Działanie D 2.....	61
Schemat 59	Przedmioty wsparcia D 2-1.....	62
Schemat 60	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 2-1.....	62
Schemat 61	Wskaźniki / Zakresy interwencji D 2-1.....	62
Schemat 62	Wartości docelowe – Działanie E 1.....	64
Schemat 63	Przedmioty wsparcia E 1-1.....	65
Schemat 64	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci E 1-1.....	66
Schemat 65	Wskaźniki / Zakresy interwencji E 1-1.....	66
Schemat 66	Przedmioty wsparcia E 1-2.....	67
Schemat 67	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci E 1-2.....	67
Schemat 68	Wskaźniki / Zakresy interwencji E 1-2.....	68
Schemat 69	Przedmioty wsparcia E 1-3.....	69
Schemat 70	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci E 1-3.....	69
Schemat 71	Wskaźniki / Zakresy interwencji E 1-3.....	69
Schemat 72	Wartości docelowe – Działanie F 1.....	71
Schemat 73	Przedmioty wsparcia F 1-1.....	72
Schemat 74	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 1-1.....	73
Schemat 75	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-1.....	73
Schemat 76	Przedmioty wsparcia F 1-2.....	74
Schemat 77	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 1-2.....	75
Schemat 78	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-2.....	75
Schemat 79	Przedmioty wsparcia F 1-3.....	76
Schemat 80	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 1-3.....	77
Schemat 81	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-3.....	77
Schemat 82	Przedmioty wsparcia F 1-4.....	78
Schemat 83	Odbiorcy wsparcia F 1-4.....	78
Schemat 84	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-4.....	79
Schemat 85	Wartości docelowe – Działanie F 2.....	81
Schemat 86	Przedmioty wsparcia F 2-1.....	82
Schemat 87	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 2-1.....	82

Schemat 88	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 2-1.....	83
Schemat 89	Przedmioty wsparcia F 2-2.....	84
Schemat 90	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 2-2.....	84
Schemat 91	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 2-2.....	85
Schemat 92	Wartości docelowe – Działanie F 3.....	87
Schemat 93	Przedmioty wsparcia F 3-1.....	88
Schemat 94	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 3-1.....	88
Schemat 95	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 3-1.....	89
Schemat 96	Przedmioty wsparcia F 3-2.....	90
Schemat 97	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 3-2.....	90
Schemat 98	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 3-2.....	91
Schemat 99	Przedmioty wsparcia F 3-2.....	92
Schemat 100	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 3-3.....	92
Schemat 101	Wskaźniki / Zakresy interwencji F 3-3.....	92
Schemat 102	Wartości docelowe – Działanie X.....	94
Schemat 103	Przedmioty wsparcia X 1.....	95
Schemat 104	Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci X 1.....	96
Schemat 105	Wskaźniki / Zakresy interwencji X 1.....	96
Schemat 106	Przedmioty wsparcia PT.....	98
Schemat 107	Instytucje odpowiedzialne PT.....	99
Schemat 108	Wskaźniki / Zakresy interwencji PT.....	99
Schemat 109	Indykatorywny plan finansowy na poziomie działań.....	102
Schemat 110	Projekty INTERREG III A prowadzone w układzie krajowym.....	104
Schemat 111	Zaawansowane projekty INTERREG III A – pakiety projektów.....	104
Schemat 112	Partnerzy do kontaktów dla wnioskodawców.....	107
Schemat 113	Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego (faza I).....	108
Schemat 114	Uchwała o przyznaniu dofinansowania dla projektu oraz prawnie wiążąca realizacja tej decyzji (faza II).....	115
Schemat 115	Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu (faza III).....	117
Schemat 116	Instytucje przyjmujące wnioski projektowe w ramach FMP.....	119
Schemat 117	Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów.....	120
Schemat 118	Przygotowanie, złożenie i sprawdzenie wniosku projektowego w ramach FMP (faza I).....	121
Schemat 119	Ocena projektu i decyzja o przyznaniu dofinansowania dla projektu w ramach FMP (faza II).....	125
Schemat 120	Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu w ramach FMP (faza III).....	128
Schemat 121	Zestawienie dotyczące działań informacyjnych i promocyjnych.....	138

Spis skrótów

Dz. Urz. WE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
FAQ	Frequently asked questions (naczęściej zadawane pytania)
FIKO-Web	System Kontroli Finansowej Środków Pomocowych Wolnego Kraju Związkowego Saksonia
FMP	Fundusz Małych Projektów
FMV	System Zarządzania Środkami Pomocowymi Wolnego Kraju Związkowego Saksonia
FMV-Fiko	System Zarządzania Środkami Pomocowymi i Kontroli Finansowej Wolnego Kraju Związkowego Saksonia
FÖMISAX	Bank Danych Środków Pomocowych Wolnego Kraju Związkowego Saksonia
GOPR	Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
IW INTERREG	Inicjatywa Wspólnotowa w dziedzinie współpracy transgranicznej i współpracy ponadnarodowej dla harmonijnego i zrównoważonego rozwoju obszaru Europy
LKS	Lokalny Komitet Sterujący
PIW	Program Inicjatywy Wspólnotowej
PHARE CBC	Program Współpracy Przygranicznej PHARE / Poland and Hungary: Action for the Restructuring of the Economy Cross-Border Cooperation
PTTK	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
RPK	Regionalny Punkt Kontaktowy
SAB	Saksoński Bank Odbudowy – Bank Wsparcia
SaxMBS	System Zagospodarowania Środków Wolnego Kraju Związkowego Saksonia
SIMIK	System Informatycznego Monitoringu i Kontroli Finansowej Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności
WE	Wspólnota Europejska
WST	Wspólny Sekretariat Techniczny
UE	Unia Europejska

Rozdział 1 Wprowadzenie

1.1 Uzasadnienie

Wraz z akcesją Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 roku zharmonizowane zostały instrumenty finansowania współpracy transgranicznej. W ten sposób rozpoczyna się nowa faza współpracy bilateralnej na pograniczu polsko-saksońskim.

Środki Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A, dostępne do tej pory jedynie w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia, po rozszerzeniu Unii Europejskiej mogą być efektywnie wykorzystywane do wsparcia projektów po obu stronach granicy.

Z tego względu obok Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia 2000-2006 również Uzupełnienie Programu wymagało uwarunkowanego akcesją dostosowania.

1.2 Zasady

Uzupełnienie Programu jest dokumentem służącym realizacji strategii i priorytetów interwencji, zawierającym szczegółowe informacje na poziomie działań (art. 9 m Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999, Dz. Urz. WE Nr L 161/1 z dn. 21.06.1999 r.).

W związku z powyższym niniejsze Uzupełnienie Programu konkretyzuje na poziomie działań PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia na podstawie decyzji Komisji Europejskiej nr K (2004) 4657 z dn. 29.11.2004 r. Zgodnie z art. 35 ust. 3a i 3b Uzupełnienie Programu zatwierdza Komitet Monitorujący.

Treść dokumentu odpowiada wymogom zawartym w art. 18 ust. 3 i art. 36 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999.

O ile umieszczone w Uzupełnieniu Programu informacje (np. określenie kwantyfikowanych celów, opis wskaźników, kategorie odbiorców wsparcia / beneficjentów) wymagają odniesienia do poszczególnych działań, znajdują się one w Rozdziale 2 „Opis działań”. Po stronie saksońskiej bazuje on przy tym na wynikach ewaluacji ex-ante.

Po stronie polskiej opis działań opiera się na wynikach prac dolnośląskiej Grupy Redakcyjnej ds. Uzupełnienia PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia.

Uzupełnienie Programu, przedłożone Komitetowi Monitorującemu do zatwierdzenia w dn. 28.04.2005 r., uwzględnia cele specyficzne IW INTERREG III A, które odróżniają PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia od innych obszarów interwencji funduszy strukturalnych:

- Cele przekrojowe IW INTERREG III A i ich znaczenie dla określenia kryteriów wyboru projektów

Mając na uwadze cel przekrojowy IW INTERREG III A, którym jest zintegrowana polityka regionalna dla sąsiadujących ze sobą terenów przygranicznych, wymienione w ramach danego działania cele, wskaźniki i kryteria wyboru projektów nie mogą być ukierunkowane wyłącznie na sektorowe oddziaływanie tego działania, lecz dodatkowo powinny uwzględniać wkład tego działania do rozwoju transgranicznego i wzmocnienia obszaru pogranicza. Ze względu na mierzalność oddziaływania interwencji, którą stawia sobie za cel Uzupełnienie Programu, wymagania w stosunku do gromadzonych danych

są merytorycznie znacznie wyższe niż ma to miejsce w większości sektorowych instrumentów wsparcia.

- Zapewnienie spójności wykorzystania środków poprzez system kontroli

Spójność wykorzystania środków, o których mowa w Uzupełnieniu Programu, z Programem Inicjatywy Wspólnotowej gwarantuje w fazie realizacji kilkustopniowy system kontroli. Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów są zobowiązane do potwierdzenia kwalifikowalności projektu do wsparcia w ramach Programu nie tylko pod kątem merytorycznym, lecz również – przy włączeniu w proces weryfikacji Wspólnego Sekretariatu Technicznego – do potwierdzenia zgodności z wytycznymi dla IW INTERREG III, mającymi zasadnicze znaczenie, oraz z innymi znajdującymi zastosowanie rozporządzeniami dotyczącymi funduszy strukturalnych. Odbyna się to przed wyborem projektów przez Komitet Sterujący na podstawie celów określonych w PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia.

- Stworzenie priorytetów wykraczających poza jedną politykę sektorową oraz ich wdrażanie a wymogi stawiane w procedurze wyboru projektów

Realizacja celu przekrojowego (w tym przypadku: zintegrowanej polityki regionalnej sąsiadujących ze sobą terenów przygranicznych) stawia wysokie wymagania procedurze wyboru i warunkom zatwierdzania projektów na forum Komitetu Sterującego, który jako gremium musi być zdolny do ponadsektorowego podejmowania decyzji i ustalania priorytetów. Jednocześnie jednak jego członkowie dobierani są w oparciu o ich wiedzę i zainteresowania w danej dziedzinie oraz w myśl zasady reprezentacji interesu geograficznego. Z tego względu procedurę i kryteria wyboru projektów powinno się traktować jako centralny element niniejszego Uzupełnienia Programu.

Ponadto w Uzupełnieniu Programu uwzględnione zostały szczególne warunki ramowe saksońskiej polityki wsparcia ze środków pomocowych.

Po stronie polskiej Program realizowany jest na bazie Porozumienia kompetencyjnego w sprawie wdrażania PIW INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) zawieranego pomiędzy Ministrem Gospodarki i Pracy, Wojewodą Dolnośląskim oraz Samorządem Województwa Dolnośląskiego, Porozumienia w sprawie zarządzania finansowego PIW INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) zawieranego pomiędzy Ministrem Gospodarki i Pracy, Ministrem Finansów i Wojewodą Dolnośląskim, a także Podręcznika Instytucji Krajowej, Podręcznika Procedur Instytucji Pośredniczącej dla Programów INTERREG III A, Podręcznika Procedur Euroregionu Nysa dla Programu INTERREG III A, Podręcznika beneficjenta Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A .

1.3 Proces opracowywania Uzupełnienia Programu

Metodyka opracowywania Uzupełnienia Programu opierała się na pozytywnych doświadczeniach zebranych przy sporządzaniu Wspólnego Dokumentu Programowego. Na wszystkich etapach przestrzegana była zasada partnerstwa i równouprawnienia w udziale strony polskiej. Tym samym z powodzeniem kontynuowano wspólny proces zapoczątkowany w ramach prac programowych dla IW INTERREG III A i PHARE CBC.

Pod przewodnictwem Wspólnej Instytucji Zarządzającej INTERREG III A, bezpośrednio po przedłożeniu Komisji Europejskiej pod koniec 2003 r. Programu Inicjatywy Wspólnotowej, rozpoczęto precyzowanie jego treści. Celem aktywnego monitorowania dalszego procesu programowania uchwałą Regionalnego Komitetu Monitorującego z dn. 16.12.2003 r. została

utworzona bilateralna grupa robocza. Na bazie pozytywnych doświadczeń zebranych przy pracach wspólnej grupy roboczej zajmującej się ewaluacją śródkresową Programu, do utworzonej bilateralnej grupy roboczej wyznaczeni zostali przedstawiciele obu Instytucji Narodowych, resortów branżowych, Instytucji Subpłatniczych / Wspólnej Instytucji Płatniczej, partnerzy gospodarczy i społeczni, jak również partnerzy regionalni po obu stronach granicy. Kierownictwo pracami grupy roboczej należało do Wspólnej Instytucji Zarządzającej INTERREG III A.

Na forum grupy roboczej dyskutowano na początkowym etapie o najważniejszych sprawach związanych z procedurą i kryteriami wyboru projektów. Znacznie uproszczono prezentacje w ramach poszczególnych działań dla strony saksońskiej w Uzupełnieniu Programowym, w wyniku uzgodnień z saksońskimi resortami branżowymi. Zmiany te nie wpłynęły jednak na ograniczenie istniejącego spektrum możliwości wsparcia ze środków pomocowych.

W wyniku intensywnych prac grupy roboczej do końcowej wersji Uzupełnienia Programu wprowadzono szereg uwag, a następnie przekazano ją oficjalnie wszystkim członkom Komitetu Monitorującego w celu sprawdzenia. Podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego w dn. 28.04.2005 r. szczegółowo przedyskutowano projekt Uzupełnienia Programu i zatwierdzono go. Wspólna Instytucja Zarządzająca INTERREG III A została upoważniona do przekazania Uzupełnienia Programu - po sporządzeniu jego wersji ostatecznej - Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej.

Schemat 1 Uzupełnienie Programu - przegląd prac programowych

Etap programowania	Okres	Zaangażowane podmioty
Utworzenie grupy roboczej w celu przeprowadzenia uwarunkowanego akcesją dostosowania Uzupełnienia Programu	grudzień 2003	Regionalny Komitet Monitorujący, którego członkami są: Wspólna Instytucja Zarządzająca INTERREG III A, Instytucje Narodowe dla każdej ze stron, Wspólna Instytucja Płatnicza / Instytucje Subpłatnicze, przedstawiciele branżowych resortów saksońskich, partnerzy gospodarczy i społeczni, partnerzy regionalni po obu stronach granicy
Sprawdzenie procedury oraz kryteriów wyboru projektów	od lutego 2004	członkowie grupy roboczej
Uproszczenie prezentacji w ramach poszczególnych działań	luty / marzec 2004	Wspólna Instytucja Zarządzająca INTERREG III A, saksońskie resorty branżowe
Wprowadzenie uwag do treści Uzupełnienia Programu	od września 2004	Wspólna Instytucja Zarządzająca INTERREG III A, Ministerstwo Gospodarki i Pracy jako Instytucja Krajowa, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, saksońskie resorty branżowe

---

Konsultacje końcowej wersji Uzupełnienia Programu	05.04.2005 – 19.04.2005	Komitet Monitorujący, partnerzy gospodarczy i społeczni, partnerzy regionalni po obu stronach granicy
Uchwała o przyjęciu Uzupełnienia Programu	od września 2004	Komitet Monitorujący

1.4 Ewaluacja i jej konsekwencje dla Uzupełnienia Programu

Przy sporządzaniu Uzupełnienia Programu intensywnie korzystano z danych i merytorycznych propozycji zawartych w ewaluacji ex-ante Wspólnego Dokumentu Programowego Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia.

Ponadto w Uzupełnieniu Programu odzwierciedlenie znajdują doświadczenia z realizacji Programu INTERREG III A po stronie saksońskiej jak również Programu PHARE CBC po stronie polskiej. Dodatkowo uwzględniono pierwsze wnioski i zalecenia z procesu ewaluacji śródkresowej.

Rozdział 2 Opis działań

2.1 Uwagi wstępne

Głównym elementem Uzupełnienia PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia jest szczegółowy opis działań, w ramach których mają być przeprowadzane projekty¹ służące osiągnięciu celów IW INTERREG III A. W zatwierdzonym przez Komisję Europejską PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia określone zostały, obok przewidywanym priorytetów wsparcia, główne treści planowanych działań:

- A 1 Rozwój gospodarczy,
- A 2 Turystyka,
- B 1 Infrastruktura komunikacyjna,
- B 2 Pozostała infrastruktura,
- C 1 Środowisko,
- D 1 Rozwój obszarów wiejskich,
- D 2 Rozwój obszarów miejskich,
- E 1 Kształcenie, szkolenie i zatrudnienie,
- F 1 Rozwój społeczno-kulturowy,
- F 2 Współpraca,
- F 3 Bezpieczeństwo,
- X Akcja Wspólnotowa dla terenów przygranicznych.

Wymienione obszary działań IW INTERREG III A zostaną w dalszej części rozdziału przedstawione w sposób szczegółowy w celu przybliżenia wszystkim zaangażowanym podmiotom i beneficjentom IW INTERREG III A i jej treści.

Ze względu na to, że PIW INTERREG III A jest w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia zintegrowany z ogólnymi zasadami udzielania wsparcia, zastosowanie znajdują tu odnośne wytyczne krajowe z ich konkretnymi zapisami definiującymi przedmioty oraz procedury wsparcia. Są one jednak zawsze podporządkowane celom, działaniom i procedurom IW INTERREG III A.

Po stronie polskiej przy definiowaniu przedmiotów i procedur wsparcia uwzględniono stosowne zapisy odnośnych rozporządzeń i wytycznych wspólnotowych dla funduszy strukturalnych.

Tym samym każde planowane przedsięwzięcie oceniane i wybierane jest na podstawie kryteriów merytorycznych oraz kryteriów specyficznych dla IW INTERREG². W opisie działań, w celu nadania większej przejrzystości ujętym treściom, dokonano podziału na poddziałania.

Dla każdego poddziałania dokładnie określono przedmioty wsparcia oraz instytucje odpowiedzialne.³ Zwrócić tu należy uwagę na spójność z obszarami wsparcia w ramach Celu 1, jak to już zostało wyjaśnione w Dokumencie Programowym w rozdziale 4.2.2.⁴ W celu uzupełnienia podanych tam stwierdzeń można zauważyć, iż po stronie polskiej przeciwdziałać się będzie możliwemu nakładaniu się na siebie działań finansowanych

¹ Pojęcie „projekt” odpowiada pojęciu „działanie (operacja)” zdefiniowanemu w art. 9 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999.

² Patrz rozdział 4.

³ Przedstawione przedmioty wsparcia należy rozumieć jako listę indykatywną. W każdym przypadku ubiegania się o dofinansowanie ze środków IW INTERREG III A dla projektu należy udowodnić, że projekt ujęty został w tym katalogu tematycznym, a także że pod kątem merytorycznym oraz pod kątem specyficznych dla IW INTERREG celów kwalifikuje się do wsparcia. Patrz również wyjaśnienia dotyczące procedury i kryteriów wyboru projektów w rozdziale 4.

⁴ Program Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A 2000 – 2006 Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia.

w ramach IW INTERREG III A i w ramach głównych obszarów interwencji (mainstream) poprzez następujące mechanizmy:

- Rozgraniczenie następować będzie w oparciu o zasadę aspektu transgranicznego dla IW INTERREG III A. Ze środków IW INTERREG III A finansowane będą wyłącznie projekty o znaczącym efekcie transgranicznym.
- W celu monitoringu utworzony zostanie system do obsługi bazy danych projektów, który na poziomie krajowym znajdzie zastosowanie zarówno w odniesieniu do działań dofinansowanych w ramach Programów Celu 1 jak i ze środków IW INTERREG. Poprzez to przeciwdziałać się będzie przypadkom podwójnego dofinansowania.
- Działania wspierane w ramach IW INTERREG III A różnią się w swoich treściach, bądź poprzez odmienne rozłożenie akcentów dla podobnych przedsięwzięć, od działań wspieranych w ramach Programów Celu 1.
- Instytucje uczestniczące w zarządzaniu i we wdrażaniu IW INTERREG III A stworzone zostały analogicznie do tych samych instytucji dla Programów Celu 1. Zapewnia to koordynację pomiędzy programami i ich efektywne zarządzanie.

Opis każdego z dwunastu zadań zawiera najpierw krótkie wprowadzenie ogólne. Główny cel działania podzielony zostaje następnie na cele specyficzne dla danego działania. Cele specyficzne, odnoszące się do poddziałań, tworzą katalog, do którego realizacji zmierza się w ramach danego działania. Ograniczony zasób środków prowadzi jednak w konsekwencji do tego, iż poprzez dofinansowywane projekty nie będzie można objąć wszystkich poddziałań i kierunków docelowych. Konkurencja na polu transgranicznych przedsięwzięć kooperacyjnych powinna pokazać, na których obszarach istnieje największe zapotrzebowanie oraz na których obszarach można osiągnąć najlepsze wyniki poprzez wykorzystanie środków.

Wskaźniki monitorowania i rzeczywistej realizacji działań, o których mowa w zatwierdzonym PIW INTERREG III A 2000-2006 Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia, zostały raz jeszcze wymienione w krótkiej charakterystyce każdego działania. Zwiększenie wartości docelowych w porównaniu z dotychczas obowiązującą wersją Uzupełnienia Programu jest wynikiem uwarunkowanego akcesją zwiększenia obszaru wsparcia i związanym z tym zwiększeniem całościowej wielkości wsparcia.

Przewiduje się w sumie, iż stan realizacji Programu pokazany zostanie w sprawozdaniu rocznym za pomocą zdefiniowanych wskaźników oraz dodatkowo na przykładach za pomocą kwantyfikowanych danych na poziomie poddziałań. Poprzez wyprowadzenie konkretnych informacji stwarza się najlepsze warunki dla monitoringu i oceny interwencji. Poprzez porównanie wartości do osiągnięcia podawanych we wnioskach projektowych z wartościami rzeczywistymi wynikającymi ze specyficznego dla IW INTERREG systemu danych, powstaje cały zbiór ocen. I tak na przykład poprzez porównanie danych odnośnie rodzaju podmiotu realizującego projekt, geograficznego miejsca realizacji projektu oraz liczby nowo powstałych kooperacji, można wyciągnąć wnioski co do osiągnięcia strategicznego celu, jakim jest „intensyfikacja współpracy transgranicznej”. W taki sam sposób kombinacja informacji o rodzaju podmiotu realizującego projekt, geograficznym miejscu realizacji projektu i liczby stworzonych miejsc pracy pozwala ocenić skuteczność wsparcia w kontekście rozwoju regionalnego.

Tabele zawierające opis poddziałań definiują poza tym – tak jak jest to wymagane – beneficjentów końcowych, którzy zaangażowani są w realizację projektu.

2.2 Ewaluacja ex ante

Pozytywnie oceniony przez ewaluatora system celów, składający się z przekrojowej strategii, celów strategicznych jak i specyficznych, został logicznie doprecyzowany poprzez „specyficzne podporządkowane cele na poziomie działań”, które odnoszą się do wszystkich adekwatnych działań tematycznych. Dla każdego działania przyjęto poza tym realne kwantyfikowane wartości docelowe, przez co powstała konkretna miara do oceny osiągnięcia zakładanych celów.

Wybrane działania wewnątrz IW INTERREG III A zostały rozpisane na tak zwane poddziałania, które każdorazowo pokazują spektrum przewidzianych projektów. Definiują one precyzyjnie merytoryczną i techniczno-proceduralną realizację poszczególnych zakresów wsparcia. Tym samym cele i przedmioty wsparcia zostały opisane w sposób optymalny. Ewaluacja śródkresowa zasadniczo potwierdziła słuszność wybranej strategii oraz jej rozpisanie na wybrane działania tak, iż nie było konieczności wprowadzania zasadniczych zmian.

Podkreślić należy przejrzystość prezentacji konkretnych poddziałań, która zdecydowanie poprawia możliwości wykorzystania Uzupełnienia Programu jako instrukcji dla podmiotów zaangażowanych w całokształt procedur jak i dla projektodawców.

2.3 Regulacje dotyczące wysokości dofinansowania oraz zaangażowania państwowych podmiotów wnioskujących o dofinansowanie projektów w ramach IW INTERREG III A

➤ Regulacje dotyczące wysokości dofinansowania w ramach IW INTERREG III A

Decyzją Rządu Wolnego Kraju Związkowego Saksonia z dn. 19.06.2001 r. możliwe stało się zredukowanie udziału środków własnych projektodawców w przypadku spełnienia określonych warunków, jak i umożliwienie korzystania ze wsparcia ze środków IW INTERREG III A dla podmiotów publicznych w ramach administracji krajowej.

Regulacje te – po odpowiedniej weryfikacji odnoszącej się do projektu przez odpowiedzialne instytucje uczestniczące w obsłudze projektów - mogą być zastosowane w w odniesieniu do szczegółowo opisanych w tym rozdziale działań. Redukcja udziału środków własnych nie wyklucza obowiązku współfinansowania krajowego z publicznych środków budżetowych (zasada dodatkowości).

Po stronie polskiej obowiązują stosowne zapisy wytycznych i rozporządzeń dla funduszy strukturalnych. Generalna zasada przewiduje udział UE w dofinansowaniu projektów do 75% całkowitych kosztów kwalifikowanych.

➤ Uwzględnienie publicznych podmiotów w ramach IW INTERREG III A

Wytyczne Komisji Europejskiej odnośnie IW INTERREG III oraz Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 448/2004 w sprawie kwalifikowania wydatków związanych z projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych dopuszczają dofinansowywanie dla projektodawców będących podmiotami publicznymi. W Wolnym Kraju Związkowym Saksonia oznacza to, że środki mogą otrzymać publiczne podmioty w ramach administracji krajowej. Warunkiem jest przy tym, aby podmioty te tak samo jak podmioty prywatne lub komunalne przeszły przez procedurę zatwierdzenia i realizacji projektów INTERREG III A i spełniły odpowiednie kryteria. Procedura rozpatrywania wniosków odpowiada procedurze wyboru projektów opisanej w rozdziale 4.

Publiczne podmioty w ramach administracji krajowej mogą uzyskać w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia wsparcie ze środków IW INTERREG III A, jeżeli realizowane przez nie przedsięwzięcia spełniają wymagania dającej się zastosować, odpowiedniej wytycznej dla wsparcia w danej dziedzinie oraz odpowiadają zapisom saksońskich Programów IW INTERREG III A i przynależnemu Uzupełnieniu Programu jak też odnośnym przepisom europejskim.

Po stronie polskiej dofinansowywane mogą być projekty realizowane przez podmioty dysponujące środkami publicznymi lub środkami traktowanymi jako inne środki publiczne, przyczyniające się do zapewnienia dobra publicznego lub poprawy jakości istniejącego dobra publicznego.

Poprzez dobra publiczne rozumie się dobra powszechnie dostępne, dostarczane w takiej samej ilości i takiej samej jakości wszystkim konsumentom znajdującym się w strefie jego oddziaływania np. infrastruktura drogowa, oświetlenie ulic, parki miejskie, domy kultury, infrastruktura edukacyjna, infrastruktura służby zdrowia, czyste powietrze, publiczna telewizja.

2.4 Odpowiedzialne jednostki:

Poniższy schemat przedstawia instytucje odpowiedzialne za wdrażanie PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia:

Schemat 2 Przegląd instytucji odpowiedzialnych

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)	
Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów	Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów	
Odpowiedzialne za weryfikację wniosku projektowego oraz realizację decyzji	Odpowiedzialne za weryfikację wniosku projektowego	Odpowiedzialne za realizację decyzji
Saksoński Bank Odbudowy – Bank Wsparcia Pirnaische Straße 9 D-01069 Drezno	Dolnośląski Urząd Wojewódzki Pl. Powstańców Warszawy 1 50-951 Wrocław Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Wybrzeże Słowackiego 14/14 50-406 Wrocław Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej PHARE Ul. Wspólna 2/4 00-926 Warszawa	Dolnośląski Urząd Wojewódzki Pl. Powstańców Warszawy 1 50-951 Wrocław
	Regionalny Punkt Kontaktowy	
	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego pl. Ratuszowy 31/32 58-500 Jelenia Góra	
Wspólny Sekretariat Techniczny INTERREG III A		
Wspólny Sekretariat Techniczny INTERREG III A przy Saksońskim Banku Odbudowy – Banku Wsparcia Pirnaische Straße 9 D-01069 Drezno		

2.5 Odpowiedzialne jednostki dla Funduszu Małych Projektów

Poniższy schemat przedstawia instytucje odpowiedzialne za wdrażanie Funduszu Małych Projektów w ramach PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia. Fundusz Małych Projektów realizowany jest w ramach działania F 2.

Schemat 3 Przegląd instytucji odpowiedzialnych dla Funduszu Małych Projektów

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)	
Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów	Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów	
Odpowiedzialne za weryfikację wniosku projektowego oraz realizację decyzji	Odpowiedzialne za weryfikację wniosku projektowego	Odpowiedzialne za realizację decyzji
Prezydium Rządowe Drezno Stauffenbergallee 2 D-01099 Drezno	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa ul. 1 Maja 57 58-500 Jelenia Góra	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa ul. 1 Maja 57 58-500 Jelenia Góra
Wspólny Sekretariat Techniczny INTERREG III A		
Wspólny Sekretariat Techniczny INTERREG III A przy Saksońskim Banku Odbudowy – Banku Wsparcia Pirnaische Straße 9 D-01069 Drezno		

Działanie A 1 Rozwój gospodarczy

➤ **Znaczenie działania**

Głównym celem niniejszego działania jest stworzenie transgranicznego obszaru gospodarczego dla poprawy możliwości rozwoju gospodarki. W tym celu należy intensywnie wykorzystywać istniejący potencjał gospodarczy obszaru pogranicza Rzeczpospolitej Polski i Wolnego Kraju Związkowego Saksonia.

Mająca miejsce w Rzeczpospolitej Polski i w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia restrukturyzacja doprowadziła w szczególności na obszarach pogranicza do likwidacji dużej części bazowych miejsc pracy, tym samym znacznie wzrosło bezrobocie w regionie. Środki Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A mają pomóc w tworzeniu możliwie dużej ilości miejsc pracy i stanowić impuls do dalszych efektów na rynku pracy.

Pozytywny rozwój gospodarczy zależy zasadniczo od korzystnych czynników lokalizacji. Dlatego też dużą wagę przywiązuję się do kształtowania przyjaznych gospodarce warunków ramowych, co ma być wspierane w sposób aktywny niniejszym programem.

Zatem poprzez wspieranie zróżnicowanej struktury branżowej oraz rozbudowy gałęzi gospodarki ukierunkowanej na usługi ma zostać zrealizowany wkład we wzrost konkurencyjności całego obszaru pogranicza. W przypadku rozwoju innowacyjnych branż gospodarki przedsiębiorstwa po obu stronach granicy mają współdziałać ze sobą na zasadzie transgranicznych sieci. Często brak jednak jest jeszcze odpowiedniej znajomości rynku i marketingu, aby w ten sposób móc reagować na aktualne trendy. Dlatego też celowe informacje mają pomóc przedsiębiorcom w uzyskaniu lepszej orientacji na rynku tak, aby mogli oni następnie w sposób bardziej elastyczny reagować na wzrastające wymagania. Poza tym ważnym jest, aby kooperacja między przedsiębiorstwami oraz między gospodarką była kolejnym polem współpracy poza współpracą instytucji i administracji.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój gospodarczy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
1,296 Mio. Euro	0,745 Mio. Euro

➤ **Główny cel działania**

- Poprawa możliwości rozwojowych gospodarki w celu stworzenia transgranicznego obszaru gospodarczego

➤ **Szczegółowe cele na poziomie działania**

- Stworzenie i zabezpieczenie miejsc pracy
- Stworzenie zachęt inwestycyjnych
- Poprawa infrastruktury pod potrzeby gospodarki
- Wspieranie potencjału przedsiębiorców w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw
- Wspieranie budowy transgranicznej współpracy gospodarczej
- Wspieranie i tworzenie organizacji przedsiębiorców, izb gospodarczych

➤ Kwantyfikacja na poziomie działania

W działaniu A1 mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 4 Wartości docelowe – działanie A 1

Wartości docelowe	Ilość
Efekty zatrudnieniowe	128 osobolat
Nowe bądź rozbudowane transgraniczne lokalizacje działalności gospodarczej	5
Przeprowadzenie projektów, w które zaangażowane są małe i średnie przedsiębiorstwa	16

➤ Ewaluacja ex ante

Działanie A1 koncentruje się na zasadniczych problemach przedsiębiorstw funkcjonujących na pograniczu.

Doświadczenia z ostatniego okresu wsparcia, jak i badania naukowe mówią o tym, iż potencjał do kooperacji między przedsiębiorstwami bezpośrednio na obszarze pogranicza należy najpierw uaktywnić. Program uwzględnia rozwój potencjałów wewnętrznych i wspiera współpracę transgraniczną, w szczególności w zakresie kooperacji przedsiębiorstw i tworzenia wspólnych obszarów działalności gospodarczej. Realistycznym wydaje się to, iż poprzez przedsięwzięcia z zakresu doradztwa i pozyskiwania informacji można celowo oddziaływać na wzrost gotowości przedsiębiorców do podejmowania kooperacji. Usieciowienie podmiotów gospodarki komercyjnej, izb i parków technologicznych, jak i uzbrajanie wspólnych terenów pod działalność gospodarczą stanowi przyczynek do tworzenia sieciowych struktur w gospodarce.

Wydaje się, iż powyższa strategia przyniesie dla rozwoju regionu pogranicza pozytywne efekty, przy czym kooperacja transgraniczna w sposób w miarę akceptowalny jest w nim uwzględniana. Można założyć, iż w obszarach działania uda się zaktywizować potencjały na rzecz współpracy transgranicznej.⁵

⁵ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

A 1-1 Rozwój Gospodarczy

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 5   Przedmioty wsparcia A 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Infrastruktura pod potrzeby gospodarki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzbrojenie terenów komercyjnych i stref ekonomicznych, przywrócenie do funkcjonowania zamkniętych lokalizacji działalności przemysłowej i gospodarczej ▪ Przedsięwzięcia na rzecz budowy i rozbudowy połączeń komunikacyjnych ▪ Stworzenie i rozbudowa ponadzakładowych placówek kształcenia i doksztalcania oraz placówek przeszkolenia zawodowego ▪ Świadczenia planistyczne i doradcze, z których korzystają realizujący przedsięwzięcia zamawiając je u podmiotów trzecich celem przygotowania, monitorowania i kontrolowania kwalifikowalnych przedsięwzięć infrastrukturalnych ▪ Sporządzenie przez podmioty trzecie zintegrowanych regionalnych koncepcji rozwoju <p><u>Gospodarka komercyjna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedsięwzięcia inwestycyjne, które służą tworzeniu, rozbudowie, przeorientowaniu lub gruntowanej reorganizacji / modernizacji zakładów <p><u>Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw oraz sektora okołobiznesowego</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doradztwo wewnątrz organizacji = wsparcie na rzecz doradców pracujących w izbach i stowarzyszeniach ▪ Kooperacja = wspieranie kooperacji poprzez tworzenie grup roboczych, grup projektowych, sporządzanie studiów wykonalności itp. ▪ Badania/informacja/dokumentacja = wsparcie na rzecz sporządzania studiów analiz kompleksów informacji, imprez itp. ▪ Design produktu = wsparcie przy kreacji produktów ▪ Intensywne doradztwo i coaching = wsparcie opracowania strategicznych koncepcji przedsiębiorstw ▪ Doradztwo w zakresie handlu zagranicznego = doradztwo w przypadku podejmowania działań związanych z handlem zagranicznym ▪ Targi = wsparcie wspólnych działań celem prezentacji produktów na targach i sympozjach; prezentacje produktów ▪ Zarządzanie w zakresie ochrony środowiska = doradztwo w zakresie ukierunkowania na produkty z zakresu ochrony środowiska, odnośnie technologie i zasady prowadzenia przedsiębiorstw 	<p><u>Infrastruktura otoczenia biznesu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uzbrojenie stref przemysłowych i gospodarczych, sanacja nieczynnych terenów przemysłowych i gospodarczych, ▪ przedsięwzięcia z zakresu budowy i rozbudowy połączeń komunikacyjnych, ▪ zakładanie, rozbudowa i modernizacja placówek kształcenia ponadzakładowego, doskonalenia i przekwalifikowywania zawodowego oraz instytucji otoczenia biznesu, ▪ budowa, rozbudowa i modernizacja centrów działalności gospodarczej, w tym: parków przemysłowych i naukowo-technologicznych, inkubatorów technologicznych. <p><u>Przedsięwzięcia na rzecz otoczenia biznesu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ świadczenie usług doradczych i szkoleniowych wspierających zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej, ▪ usługi doradcze i szkoleniowe dla instytucji otoczenia biznesu świadczone przez osoby trzecie, ▪ działania kooperacyjne, m.in. tworzenie grup roboczych, grup projektowych, opracowywanie studiów wykonalności, ▪ sporządzanie studiów, strategii rozwoju, analiz, informatorów, imprez itd. (badania, informacja, dokumentacja) przez osoby trzecie, ▪ kształtowanie produktów regionalnych, ▪ usługi doradcze w celu przygotowania, monitoringu lub kontroli projektów infrastrukturalnych kwalifikujących się do dofinansowania, świadczone przez osoby trzecie, ▪ organizowanie konferencji i seminariów informacyjnych przez instytucje otoczenia biznesu, ▪ tworzenie i utrzymywanie stron internetowych, w tym głównie interaktywnych, zawierających aktualną ofertę dla przedsiębiorstw, ▪ przygotowywanie, wydawanie i dystrybucja materiałów promocyjnych, w tym publikacji, jak również materiałów promocyjnych instytucji otoczenia biznesu, ▪ ułatwienie nawiązania bezpośrednich kontaktów handlowych z potencjalnymi kontrahentami zagranicznymi.

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 6 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci A 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki terytorialne ▪ Osoby fizyczne i prawne non profit ▪ Małe i średnie przedsiębiorstwa⁶ ▪ Izby, stowarzyszenia i organizacje gospodarcze non profit ▪ Przedstawiciele wolnych zawodów w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia⁶ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego ▪ Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie rozwoju gospodarczego, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Instytucje wsparcia otoczenia biznesu, ▪ Podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst, ▪ Szkoły wyższe

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 7 Wskaźniki / Zakresy interwencji A 1-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba nowopowstałych bądź rozbudowanych z powodu uzyskania wsparcia transgranicznych obszarów pod działalność gospodarczą ▪ Liczba projektów, w których wzięły udział małe i średnie przedsiębiorstwa ▪ Efekty zatrudnieniowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość ▪ Ilość ▪ Osoborok

Zakresy interwencji
32
151
152
161
162
163
164
182

⁶ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

Działanie A 2 Turystyka

➤ Znaczenie działania

Poprzez tworzenie sieci współpracy i wspólny marketing ofert turystycznych ma powstać transgraniczny region turystyki i wypoczynku, który może wywalczyć lepszą pozycję na międzynarodowym rynku. Poza tym zwiększony ma zostać stopień rozpoznawalności obszaru pogranicza jako regionu turystycznego.

Poprzez wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu turystyki gospodarka turystyczna może przyczynić się do regionalno-ekonomicznej stabilności, w szczególności na tych obszarach, w których istnieją ku temu potencjały.

Poprzez intensyfikację kooperacji między turystyką/agroturystyką, małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz gospodarką rolną i leśną wygenerowane mają zostać dodatkowe źródła dochodu, w szczególności na obszarach wiejskich.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój gospodarczy w Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
3,825 mln €	1,118 mln €

➤ Główny cel działania

Poprawa możliwości rozwojowych turystyki w imię stworzenia transgranicznego obszaru turystyki i wypoczynku.

➤ Szczegółowe cele na poziomie działania

- Jakościowa poprawa poziomu infrastruktury turystycznej na obszarze pogranicza
- Zwiększenie atrakcyjności terenu (działalności)
- Efektywniejsze wykorzystanie istniejących obiektów turystycznych
- Wsparcie przy tworzeniu i zabezpieczeniu miejsc pracy
- Wsparcie wspólnych transgranicznych strategii marketingowych z zakresu turystyki
- Tworzenie i marketing transgranicznych projektów turystycznych
- Łączenie oferty turystycznej poprzez kooperację

➤ **Kwantyfikacja na poziomie działania**

W działaniu A2 mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 8 Wartości docelowe – działanie A 2

Wartości docelowe	Ilość
Ilość projektów z zakresu turystyka	33

➤ **Ewaluacja ex ante**

Wsparcie ukierunkowane na turystykę obejmuje poprawę infrastruktury i marketingu tak, aby podwyższyć standard i obłożenie istniejących obiektów. Takie ukierunkowanie działania odpowiada sytuacji na pograniczu. Potencjały współpracy transgranicznej są w sposób racjonalnie integrowane z ogólnymi staraniami. Jednak z uwagi na warunki ramowe nadal są one nadal ograniczenie. Potencjału transgranicznego należy się spodziewać przede wszystkim w zakresie kształtowania ścieżek i szlaków turystycznych, ale i też w marketingu. Aby lepiej przedstawić istniejące atrakcje turystyczne, należy dążyć do uprawiania intensywniejszej, również transgranicznej reklamy. Do lepszej prezentacji zewnętrznej nadają się również połączone w jeden zintegrowany pakiet pojedyncze oferty, np. przy tworzeniu transgranicznych ścieżek, szlaków, organizacji imprez. Infrastrukturalna sieci ścieżek i szlaków może przyczynić się do tego, iż istniejący potencjał turystyczny na obszarze pogranicza będzie lepiej wykorzystywany. Wielce obiecująca wydaje się być również strategia integracji agroturystyki wraz z ogólnymi dążeniami do rozwoju całej gałęzi turystycznej.⁷

⁷ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

A 2-1 Turystyka

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 9 Przedmioty wsparcia A 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Infrastruktura turystyczna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzbrojenie terenu pod potrzeby turystyki ▪ Budowa, gruntowny remont, modernizacja, rozbudowa publicznych podstawowych obiektów gospodarki turystycznych, w szczególności ▪ Ścieżek wędrówek pieszych, ścieżek rowerowych i ścieżek dydaktycznych oraz pól biwakowych, wiat, punktów widokowych i ich wyposażenia ▪ Parki i tereny zielone oraz obszary niezabudowane do wykorzystania turystycznego w miejscowościach uzdrowiskowych i wypoczynkowych oraz ośrodkach letniskowych ▪ Warsztaty pokazowe i typowe dla regionu obiekty do zwiedzania ▪ Pozostałe obiekty budowlane, które są konieczne do udostępnienia w ramach funkcjonowania publicznych placówek turystyki ▪ Obiekty uzdrowiskowe, np. domy zdrojowe, obiekty lecznicze ▪ Świadczenia planistyczne i doradcze realizowane przez podmioty trzecie, w szczególności w zakresie wyników studiów o tematyce turystycznej <p><u>Marketing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania z zakresu marketingu turystyki, dotyczące obszaru wsparcia Interreg III A <p><u>Inwestycje w ramach działalności gospodarczej w dziedzinie turystyki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsięwzięcia inwestycyjne gospodarki komercyjnej wraz z przedsiębiorstwami branży turystycznej ▪ Inwestycje, które mogą przyczynić się do zwiększenia ilości noclegów w regionach turystycznych oraz do pozyskania nowych grup gości <p>Należą do nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wybrane przedsięwzięcia z zakresu spędzania czasu wolnego podczas urlopu i wypoczynku celem uzupełnienia już istniejących produktów turystycznych - inwestycje na rzecz lepszego wykorzystania istniejącego potencjału już istniejących na rynku obiektów noclegowych (np. modernizacja bądź gruntowny remont, nieduże rozbudowy, tworzenie dodatkowych usług turystycznych w przedsiębiorstwach) - pola namiotowe <p>wybrane lokale wycieczkowe będące celem wycieczek na terenie znajdującym się w promieniu oddziaływania międzynarodowych ścieżek rowerowych i szlaków wędrówek pieszych</p>	<p><u>Infrastruktura turystyczna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzbrojenie terenów pod turystykę, ▪ Budowa, rozwój i modernizacja publicznej bazy turystycznej, rekreacyjnej i uzdrowiskowej oraz informacyjnej (np. centra i punkty informacji turystycznej i kulturalnej, schroniska młodzieżowe), ▪ Tworzenie szlaków turystycznych. <p><u>Marketing</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Turystyczne działania w zakresie informacji i marketingu, ▪ Badanie ruchu turystycznego, ▪ Usługi projektowe i doradcze, w szczególności dotyczące strategii turystycznych, świadczone przez osoby trzecie, ▪ Opracowanie i utworzenie systemów i centrów informacji turystycznej, w tym nowoczesnej, interaktywnej sieci informacji internetowej, ▪ Opracowanie i wdrażanie programów rozwoju i promocji lokalnych i regionalnych produktów turystycznych i kulturowych. <p><u>Wspieranie przedsiębiorczości w dziedzinie usług turystycznych</u></p>

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 10 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci A 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki terytorialne ▪ Osoby fizyczne i prawne non profit ▪ Prywatne przedsiębiorstwa wraz z przedsiębiorstwami turystycznymi⁸ ▪ Organizacje turystyczne ▪ Stowarzyszenia⁸ ▪ Fundacja Fürst-Pückler-Park 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie turystyki i rekreacji, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Regionalne i Lokalne Organizacje Turystyczne.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 11 Wskaźniki / Zakresy interwencji A 2-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów z zakresu turystyki ▪ Liczba projektów z zakresu gospodarki turystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba ▪ liczba

Zakresy interwencji
171
172
173

⁸ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

Działanie B 1 Infrastruktura komunikacyjna

➤ Znaczenie działania

Na obszarze pogranicza należy w sposób zdecydowany poprawić infrastrukturę transportową poprzez na przykład likwidację istniejących barier w sieci komunikacyjnej, poprawa logistyki oraz budowę dróg i obwodnic miejscowości. Najważniejsze przedsięwzięcia zostały zapisane w Branżowym Planie Rozwoju Transportu Wolnego Kraju Związkowego Saksonia oraz w dokumentach planistycznych woj. dolnośląskiego. Zwiększenie przepustowości przejść granicznych może usprawnić ruch transgraniczny. Ma to nastąpić w szczególności poprzez skuteczniejsze wykorzystanie istniejących przejść granicznych. Poprzez budowę nowych bądź rozbudowę istniejących parkingów na przejściach granicznych ma dojść do częściowego złagodzenia trudnej dla transportu gospodarczego sytuacji. Celem lepszej dostępności przejść granicznych konieczna jest budowa wydajnych dróg dojazdowych.

Względnie przyjaznej środowisku gałęzi transportu, jaką jest transport kolejowy w przyszłości należy przypisywać coraz większy priorytet.

Należy wspierać komunikację publiczną poprzez działania infrastrukturalne na rzecz stworzenia nowych i rozszerzenia już istniejących linii jako alternatyw bądź uzupełniania motoryzacji indywidualnej.

W kontekście ponadregionalnej dostępności obszaru pogranicza centralną rolę odgrywa usieciwienie gałęzi transportu.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu B1 infrastruktura komunikacyjna z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
9,878 mln €	8,941 €

➤ Główny cel działania

- Poprawa infrastruktury transportowej celem poprawy transgranicznej dostępności komunikacyjnej

➤ Specyficzne cele na poziomie działania

- Poprawa infrastruktury transportowej na wspólnym pograniczu (komunikacja publiczna osobowa wraz z komunikacją publiczną kolejową osobową, koleje dalekobieżne, transport kołowy w ruchu towarowym i pasażerskim)
- Usprawnienie powiązań lokalnych i regionalnych dróg w układzie wszystkich gałęzi transportu z ponadregionalnym systemem transportowym i do przejść granicznych
- Poprawa usieciwienia systemu transportowego na obszarze pogranicza w celu akceptowalnej realizacji zadań transportowych oraz przyłączenia pogranicza do układu dróg krajowych i transnarodowych
- Poprawa wykorzystania infrastruktury poprzez systemy informacyjne i sterowania ruchem
- Poprawa węzłów transportowych wspierających różne środki transportu

➤ **Kwantyfikacja na poziomie działania**

Schemat 12 Wartości docelowe B 1

Wartości docelowe	Ilość
Długość odcinków nowo wybudowanych bądź rozbudowanych ze środków pomocowych dróg kolejowych	340 metrów
Długość odcinków nowo wybudowanych bądź rozbudowanych ze środków pomocowych dróg kołowych	31.740 metrów
Liczba nowo wybudowanych lub rozbudowanych bądź rozbudowanych ze środków pomocowych przejść granicznych	4
Liczba projektów w zakresie komunikacji publicznej, transportu kolejowego, transportu wodnego	10

➤ **Ewaluacja ex ante**

Infrastruktura komunikacyjna stanowi nadal taki element struktury, w którym stwierdza się konieczność nadrobienia zaległości. Rozbudowa istniejących przejść granicznych oraz połączeń kolejowych, w szczególności w transporcie gospodarczym stanowi krok we właściwym kierunku. Rozbudowa dróg prowadzących do granicy może racjonalnie uzupełniać te starania. Komunikacja publiczna może również w dużym stopniu przyczynić się do rozwoju regionalnego, w szczególności jeżeli stworzone zostaną nowe połączenia w układzie transgranicznym. Głównym punktem oddziaływania operacji z zakresu infrastruktury transportowej jest z natury rzeczy generalna poprawa warunków ramowych na obszarze pogranicza.

Projekty tego typu przyczyniają się również do rozwoju gospodarczego regionu pogranicza. W przypadku szczególnych bezpośrednio transgranicznych projektów należy również spodziewać się pozytywnych efektów w tworzeniu struktur kooperacji z uwagi na konieczność przeprowadzenia bilateralnych uzgodnień z partnerami.⁹

⁹ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

B 1-1 Komunikacja publiczna

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 13 Przedmioty wsparcia B 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Komunikacja publiczna w oparciu o transport drogowy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa układów drogowych dla tramwajów, kolejek nadziemnych i podziemnych, kolejek szczególnego rodzaju oraz kolei niebędących własnością Federacji ▪ Budowa centralnych dworców autobusowych, przystanków, dyspozytorni i centralnych warsztatów ▪ Działania przyspieszające rozwój komunikacji publicznej ▪ Nabycie pojazdów <p><u>Komunikacja publiczna w transporcie kolejowym</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nabycie pojazdów ▪ Poprawa niezbędnych infrastruktury ▪ Węzły z innymi systemami komunikacji publicznej ▪ Koszty planowania i projektowania ▪ Działania przygotowujące inwestycje (studia) 	<p><u>Drogowy publiczny transport osobowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa, remont, adaptacja, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i podniesieniu estetyki (np. przystanki, dworce autobusowe) oraz zajezdni i warsztatów, ▪ działania mające na celu skrócenie czasu przejazdu środkami komunikacji oraz zmniejszenie uciążliwości dla otoczenia, ▪ zakup lub modernizacja taboru w ramach transportu publicznego, ▪ sporządzanie planów, projektów, studiów, analiz, informatorów przez osoby trzecie, ▪ projekty innowacyjnych rozwiązań komunikacyjnych. <p><u>Szynowy lokalny publiczny transport osobowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup lub modernizacja taboru w ramach transportu publicznego, ▪ budowa, remont, adaptacja, rozbudowa lub przebudowa niezbędnej infrastruktury, ▪ połączenia z lokalną komunikacją drogową, ▪ sporządzanie planów, projektów, studiów, analiz, informatorów przez osoby trzecie

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 14 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsiębiorstwa komunikacji bliskiego zasięgu z siedzibą w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia, które utrzymują linie według §42 ustawy o przewozach pasażerskich¹⁰ ▪ Organy komunalne oraz związki publicznoprawne ▪ Związki celowe ▪ Publiczne i prywatne przedsiębiorstwa wraz z przedsiębiorstwami kolejowymi i infrastrukturalnymi¹⁰ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego ▪ podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst,

¹⁰ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 15 Wskaźniki / Zakresy interwencji B 1-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Długość odcinków nowo wybudowanych bądź rozbudowanych dróg kołowych w oparciu o środki pomocowe ▪ Długość odcinków dróg kolejowych nowo wybudowanych bądź rozbudowanych ze środków pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metry ▪ Metry

Zakresy interwencji
311 312 317 318 319

B 1-2 Budowa i rozbudowa dróg i mostów

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 16 Przedmioty wsparcia B 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa i rozbudowa - ważnych z punktu widzenia transportu dróg wewnątrz miejscowości, - wydzielonych pasów jezdni dla autobusów, - ważnych z punktu widzenia transportu dróg dojazdowych do ponadlokalnej sieci transportowej, - ważnych z punktu widzenia transportu dróg między miejscowościami, - dróg w kontekście likwidacji linii kolejowych, - systemów kierowania ruchem oraz parkingów do przesiadek, - publicznych powierzchni transportowych pod centra logistyczne, - przejść granicznych i dróg dojazdowych do nich, - sporządzanie badań transportowych o kontekście transgranicznym <p>o ile takowe stanowią zakres obligatoryjnych obowiązków gmin, powiatów i związków celowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gruntowny remont mostów drogowych nad drogami kolejowymi będących w kompetencjach gmin i powiatów ▪ Działania na rzecz stworzenia węzłów w myśl ustawy o węzłach kolejowych lub w myśl ustawy o węzłach na federalnych drogach wodnych, o ile takie stanowią obowiązek gmin, powiatów lub związków celowych w odniesieniu do pokrywania części kosztów ▪ Budowa nowych i rozbudowa dróg krajowych w kompetencjach Wolnego Kraju Związkowego Saksonia w kontekście transgranicznym 	<p><u>Budowa, przebudowa, remont lub rozbudowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich, ▪ systemów sterowania ruchem oraz parkingów do przesiadek, ▪ przejść granicznych, ▪ obiektów mostowych i wiaduktów, ▪ skrzyżowań i węzłów drogowych, <p><u>Sporządzanie dokumentacji, analiz, strategii oraz badań transportowych o znaczeniu transgranicznym przez osoby trzecie.</u></p>

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 17 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gminy ▪ Powiaty ▪ Związki celowe i administracyjne ▪ Komunalne podmioty ▪ Urzędy budowy dróg Wolnego Kraju Związkowego Saksonia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego ▪ Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 19 Wskaźniki / Zakresy interwencji B 1-2

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Długość odcinków wybudowanych bądź rozbudowanych ze środków pomocowych dróg	▪ Metr

Zakresy interwencji
3122

Działanie B 2 Pozostała infrastruktura

➤ Znaczenie działania

W kontekście transgranicznej poprawy i tworzenia infrastruktury technicznej tak samo jak i infrastruktury społecznej i kulturalnej należy przede wszystkim nadal uzgadniać i dostosowywać do siebie instytucjonalne warunki ramowe po obu stronach granicy. Poprzez wspólną realizację określonych działań będzie się dążyć do poprawy skuteczności i optymalnego wykorzystania możliwości ofereowanych przez instytucje.

Deficyty w zakresie wykorzystania nowych technologii komunikowania się należy w możliwie jak najkrótszym czasie usunąć na pograniczu, a to w kontekście rozwijających się z olbrzymią prędkością systemów medialnych i informacyjnych. Ważnym jest stworzenie odpowiedniej bazy technicznej.

Pogranicze jest dla jego mieszkańców miejscem pracy i życia, z którym mają się identyfikować. Aby miejsce to nadal było dla nich atrakcyjne i zwiększał się ich stopień związania z regionem należy stworzyć usieciowione otoczenie różnorodnej i obejmującej cały obszar oferty placówek i obiektów społecznych i kulturalnych w ujęciu transgranicznym. Jednak w coraz większym stopniu wspólne korzystanie z placówek opieki zdrowotnej i społecznej, obiektów sportowych, placówek oświatowych i kulturalnych uwarunkowane jest istnieniem odpowiedniej infrastruktury, która jest w stanie sprostać wymogom dzisiejszych czasów.

Inwestycje w zakresie oświaty i nauki, jak np. tworzenie i rozbudowa pozostałej infrastruktury w odniesieniu do szkół, szkół wyższych i placówek naukowych na pograniczu oraz w zakresie opieki zdrowotnej i sektora społecznego, które przyczyniają się do rozwoju lokalnego i tworzą miejsca pracy bądź też zachowują istniejące, będzie możliwym poprzez usprawnienie bazy infrastrukturalnej. Poza tym poprzez rozbudowę bądź stworzenie obiektów sportowych, które w szczególności będą służyły sportowi masowemu i klubowemu, należy stworzyć dużej części mieszkańców po obu stronach granicy atrakcyjną ofertę możliwości uprawiania sportu. Będzie to miało miejsce, jeżeli tworzenie i rozbudowa infrastruktury da się przyporządkować do rozwoju wspólnego obszaru pogranicza oraz przewiduje zachowanie bądź tworzenie miejsc pracy. Poprzez transgraniczne wykorzystanie placówek i obiektów unika się podwójnego ich planowania i poprawia stopień ich wykorzystania oraz ekonomię funkcjonowania. Byłoby to też przeciwdziałanie wykruszaniu się infrastruktury transportowej na obszarach peryferyjnych o mniejszej gęstości zaludnienia. Na innych obszarach istnieje w przeciwieństwie do powyższego dodatkowe zapotrzebowanie, które należy pokryć poprzez tworzenie kolejnych placówek. Tutaj zadaniem będzie tworzenie w większym stopniu oferty specyficznie ukierunkowanej na określoną grupę adresatów.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój gospodarczy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
3,778 mln €	5,961 mln €

➤ **Główny cel działania**

- Poprawa pozostałej infrastruktury w celu wsparcia rozwoju obszaru pogranicza.

➤ **Szczegółowe cele na poziomie działania**

- Stworzenie warunków do transgranicznego wykorzystywania obiektów sportowych
- Stworzenie warunków dla transgranicznej pracy z młodzieżą, pomocy dzieciom i młodzieży oraz pomocy rodzinie
- Stworzenie warunków w szpitalnictwie dla zgodnej z potrzebami i humanitarnej opieki nad ludnością, poprawa jakości świadczonych usług
- Stworzenie warunków ku temu, aby osoby niepełnosprawne i ich rodziny miały równy udział w życiu społecznym
- Stworzenie warunków ku temu, aby uczennice i uczniowie byli zdolni do efektywnej pracy z technikami informatycznymi i komunikowania się

➤ **Kwantyfikacja na poziomie działania**

W działaniu B 2 mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 20 Wartości docelowe – działanie B 2

Wartość docelowa	Ilość
Liczba projektów mających na celu umożliwienie korzystania z transgranicznego placówek społeczno-kulturowych	17
Liczba projektów z zakresu systemów energetycznych, informatycznych i komunikowania się	9

➤ **Ewaluacja ex ante**

Działanie B 2 zajmuje się „poprawą pozostałej infrastruktury w celu wspierania rozwoju obszaru granicznego”. Ważnym warunkiem ku temu jest stworzenie odpowiednich instytucjonalnych i prawnych warunków ramowych do kooperacji. Głównym punktem działania jest usieciowienie infrastruktury społecznej. W odniesieniu do infrastruktury takiej jak placówki opieki zdrowotnej, społecznej, sportu, edukacji i kultury istnieją duże szanse ku temu, aby poprzez transgraniczne uzgodnienie planów i zakresu użytkowania tworzyć skuteczne struktury.¹¹

¹¹ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

W odniesieniu do pozostałej infrastruktury, szczególnie podkreśla się znaczenie potencjału współpracy w przypadku planowania i użytkowania placówek infrastrukturalnych. Jeżeli poprzez Interreg III A uda się odpowiednio tę dziedzinę rozpiścić na projekty, to wynikające z kooperacji impulsy mogą w sposób widoczny przyczynić się do rozwoju regionalnego. Celowe ukierunkowanie kooperacji transgranicznej pozwala oczekiwać, iż wsparcie środkami pomocowymi zaowocuje silniejszymi powiązaniem ponad granicą. W przypadku koordynacji planowania infrastruktury społecznej i kulturalnej powinno się mówić o racjonalnej opcji współpracy. Osiągnięte zostaną również pozytywne efekty w zakresie rozwoju regionalnego.¹²

---

¹² Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 30 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

B 2-1 Obiekty sportowe

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 20 Przedmioty wsparcia B 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpieczenie, remont i modernizacja oraz rozbudowa i budowa nowych obiektów sportowych w celu transgranicznego wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących obiektów sportowych, wraz z ich wyposażeniem w celu transgranicznego wykorzystania ▪ Tworzenie warunków i systemów dla wspólnego użytkowania obiektów sportowych w celu transgranicznego wykorzystania, ▪ Tworzenie dwujęzycznej oferty obiektów sportowych i jej dostosowanie do grup docelowych kraju sąsiedniego.

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 21 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zrzeszenia sportowe, kluby sportowe¹³ ▪ Powiaty, miasta, gminy ▪ Związki celowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie wychowania i sportu, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ stowarzyszenia i kluby sportowe.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 22 Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów pozwalających wykorzystywać transgraniczne placówki infrastruktury socjokulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba

Zakresy interwencji
36

¹³ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

B 2-2 Inwestycje w placówki dla osób niepełnosprawnych i dzieci

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 23 Przedmioty wsparcia B 2-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa, remont i modernizacja oraz zachowanie placówek pomocy osobom niepełnosprawnym ▪ Działania w zakresie przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych w przypadku istniejących budynków i obiektów ▪ Tworzenie (wraz z pierwszym wyposażeniem), remont i modernizacja placówek dziennego pobytu dzieci będących w gestii podmiotów pomocy na rzecz młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowę nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących obiektów służących osobom niepełnosprawnym, ▪ Działania służące przystosowaniu istniejących budynków i obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych, ▪ Budowę nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących obiektów infrastruktury społeczno-educacyjnej. ▪ Zakup sprzętu dla rehabilitacji osób niepełnosprawnych

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 24 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmioty publiczne i pozostałe non profit, które działają na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym ▪ Upoważnione podmioty pomocy na rzecz młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie pomocy osobom i niepełnosprawnymi oraz dzieciom, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ rodzinne domy dziecka.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 25 Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-2

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów transgranicznej wykorzystywanej infrastruktury socjokulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba

Zakresy interwencji
36

B 2-3 Inwestycje w placówki dla dzieci, młodzieży i rodzin

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 26 Przedmioty wsparcia B 2-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia¹⁴	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa nowych, przebudowa i remont placówek pomocy rodzinie, w szczególności rodzinnych obiektów wakacyjnych, obiektów sanatoryjnych dla matek, domów opieki nad kobietami i dziećmi i podobnych placówek, centrów na rzecz rodziny, placówek edukacji dla rodziny i miejsc spotkań ▪ Renowacja, przebudowa i rozbudowa, wyposażenie placówek edukacji młodzieży i miejsc noclegowych dla młodzieżowych ▪ Renowacja, rozbudowa i przebudowa, wyposażenie oraz budowa nowych placówek pomocy młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej wraz z ich wyposażaniem, w tym obiektów spotkań, kształcenia i wsparcia dla rodzin, dzieci i młodzieży.

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 27 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naczelne jednostki organizacji charytatywnych i innych zrzeszonych organizacji oraz inne uznane podmioty działające charytatywnie ▪ Stowarzyszenia rodzin ▪ Organy komunalne ▪ Lokalne podmioty publicznej pomocy młodzieży ▪ Stowarzyszenia użyteczności publicznej/ posiadające osobowość prawną ▪ Uznane podmioty działające na rzecz pomocy młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie pomocy osobom i niepełnosprawnymi oraz dzieciom, młodzieży i rodzinie, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ publiczne i niepubliczne podmioty pożytku publicznego, które prowadzą instytucje dla niepełnosprawnych, dzieci, młodzieży i rodzin. ▪ Placówki oświatowe i bibliotek

¹⁴ W przypadku Wolnego Państwa Saksonia należy zwracać uwagę na różnice w miejscowej lokalnej pomocy na rzecz dzieci i młodzieży.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 28 Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-3

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów transgranicznej wykorzystywanej infrastruktury socjokulturowej	▪ Liczba

Zakresy interwencji
36

B 2-4 Infrastruktura w dziedzinie służby zdrowia

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 29 Przedmioty wsparcia B 2-4

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koszty inwestycji w szpitalach ▪ Zakupy odtworzeniowe środków trwałych , za wyjątkiem dóbr zużywających się, ▪ Zakupy uzupełniające środków trwałych (rozporządzenie (WE) 448/2004) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przebudowa, modernizacja placówek służby zdrowia, w celu dostosowania do wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 września 1992 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej. (Dz. U. z 1992r. Nr 74, poz. 366, z 1993 r. Nr 16, poz. 77, z 1994 r. Nr 26, poz. 95, z 1998 r. Nr 37, poz. 214 oraz z 1999 r. Nr 94, poz. 1098). ▪ zakup wyposażenia medycznego i medycznych środków transportu umożliwiającego szybką interwencję na obszarze pogranicza, ▪ tworzenie wspólnego systemu ratownictwa medycznego.

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 30 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-4

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmioty odpowiedzialne za prywatne i publiczne szpitale 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony zdrowia, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ szpitale, ▪ podmioty ratownictwa medycznego.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 45 Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-4

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów transgranicznej socjokulturowej pozwalających wykorzystywać placówki infrastruktury	▪ Liczba

Zakresy interwencji
36

B 2-5 Tworzenie sieci infrastrukturalnej w dziedzinie szkół wyższych, nauki i badań

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 32 Przedmioty wsparcia B 2-5

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz intensyfikacji kooperacji oświatowej i badawczej placówek naukowych na pograniczu poza ich regularnymi zadaniami w zakresie nauczania i prowadzenia badań, np.: tworzenie transgranicznych szkół wyższych/centrów koordynacji ▪ Działania placówek naukowych na rzecz poprawy transgranicznych struktur badawczych, informacyjnych i komunikowania się oraz na rzecz wspólnego ich wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekty badawcze placówek oświatowych, ▪ Innowacyjność i transfer technologii. ▪ Działania placówek naukowych na rzecz poprawy transgranicznych struktur badawczych, informacyjnych i komunikowania się oraz na rzecz wspólnego ich wykorzystania

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 33 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci B 2-5

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Państwowe szkoły wyższe ▪ Państwowe akademie ▪ Państwowe muzea 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ szkoły wyższe, instytuty szkół wyższych, ▪ muzea, ▪ instytuty naukowe i centra technologii, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność o charakterze edukacyjno-oświatowym, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej,

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 34 Wskaźniki / Zakresy interwencji B 2-5

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów z zakresu systemów energetycznych, informatycznych i komunikowania się 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość

Zakresy interwencji
181
182
183
322
323
324

Działanie C 1 Środowisko

➤ Znaczenie działania

Strategia wsparcia przedsięwzięć w zakresie priorytetu środowisko odpowiada odnośnym rozporządzeniom UE oraz celom ustalonym w PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia. W myśl tych założeń Program Inicjatywy Wspólnotowej stanowić będzie aktywny wkład na rzecz zmniejszenia obciążeń i ryzyka dla środowiska oraz na rzecz poprawy jakości ochrony środowiska celem wspierania trwałego i przyjaznego środowiska rozwoju na obszarze pogranicza dolnośląsko-saksońskiego.

Zachowanie oraz poprawa wszystkich elementów środowiska muszą być zapewnione poprzez przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury technicznej w szczególności zaopatrzenia w wodę, utylizacji ścieków i ochrony przeciwpowodziowej jak i w zakresie poprawy jakości wód, ochrony przyrody i krajobrazu oraz konserwacji krajobrazu. Poza tym wspierane będą przedsięwzięcia z zakresu ochrony klimatu oraz przyjaznej środowisku utylizacji bądź wykorzystania odpadów.

Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego oraz wykorzystania energii odnawialnych mają przyczynić się do zmniejszenia zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi we wrażliwych przyrodniczo obszarach terenu pogranicza.

W wymienionych dziedzinach transgraniczna współpraca ma przyczyniać się do tego, aby powstawały stabilne struktury wspólnego pogranicza. Istniejąca już saksońsko-dolnośląska Grupa Robocza „Środowisko” stwarza do tego celu odpowiednią platformę współpracy.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu środowisko w Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
8,536 mln €	2,663 mln €

➤ Główne cele działania

- Identyfikacja wspólnych problemów i działań zapobiegawczych, profilaktycznej ochrony środowiska, likwidacji zanieczyszczeń środowiska jak również zmniejszenie obciążenia i zagrożeń dla środowiska celem wsparcia ekologicznego zrównoważonego rozwoju obszaru pogranicza
- Wspólne, oszczędne i odpowiedzialne w stosunku do przyszłych pokoleń korzystanie z dóbr naturalnych

➤ **Szczegółowe cele na poziomie działania**

- Redukcja zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na obszarze pogranicza
- Rozszerzenie wykorzystania energii odnawialnych
- Zwiększenie stopnia przyłączenia mieszkańców do centralnych instalacji wodociągowych
- Zwiększenie stopnia przyłączenia mieszkańców do rozwiązań z zakresu utylizacji ścieków
- Poprawa ochrony przeciwpowodziowej
- Wsparcie na rzecz zachowania i rozwijania miejsc i terenów występowania flory i fauny na pograniczu
- Poprawa sytuacji środowiska przez przyjazne środowisku unikanie wytwarzania odpadów, odpowiednie wykorzystanie i utylizację odpadów
- Przyczynianie się do zwiększenia atrakcyjności krajobrazu,
- tworzenie i zabezpieczanie miejsc pracy

➤ **Kwantyfikacja na poziomie działania**

W działaniu C 1 należy osiągnąć co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 35 Wartości docelowe C 1

Wartości docelowe	Ilość
Ilość czasowych efektów zatrudnieniowych	300 osobolat
Liczba projektów z zakresu ochrony przyrody i konserwacji krajobrazu	10
Liczba projektów budowy nowych bądź rozbudowy lub renowacji instalacji zaopatrzenia i utylizacji	14
Liczba projektów z zakresu surowców odnawialnych	10

➤ **Ewaluacja ex ante**

Działanie odzwierciedla całościowe spojrzenie na ekosystem poprzez dużą ilość działań ukierunkowanych na różne aspekty ochrony środowisku. Ich wdrażanie służy zmniejszeniu obciążeń i ryzyk dla środowiska na obszarze wspólnego pogranicza. I tak, ochrona krajobrazu a w szczególności wytyczanie transgranicznych obszarów chronionych w kontekście programu „Natura 2000”, stanowi wkład w zabezpieczenie jednego ogólnego europejskiego systemu obszarów chronionych. Kolejnym założeniem jest redukcja emisji; tu poprawie ma ulec przede wszystkim sytuacja lokalnych emitentów poprzez zmianę wykorzystywanych systemów ogrzewania oraz wykorzystywanie energii odnawialnych jak i środków transportu generujących niewielkie emisje co przyczynia się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego. Sytuacja w zakresie gospodarki wodnej wymaga nadal starań celem poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Wyznaczanie transgranicznych obszarów ochrony wody pitnej ma przyczynić się do poprawy jakości wody pitnej.

Potrzeba inicjowania działań ochronnych z zakresu utylizacji w zakresie różnych dziedzin środowiska naturalnego ma nadal priorytet. W programie słusznie zwraca się uwagę na to, iż w szczególności przy założeniu celu trwałego rozwoju decydujące znaczenie mają naturalne warunki występujące na obszarze życia i gospodarowania. Wsparcie koncentruje się na najbardziej pilnych zidentyfikowanych zakresach. Można więc zakładać, iż tam, gdzie

realizowane będą projekty dojdzie do poprawy sytuacji. Szczególnego podkreślenia wymaga dążenie do wyznaczania transgranicznych obszarów chronionych, co stanowi ważną dziedzinę kooperacji i uzgodnień z zakresu ochrony przyrody. Transgraniczna koordynacja prac w zakresie gospodarki wodnej może pomóc w zwiększeniu efektywności zaopatrzenia i utylizacji na obszarze pogranicza.

Trwałe struktury kooperacji będzie można w szczególności ustanowić w zakresie transgranicznej ochrony środowiska. Poprzez ogólną poprawę sytuacji środowiska można również polepszyć warunki ramowe na rzecz pozytywnego rozwoju transgranicznych obszarów przyrodniczych oraz kooperacji.¹⁵

---

¹⁵ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej

C1-1 Odpady

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 36 Przedmioty wsparcia C1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania w zakresie zmniejszenia ilości odpadów w komunalnej gospodarce odpadami ▪ Działania na rzecz wykorzystania i likwidacji odpadów oraz na rzecz poprawy efektywności komunalnej gospodarki odpadami ▪ Działania koncepcyjne ▪ Działania na rzecz unikania powstawania i wykorzystania odpadów w gospodarce komercyjnej ▪ Kooperacja, wymiana informacji i doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unieszkodliwienie, utylizacja oraz redukcja i zagospodarowanie odpadów komunalnych, ▪ Sporządzanie koncepcji, analiz, badań itd. w zakresie gospodarki odpadami przez osoby trzecie, ▪ Wspieranie tworzenia celowych związków komunalnych w celu prowadzenia wspólnej, spójnej gospodarki odpadami, ▪ Działania mające na celu rekultywacji i likwidacji dzikich wysypisk, ▪ Działania dotyczące redukcji odpadów przemysłowych i wzrostu gospodarczego ich wykorzystania.

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 37 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmioty prawa publicznego (w szczególności komunalne związki na rzecz gospodarki odpadami powiaty, gminy) ▪ Małe i średnie przedsiębiorstwa gospodarki komercyjnej¹⁶ ▪ Pozostałe odpowiednie podmioty prywatne o ile nie są ukierunkowane na generowanie zysków¹⁶ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst, ▪ Nadleśnictwa,

➤ Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:

Schemat 38 Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba
Zakresy interwencji	
343	

¹⁶ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

C 1-2 Zaopatrzenie w wodę, utylizacja ścieków, jakość wód, ochrona przeciwpowodziowa

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 39 Przedmioty wsparcia C 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa nowych i rozbudowa publicznych instalacji zaopatrzenia w wodę ▪ Budowa nowych i rozbudowa publicznych instalacji oczyszczania ścieków ▪ Badania z zakresu hydrobudowy (przedsięwzięcia budowlane na wodach II stopnia oraz na obiektach gospodarki wodnej; działania na rzecz usunięcia substancji szkodliwych pojawiających się w konsekwencji nadzwyczajnych sytuacji powodziowych i pogodowych) ▪ Działania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej ▪ Oczyszczalnie ścieków i kanalizacje ▪ Działania z zakresu hydrobudowy, np. renaturyzacja wód płynących i inwestycyjne działania na rzecz poprawy wód ▪ Przedsięwzięcia badawcze i modelowe w zakresie jakości wód ▪ Kooperacja, wymiana informacji i doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa i modernizacja sieci wodociągowych, ▪ Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, ▪ Budowa i modernizacja urządzeń wodnych (zapory, instalacje gospodarki wodnej) ▪ Działania mające na celu usunięcie szkód spowodowanych przez powodzie lub niepogodę, ▪ Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz stacji uzdatniania wody, ▪ Działania wodno-budowlane, np. renaturalizacja wód rzecznych, działania pozainwestycyjne mające na celu poprawę jakości wody, ▪ Badania i przedsięwzięcia modelowe w zakresie gospodarki zasobami wodnymi, ▪ Opracowanie wspólnego systemu prewencji i przeciwdziałania powodziom, ▪ Wspólne planowanie i wykorzystanie systemów umożliwiających zarządzanie gospodarką zasobami wodnymi, wykorzystywanie rzek i akwenów wodnych w celach gospodarczych oraz przeciwpowodziowych.

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 40 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gminy, związki administracyjne ▪ Związki celowe jako podmioty realizujące zadania obligatoryjne w zakresie zaopatrzenia w wodę pitną/utylizacji ścieków; jako podmioty zobowiązane do utrzymania wód i obiektów gospodarki wodnej ▪ Stowarzyszenia zajmujące się wodą i glebami ▪ Stowarzyszenia branżowe ▪ Osoby prawne¹⁷ ▪ Krajowa Administracja Zapór Wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst, ▪ straż pożarna ▪ szkoły wyższe

¹⁷ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 41 Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-2

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów	▪ Liczba

Zakresy interwencji
344
345
353
413

C 1-3 Ochrona przyrody i krajobrazu

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 42 Przedmioty wsparcia C 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochrona biotopów ▪ Kształtowanie biotopów i ich związków ▪ Zabezpieczenie odpowiednich terenów ▪ Działania inwestycyjne ▪ Działania informacyjne i edukacyjne ▪ Planowanie i zarządzanie ▪ Kooperacja, wymiana informacji i doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pielęgnacja biotopów, ▪ Kształtowanie biotopów , ▪ Zabezpieczenie gruntów, ▪ Działania inwestycyjne, ▪ Promocja, ▪ Planowanie i zarządzanie. ▪ Działania informacyjne i edukacyjne

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 43 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powiaty ▪ Miasta ▪ Gminy ▪ Związki celowe ▪ Stowarzyszenia/zrzeszenia ¹⁸ ▪ Placówki użyteczności publicznej ▪ Fizyczne i prawne osoby prawa prywatnego¹⁸ ▪ Uznawane przez państwo wspólnoty religijne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie ochrony przyrody, poprawy i odtworzenia środowiska naturalnego, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Nadleśnictwa, ▪ straż pożarna, ▪ Parki Narodowe.

¹⁸ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

- **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 62 Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-3

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów	▪ Liczba

Zakresy interwencji
353

C 1-4 Ochrona przed imisjami i ochrona klimatu

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 45 Przedmioty wsparcia C 1-4

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz zwiększenia efektywnego wykorzystania energii ▪ Wykorzystywanie energii odnawialnych ▪ Działania na rzecz poprawy oddziaływania na środowisko maszyn i urządzeń ▪ Działania na rzecz zmniejszenia immisji uwarunkowanych transportem i komunikacją ▪ Przedsięwzięcia z zakresu ochrony przed hałasem ▪ Przedsięwzięcia pokazowe i modelowe ▪ Kooperacja, wymiana informacji i doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększanie efektywności wykorzystania energii, ▪ Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ▪ Poprawa wykorzystania infrastruktury i urządzeń służących do produkcji i przesyłu energii odnawialnej, ▪ Likwidowanie źródeł niskiej emisji oraz ograniczanie emisji zanieczyszczeń związanych z ruchem drogowym, ▪ Ochrona przed hałasem, ▪ Zamierzenia modelowe i pogładowe.

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 46 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci C 1-4

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osoby fizyczne i prawne prawa publicznego i prywatnego¹⁹ ▪ Małe i średnie przedsiębiorstwa¹⁹ ▪ Organy administracji terenowej ▪ Placówki użyteczności publicznej, społeczne, kościelne i charytatywne ▪ Podmioty eksploatujące urządzenia, które podlegają Federalnej Ustawie o Ochronie przed Imisjami¹⁹ ▪ Przedsiębiorstwa komunikacji publicznej, które prowadzą ruch liniowy w myśl paragrafu 42 Ustawy o Komunikacji Pasażerskiej¹⁹ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie poprawy i odtworzenia środowiska naturalnego, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej,

¹⁹ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

- **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 66 Wskaźniki / Zakresy interwencji C 1-4

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów	▪ Liczba

Zakresy interwencji
332
333

Działanie D 1 Rozwój obszarów wiejskich

➤ Znaczenie działania

Dużą część dolnośląsko-saksońskiego pogranicza można przyporządkować do obszarów wiejskich, na których poprzednio stabilne struktury podlegają znaczącym zmianom w konsekwencji zjednoczenia Niemiec oraz akcesji Polski do UE oraz w konsekwencji przemian w strukturze rolnej, które w ostatnich latach mają miejsce we wszystkich państwach przemysłowych. Dotknięte tymi zjawiskami w jeszcze większym stopniu są rolnictwo i leśnictwo, ponieważ tam ma miejsce bieżący proces reform agrarnych. W tym kontekście stabilizacja i wzmocnienie struktur osadniczych i gospodarczych na obszarach wiejskich wspólnego pogranicza stanowi główny element wysiłków celem zmniejszenia negatywnych skutków tych procesów. Poza tym całościowe i trwałe rozwijanie obszarów wiejskich ma służyć zwiększeniu atrakcyjności dolnośląsko-saksońskiego obszaru pogranicza. Kolejną sprawą jest poprawa warunków lokalizacyjnych, poprawa warunków życia oraz zabezpieczenie i tworzenie miejsc pracy.

Transgraniczne usieciowienie ma aktywnie przyczynić się do tego, aby gospodarka rolna, leśna, żywieniowa i rybacka mogły się rozwijać w sposób konkurencyjny.

Aby móc wspierać z programu Interreg III A projekty, działania, które potencjalnie mogłyby być wspierane również w Inicjatywie Wspólnotowej Leader+ (w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia) lub w oparciu o program operacyjny celu pierwszego, generalnie następuje rozróżnienie, które wynika z zakładanego aspektu transgranicznego. Poprzez uzgodnienia między właściwymi resortami branżowymi a Wspólną Instytucją Zarządzającą Interreg III A zagwarantuje się, iż w przypadku działań z tego zakresu wsparcia uwzględnione zostaną artykuły 1-9 rozporządzenia (WE) 1783/2003 z kryteriami wsparcia oraz dyrektywa mówiąca o regułach udzielania pomocy publicznej w zakresie rolnictwa. Stosowane w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia wytyczne wykorzystywania środków pomocowych zostaną jeśli okaże się to konieczne notyfikowane przez Komisję Unii Europejskiej w ramach programu operacyjnego lub przez porozumienie ramowe o wspólnym zadaniu na rzecz poprawy struktury rolnej i ochrony wybrzeża (GAK).

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
3,045 mln €	0,532 mln €

➤ Główny cel działania

- Długofalowe zabezpieczenie zrównoważonych form transgranicznego rozwoju obszarów wiejskich na terenie pogranicza

➤ **Szczegółowe cele na poziomie działania**

- Sporządzenie i wdrożenie wspólnej, całościowej koncepcji rozwoju przestrzennego
- Całościowy i zrównoważony rozwój wsi wraz z poprawą infrastruktury przy uwzględnieniu kontekstu regionalnego wraz z zachowaniem multifunkcjonalności wsi
- Poprawa konkurencyjności gospodarki rolnej i leśnej
- Poprawa funkcji ekologicznych, społecznych i gospodarczych lasu oraz jego walorów użytkowych
- Zachowanie i konserwacja wiejskiego krajobrazu kulturowego oraz historycznych elementów krajobrazu
- Poprawa w zakresie transgranicznej agroturystyki
- Zabezpieczenie i tworzenie miejsc pracy
- Wspieranie tworzenia nowych form organizacji i urynkowienia produktów rolnych
- Tworzenie i usieciowienie transgranicznych placówek na rzecz aktywizacji rolnictwa

➤ **Kwantyfikacja na poziomie działania**

W działaniu D 1 należy osiągnąć co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 67 Wartości docelowe D 1

Wartości docelowe	Ilość
Ilość czasowych efektów zatrudnieniowych	169 osobolat
Liczba projektów na rzecz trwałego rozwoju obszaru pogranicza	46

➤ **Ewaluacja ex ante**

Działanie D1 ukierunkowane jest na „długotrwałe zabezpieczenie zrównoważonych form transgranicznego rozwoju obszarów wiejskich pogranicza”. Bazuje ono na strategii rozwoju obszarów wiejskich, które integruje w sobie aspekty społeczno-ekologiczne i ekonomiczne oraz cel trwałego i zrównoważonego rozwoju, przy czym centralnym punktem wyjścia jest stabilizacja warunków produkcji rolnej tak aby zapewnić możliwości zarobkowania oraz ustabilizować uwarunkowania społeczne na pograniczu. Zatem na plan pierwszy wysuwa się tworzenie alternatywnych źródeł dochodu (np. turystyka) lub intensyfikacja przetwórstwa i urynkowienia produktów regionalnych. Transgraniczna kooperacja przedsiębiorstw rolnych, placówek na rzecz aktywizacji rolnictwa oraz przedsiębiorstw infrastruktury okołorolniczej odgrywa przy tym ważną rolę.

W ścisłym powiązaniu z ochroną przyrody coraz większe znaczenie mają również działania na rzecz konserwacji krajobrazu. Obok rolnictwa również gospodarka leśna jest kolejnym działem współpracy transgranicznej. Rewitalizacja lasów, gospodarka leśna w oparciu o zasady bilansu przyrodniczego, naprawa szkód powstałych w lasach mogą przyczynić się do stabilizacji produkcji leśnej. Poza warunkami produkcji leśnej i możliwościami pozyskiwania dochodów rozwój wsi oraz kultywowanie obyczajów stanowią kolejne filary rozwoju obszarów wiejskich. We wszystkich zakresach rozwoju obszarów wiejskich warunki komunikowania się i kooperacji odgrywają ważną rolę. W tym kontekście dokonywanie transgranicznych uzgodnień między jednostkami administracji rolnej i leśnej, gminami wiejskimi,

---

stowarzyszeniami i związkami ma przyczyniać się do tego, aby rozwój na obszarach wiejskich odbywał się na możliwie szerokiej transgranicznej podbudowie.²⁰

W oparciu o strategię całościowego rozwoju obszarów wiejskich niniejsze działanie bazuje na potrzebach regionalnych. Podstawą ku temu jest stabilizacja produkcji rolnej i leśnej, przy czym poszukiwanie alternatywnych możliwości zarobkowania jak i przetwarzanie produktów rolnych lub turystyka oraz rozwój wsi stanowią elementy sprawdzonej i obiecującej sukces strategii dla rozwoju obszarów wiejskich. Potencjał kooperacji pomiędzy przedsiębiorstwami w zakresie produkcji rolnej i urynkowienia tych produktów winien ulec poprawie poprzez akcesję Polski do UE, ponieważ tym samym nie będzie już ostrego reżimu uwarunkowań importu i eksportu na granicach zewnętrznych UE, który był dla produktów rolnych szczególnie obciążający. Głównym elementem transgranicznej kooperacji będzie jednak współpraca między administracjami, gminami, stowarzyszeniami i związkami.²⁰ Polityka rolna jest najlepiej skoordynowaną i jednolicie prowadzoną polityką UE. W tym zakresie przed Polską trudny proces dostosowania do standardów europejskich. Doświadczenie Wolnego Kraju Związkowego Saksonia mogą być przy tym pomocne i powinny zostać przekazane partnerom dolnośląskim.

---

²⁰ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej

D 1-1 Trwały rozwój obszarów wiejskich

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 49 Przedmioty wsparcia D 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Rolno-strukturalne plany rozwoju np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kartograficzna prezentacja warunków rolno-strukturalnych ▪ Opracowanie specyficznych dla danego obszaru wytycznych kierunkowych rozwoju rolnictwa <p><u>Rozwój obszarów wiejskich np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachowanie i dalszy rozwój infrastruktury wiejskiej ▪ Zachowanie i dalszy rozwój typowej regionalnie struktury osadniczej oraz wiejskiej substancji budowlanej ▪ Kooperacja, wymiana informacji i doświadczeń <p><u>Całościowa odnowa wsi np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opracowanie miejscowych koncepcji rozwoju ▪ Doradztwo przy realizacji działań z zakresu rozwoju wsi ▪ Przedsięwzięcia budowlane oraz uzbrojenie terenu wraz z ukształtowaniem wiejskich placów i terenów wolnych, jak i zazielenienie obrzeży miejscowości celem zachowania i ukształtowania charakteru wiejskiego <p><u>Ekologiczne kształtowanie krajobrazu np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zasadzanie nowych oraz odnowienie nasadzeń ochronnych i towarzyszących oraz zadrzewień śródpolnych ▪ Budowa nowych, odnowienie i przywracanie biotopów oraz tworzenie ich sieci <p><u>Turystyka wiejska, np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa, przebudowa, tworzenie i wyposażenie placówek do spędzania czasu wolnego, tworzenie oferty spędzania czasu wolnego oraz dalsza poprawa infrastruktury turystycznej wspierającej rozwój turystyki wiejskiej ▪ Marketingowe koncepcje i działania, projekty modelowe <p><u>Infrastruktura związana z rolnictwem np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zbiorniki małej retencji, małe wody, tereny retencyjne ▪ Obiekty ochrony przeciwpowodziowej ▪ Urządzenia utylizacji ścieków w miejscowościach do 5 tys. mieszkańców; budowa nowych i gruntowna rozbudowa dróg wiejskich 	<p><u>Sporządzanie opracowań, analiz, ekspertyz, dokumentacji oraz wsparcie eksperckie w zakresie opracowania strategii rozwoju wsi przez osoby trzecie.</u></p> <p><u>Rozwój obszarów wiejskich np.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachowanie, zabezpieczenie i dalszy rozwój lokalnej i regionalnej typowej struktury osadniczej i wiejskiej substancji budowlanej, ▪ Zachowanie, odnowa lub konserwacja obiektów charakterystycznych dla wiejskiej architektury regionalnej, <p><u>Ekologiczne kształtowanie krajobrazu, w tym parków.</u></p> <p><u>Turystyka wiejska, np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa, przebudowa, tworzenie i wyposażenie placówek do spędzania czasu wolnego, tworzenie oferty spędzania czasu wolnego oraz dalsza poprawa infrastruktury turystycznej ▪ Marketingowe koncepcje i działania, projekty modelowe wspierającej rozwój turystyki wiejskiej <p><u>Działania i strategie marketingowe, projekty modelowe dla agroturystyki.</u></p> <p><u>Ochrona dziedzictwa kulturowego regionów przygranicznych w szczególności modernizacja, renowacja i konserwacja obiektów wpisanych do rejestru zabytków, otoczonych ochroną muzealną oraz ich otoczenia</u></p>

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 50 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powiaty miejskie i wiejskie ▪ Gminy i związki gminne ▪ Związki celowe ▪ Zrzeszenia planistyczne ▪ Placówki użyteczności publicznej ▪ Stowarzyszenia/Zrzeszenia²¹ ▪ Osoby fizyczne²¹ ▪ Małe i średnie przedsiębiorstwa²¹ ▪ Przedsiębiorstwa rolne niezależnie od formy prawnej²¹ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Nadleśnictwa, ▪ Izby rolnicze, ▪ Ośrodki Doradztwa Rolniczego, ▪ organizacje turystyczne, np. PTTK.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 51 Wskaźniki / Zakresy interwencji D 1-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów na rzecz trwałego rozwoju obszarów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba

Zakresy interwencji
1305
1306
1308
1310
1312
1313

²¹ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do

D 1-2 Trwały rozwój gospodarki rolnej i żywnościowej

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 52 Przedmioty wsparcia D 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Trwały rozwój gospodarki rolnej np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Specjalne maszyny i urządzenia do uprawy warzyw bez osłon oraz do produkcji surowców odnawialnych ▪ Inwestycje budowlane w obory, do hodowli bydła, trzody chlewnej, owiec, kóz i drobiu <p><u>Wsparcie dla rolnictwa np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Powstawanie kółek maszynowych i rozpoczęcie ich działalności <p><u>Żywność/rolnictwo ekologiczne oraz wspieranie tworzenia się organizacji np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachowanie i rozwój naturalnych zasobów w szczególności surowców odnawialnych ▪ Tworzenie i zachowanie miejsc pracy oraz wsparcie na rzecz całościowego, zintegrowanego rozwoju obszarów wiejskich ▪ Poprawa warunków zbytu i urynkowanie produktów gospodarki rolnej i leśnej <p><u>Wsparcie dla procesów przekształceń demokratycznych oraz budowy struktur gospodarki rynkowej w sektorze rolnictwa, leśnictwa i gospodarki żywieniowej w państwach Europy Środkowej i Wschodniej np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wymiana doświadczeń, pobyty studyjne, seminaria branżowe ▪ Kształcenie i dokształcanie; partnerstwa ze szkołami i placówkami naukowymi <p><u>Poprawa struktur rynkowych np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie nowych i rozbudowa mocy przerobowych wraz z obiektami technicznymi przetwórstwa i urynkowania produktów rolnych ▪ Racjonalizacja wewnętrzzakładowa poprzez przebudowę i/lub modernizację obiektów technicznych ▪ Planowanie wstępne <p><u>Ekologicznie i regionalnie wytwarzane produkty rolne np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwestowanie w związki producenckie lub przedsiębiorstwa handlowe lub przedsiębiorstwa przetwórcze i uszlachetniające, które służą zbieraniu, magazynowaniu, chłodzeniu, sortowaniu, przygotowaniu do sprzedaży, pakowaniu, etykietowaniu, przetwórstwu i uszlachetnianiu produktów rolnych ▪ Opracowanie koncepcji urynkowania produktów wytwarzanych w sposób ekologiczny i produktów regionalnych 	<p><u>Wspieranie rolnictwa np.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie i wykorzystanie parków maszynowych, ▪ Działania modelowe, <p><u>Rolnictwo ekologiczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wspieranie działalności rolników i producentów ekologicznych, w tym przetwórstwa ekologicznego, ▪ poprawa i warunków promocji i zbytu produktów ekologicznych, ▪ opracowywanie strategii marketingowych regionalnych, lokalnych i produktów ekologicznych, przez osoby trzecie, <p><u>Poprawa struktur rynkowych np.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ planowanie , ▪ wspieranie tworzenia nowych form produkcji rolnej i jej zbytu, takich jak grupy producenckie, giełdy rolno-spożywcze, itp., ▪ wymiana doświadczeń, pobyty studyjne, seminaria specjalistyczne, ▪ kształcenie i szkolenie; partnerstwa szkół i placówek naukowych, ▪ promowanie produktów regionalnych i lokalnych.

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 53 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osoby fizyczne i spółki osobowe²² ▪ Zarejestrowane stowarzyszenia i związki użyteczności publicznej ▪ Podmioty prawa publicznego ▪ Osoby prawne²² ▪ Pozostałe spółki osobowe²² ▪ Istniejące lub nowo tworzone instytucje wspierające zbytnie oraz przedsiębiorstwa handlowe jak i przetwarzające i uszlachetniające produkty rolne²² ▪ Związki producenckie²² ▪ Przedsiębiorstwa handlowe lub przetwarzające i uszlachetniające produkty regionalne celem sprzedaży ich w określonych regionach oraz takie, które poddają się kontroli w odniesieniu do regionalnego pochodzenia tych produktów²² 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ podmioty wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jst, w których większość udziałów lub akcji posiada jst, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie obszarów wiejskich i sektora żywnościowego, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Izby rolnicze, ▪ Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 54 Wskaźniki / Zakresy interwencji D 1-2

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów na rzecz trwałego rozwoju obszarów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba

Zakresy interwencji
111
114
1304
1307

²² Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

D 1-3 Gospodarowanie w lesie w oparciu o warunki przyrodnicze i gospodarka leśna

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 55 Przedmioty wsparcia D 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz tworzenia lasów ▪ Budowa dróg i mostów w związku z gospodarką leśną ▪ Urynkowanie produktów gospodarki leśnej ▪ Ochrona przyrody, konserwacja krajobrazu i zachowanie funkcji ochronnych i rekreacyjnych lasów ▪ Naprawa szkód w lasach ▪ Prewencyjna ochrona przeciwpożarowa w lasach, likwidacja szkód po pożarach lasów ▪ Nadzorowanie ▪ Zwalczanie chorób lasów ▪ Kooperacja, wymiana informacji i doświadczeń 	<p><u>Inwestycje w leśnictwie, np.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mała infrastruktura umożliwiająca obrót produktami leśnymi ▪ zalesianie ▪ budowa dróg, mostów i przepustów <p><u>Ochrona środowiska, kształtowanie krajobrazu i zachowanie funkcji ochronnej i rekreacyjnej lasu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ usuwanie szkód leśnych i prewencja przeciwpożarowa, odnowa i przebudowa lasów po pożarach ▪ kontrola / zwalczanie chorób lasów / pielęgnacja upraw, młodników i drzewostanu

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 56 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prywatni i publiczni właściciele lasów oraz ich związki²³ ▪ Osoby prawne prawa prywatnego mogą uzyskać wsparcie tylko wtedy, jeżeli przeważająca część ich dochodów pochodzi z gospodarki rolnej i leśnej lub jeżeli realizują one cele użyteczności publicznej, kościelno-wyznaniowej lub charytatywnej²³ ▪ Federacja, kraj związkowy i organy terenowe jako właściciele powierzchni leśnej na przedsięwzięcia z zakresu likwidacji szkód popożarowych w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ straż pożarna ▪ Izby rolnicze, ▪ Nadleśnictwa, ▪ związki łowieckie ▪ organizacje turystyczne, np. PTTK

²³ Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 57 Wskaźniki / Zakresy interwencji D 1-3

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów na rzecz trwałego rozwoju obszarów wiejskich	▪ liczba

Zakresy interwencji
121
122
123
125

Działanie D 2 Rozwój obszarów miejskich

➤ Znaczenie działania

Celem tego działania jest stała poprawa rozwoju regionalnego i rozwoju miast. Miasta są centrami gospodarczymi regionu. Z tego powodu wzmocnienie miejskich struktur osadnictwa i gospodarki ma szczególne znaczenie dla transgranicznego rozwoju regionalnego. Lepsza baza gospodarcza miast przyczynia się poza tym do stworzenia atrakcyjnych obszarów mieszkaniowych i dobrych warunków życia. Wymaga to również poprawy jakości środowiska naturalnego w miastach. W szczególności miasta położone blisko granicy jak i gminy o takim położeniu muszą w większym stopniu uzgadniać swoje plany i działania transgranicznie.

Poprzez ścisłą współpracę sąsiadujących ze sobą samorządów można osiągnąć wzmocnienie ich własnych struktur i funkcji a tym samym pozytywne efekty synergii dla rozwoju regionalnego.

Jako miejsce zamieszkiwania, pracy obywateli, gminy o charakterze miejskim bardzo często są punktami koncentracji rozwoju regionalnego. Jednak od początku przemian na początku lat 90. podlegają daleko idącym strukturalnym przemianom, które związane są ze znaczącymi konsekwencjami dla sytuacji funkcjonalnej i urbanistycznej. Dlatego też należy przypisywać wzmocnieniu miejskich struktur osadniczych i gospodarczych szczególne znaczenie tak, aby mogły się one rozwijać jako atrakcyjne miejsca zamieszkiwania, życia i inwestowania.

Region, który w przeszłości charakteryzował się intensywnym wydobyciem surowców powinien zostać rozbudowany jako obszar rekreacyjny i turystyczny o znaczeniu ponadregionalnym. Zmniejszenie liczby ludności i zasadnicze zmiany w gospodarce energetycznej zmuszają region do przeprowadzenia strukturalnych procesów dostosowawczych. Poprzez aktywną politykę strukturalną próbuje się zwiększyć atrakcyjność regionu jako obszaru gospodarczego, życia i wypoczynku.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój obszarów miejskich z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
1,222 mln €	0,798 mln €

➤ Główny cel działania

- Poprawa rozwoju obszarów miejskich i rozwoju regionalnego celem wzmocnienia obszaru pogranicza (obszaru bliskiego granicy)

➤ Szczegółowe cele na poziomie działania

- Wzmocnienie i rozwój regionalnych i międzygminnych kooperacji transgranicznych
- Zapewnienie uporządkowanego transgranicznego rozwoju urbanistycznego

- Zachowanie miasta europejskiego
- Zachowanie i pielęgnowanie miejskiego obszaru kulturowego oraz elementów historycznej substancji budowlanej
- Zachowanie dziedzictwa kulturalnego oraz jego popularyzacja wśród mieszkańców i turystów

➤ Kwantyfikacja na poziomie działania

W działaniu D 2 należy osiągnąć co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 58 Wartości docelowe D 2

Wartości docelowe	Ilość
Liczba powstałych przy udziale środków pomocowych wspólnych koncepcji rozwoju przestrzennego	6

➤ Ewaluacja ex-ante

Działanie „Rozwój obszarów miejskich” stanowi wyzwanie w sprostaniu społecznym procesom przemian w aspekcie urbanistyki i funkcji miast. Poza odpowiednim traktowaniem dziedzictwa kulturowo-architektonicznego w formie historycznej substancji budowlanej na plan pierwszy wysuwa się w szczególności rozwój wysokiej jakości otoczenia miejskiego w powiązaniu z realizacją różnych wymogów funkcjonalnych. Zajmowanie się i podolewanie obecnym i przyszłym procesom redukcji ma przy tym duże znaczenie.

Właśnie powyższe elementy są bądź staną się po obu stronach granicy ważnymi i wymagają transgranicznych uzgodnień, tak aby uniknąć konfliktu użytkowego oraz dążyć do aktywnego rozwoju powiązań funkcjonalnych.

Przy tym takie elementy jak: wspólne sporządzenie koncepcji, wspólne rozwijanie pod osadnictwo i działalność gospodarczą określonych lokalizacji oraz lepszy poziom uzgodnień przy urbanistyce miast i miejscowości są tak samo ważne jak wdrażanie konkretnych działań.

W szczególnym stopniu odnosi się to do miast bliźniaczych jak np. Goerlitz – Zgorzelec oraz prób zrzeszenia miast „Mały Trójkąt Bogatynia – Hradec nad Nysą – Zittau”, które słusznie nazywane są soczewkami uzgodnień transgranicznych. Aby zapewnić odpowiednie podstawy do uzgodnień niezbędne jest prowadzenie danych stanowiących podstawę koncepcji i planów. Działanie jest w sumie silnie ukierunkowane na pełne wykorzystanie potencjału kooperacji i wydaje się obiecywać poprzez ich wykorzystanie również wkład w intensyfikację współpracy dotyczącą rozwoju miast na obszarze pogranicza. Jednak struktura osadnictwa na pograniczu wydaje się mówić, iż poza miastami bliźniaczymi istnieje niewiele obszarów wymagających bardzo intensywnej kooperacji tak iż intensywność współpracy nie będzie zbyt wysoka we wszystkich podejmowanych przedsięwzięciach.²⁴

²⁴ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej

D 2-1 Rozwój obszarów miejskich i rozwój regionalny

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 59 Przedmioty wsparcia D 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sporządzanie regionalnych koncepcji rozwoju i działania ▪ Działania wspierające zaangażowane podmioty regionalne przy realizacji tych koncepcji przez osoby trzecie ▪ Działania przygotowawcze dla inwestycji ▪ Świadczenia w zakresie monitorowania procesów rozwoju miast ▪ Wsparcie dla innowacji w zakresie rozwoju miast ▪ Działania na rzecz wzmocnienia miejskich struktur osadniczych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sporządzanie studiów, strategii rozwoju, analiz urbanistycznych, itd. przez osoby trzecie, ▪ Działania wspierające podmioty regionalne przy wdrażaniu regionalnych koncepcji rozwoju i działania przez podmioty trzecie ▪ Działania przygotowawcze dla inwestycji, ▪ Przygotowanie i prowadzenie analiz urbanistycznych, ▪ Przygotowanie i prowadzenie konkursów urbanistycznych, ▪ Działania w celu rewitalizacji krajobrazu miejskiego. ▪ Ochrona dziedzictwa kulturowego regionów przygranicznych w szczególności modernizacja, renowacja i konserwacja obiektów wpisanych do rejestru zabytków, otoczonych ochroną muzealną oraz ich otoczenia

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 60 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci D 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gminy i związki gmin ▪ Powiaty i miasta wydzielone ▪ Komunalne związki celowe i związki podmiotów administracyjnych ▪ Wspólnoty administracyjne i związki administracyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie rozwoju obszarów miejskich, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej,

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 61 Wskaźniki / Zakresy interwencji D 2-2

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba powstałych z udziałem środków pomocowych wspólnych koncepcji rozwoju przestrzennego 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba

Zakresy interwencji
35

Działanie E 1 Kształcenie, szkolenie i zatrudnienie

➤ Znaczenie działania

W ramach tego działania rozwijane mają być zasoby ludzkie jako wspólny potencjał do pozyskiwania inwestorów dla obszaru pogranicza. W tym celu należy w szczególności rozszerzyć, usieciwić i ukierunkować transgranicznie regionalną współpracę między placówkami oświatowymi oraz działającymi na rynku pracy podmiotami, w szczególności między urzędami pracy i odnośnymi stowarzyszeniami.

W zakresie kształcenia zawodowego należy wspierać ukierunkowane na potrzeby rynku, kształcenie i doksztalcanie w szczególności w branżach przyszłościowych i w sektorze usług. Poza tym wspierane mają być działania podnoszenia kwalifikacji osób zatrudnionych i praktyki krótkookresowe.

Istniejące już często kontakty między oferentami edukacyjnymi należy intensyfikować. Nauczanie języków ma stanowić wkład do lepszego porozumiewania się.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój gospodarczy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
4,268 mln €	1,863 mln €

➤ Główny cel działania

- Poprawa kształcenia zawodowego, wyższe kwalifikacje celem transgranicznego rozwoju zasobów ludzkich

➤ Szczegółowe cele na poziomie działania

- Zapewnienie i podnoszenie kwalifikacji regionalnego potencjału fachowców we wszystkich działach rynku pracy
- Wzmocnienie współpracy transgranicznej w zakresie edukacji szkolnej i pozaszkolnej

➤ Kwantyfikacja na poziomie działań

W działaniu E 1 mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 62 Wartości docelowe – działanie E 1

Wartości docelowe	Ilość
Liczba osób kształconych lub doksztalcanych w ramach wsparcia	4.700
Liczba kobiet wśród wszystkich uczestników projektów	2.600
Liczba młodzieży wśród wszystkich uczestników projektów	1.860
Udział projektów w tym priorytecie, które zawierały elementy edukacji językowej	45%

➤ Ewaluacja ex-ante

Działanie E ukierunkowane jest na „poprawę kształcenia szkolnego i zawodowego oraz podnoszenie kwalifikacji w imię transgranicznego rozwoju zasobów ludzkich”. Jako centralny aspekt postrzega się przy tym zawodowe, szkolne i ogólne kształcenie na rzecz rozwoju transgranicznej współpracy jak i na rzecz rozwoju gospodarczego regionu. Dlatego też celem jest lepsze transgraniczne usieciowienie urzędów pracy, zrzeszeń i placówek oświatowych. Będzie się dążyć do tego, aby zarówno pierwotne kształcenie zawodowe jak i działania edukacyjne na rzecz osób pracujących o charakterze transgranicznym były dalej intensyfikowane (np. znajomość języków obcych, wiedza o państwie sąsiedzkim). Tak samo jak w przypadku doksztalcania, które musi być w szczególności ukierunkowane na perspektywę rozszerzenia UE tak samo i tu należy dążyć do intensyfikacji kontaktów między dużymi podmiotami, urzędami pracy i placówkami oświatowymi.²⁵

W szczególności w zakresie oświaty i podnoszenia kwalifikacji można już nawiązywać do istniejących załączków współpracy. Zakłada się więc, iż uda się w tych dziedzinach znacząco intensyfikować kooperację. Z tym że, w tym celu należy zawsze zwracać uwagę na terenowe warunki prawne do jakich odwołuje się niniejszy program. Prawdopodobnie będzie to stanowiło pewną przeszkodę dla wykorzystania wsparcia w pierwotnym kształceniu zawodowym.

Ale właśnie w tym kontekście szczególnie celowym jest, aby ukierunkować się bardziej na kształcenie zawodowe i doksztalcanie niżli bezpośrednio na próbę transgranicznego ukształtowania regionalnego rynku pracy. Mimo wszystko można oczekiwać iż wyniki osiągnięte w tym priorytecie nie będą się ograniczać do poprawy warunków wyjściowych dla współpracy poprzez nauczanie języka obcego i przekazywanie informacji. Poprzez tworzenie specyficznej oferty edukacyjnej, która jest ukierunkowana na perspektywę rozszerzenia UE na Wschód, próbuje się w pewien sposób wpływać na rozwój narodowych systemów edukacji szkolnej i zawodowej. Kooperacja w tym zakresie również zostanie zintensyfikowana i będzie kontynuowana. Ostatecznie należy się spodziewać dużego wkładu w rozwój regionalny w szczególności w kontekście polityki rynku pracy.²⁴

²⁵ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

E 1-1 Doksztalcanie i szkolenie oraz przygotowanie do zawodu w zakresie edukacji, doksztalcanie dla fachowców i kadry kierowniczej

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 63 Przedmioty wsparcia E 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planowanie, organizacja i przeprowadzanie imprez edukacyjnych celem kontynuacji lub ponownego podjęcia zorganizowanego nauczania poza edukacją szkolną, kształceniem zawodowym i szkołami wyższymi ▪ Wymiana nauczycieli, wymiana asystentów, hospitacje saksońskich studentów za granicą i pedagogów spoza granic Saksonii ▪ Działalność zagranicznych asystentów języków obcych spoza Saksonii ▪ Kursy doksztalcaniowe/pobyty zagranicznych pedagogów w Saksonii na podstawie umów bilateralnych ▪ Spotkania robocze w Saksonii dotyczące współpracy bilateralnej ▪ Bilateralna/multilateralna współpraca w ramach projektów edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planowanie, organizacja i przeprowadzanie imprez edukacyjnych celem kontynuacji lub ponownego podjęcia zorganizowanego nauczania poza edukacją szkolną, kształceniem zawodowym i szkołami wyższymi ▪ Wymiana nauczycieli, wymiana asystentów, hospitacje polskich pedagogów za granicą i pedagogów spoza granic Polski ▪ Działalność zagranicznych asystentów języków obcych spoza Polski ▪ Kursy doksztalcaniowe/pobyty zagranicznych pedagogów w Polsce na podstawie umów bilateralnych ▪ Spotkania robocze w Polsce dotyczące współpracy bilateralnej ▪ Bilateralna/multilateralna współpraca w ramach projektów edukacyjnych ▪ Działania na rzecz wspierania bilingwalnych form nauczania ▪ Doksztalcanie nauczycieli w zakresie nauczania bilingwalnego ▪ Działania z zakresu kształcenia i szkolenia zawodowego mające na celu wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych kadr, dotyczące m.in. gospodarki rynkowej oraz zarządzania przedsiębiorstwem (marketing, sprzedaż, finanse), z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (w tym Wolny Kraj Związkowy Saksonia)

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 64 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci E 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osoby prawne prawa publicznego ▪ Osoby prawne prawa publicznego użyteczności publicznej ▪ Urzędnicy z działów kultury Wolnego Kraju Związkowego Saksonia ▪ Nauczyciele zza granicy ▪ Saksońscy i zagraniczni asystenci języków obcych ▪ Pedagodzy ze szkół niepublicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia, jednostek samorządu terytorialnego, ▪ Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ Publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe oraz szkoły wyższe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe oraz szkoły wyższe, ▪ Instytucje prowadzące działania w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego (Instytucje prowadzące placówki oświatowe).

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 65 Wskaźniki / Zakresy interwencji E 1-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób, które zostały wykształcone lub dokończono w oparciu o wsparcie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość

Zakresy interwencji
23

E 1-2 Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji w kontekście polityki rynku pracy oraz przedsięwzięcia kooperacyjne

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 66 Przedmioty wsparcia E 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz podwyższenia kwalifikacji i przedsięwzięcia kooperacyjne ▪ Działania na rzecz przekazywania wiedzy i zdolności do przygotowania się do włączenia w życie zawodowe ▪ Działania na rzecz przekazywania wiedzy i zdolności do dostosowania się do tendencji rozwojowych we wszystkich działach gospodarki celem zapewnienia możliwości zarobkowania łącznie z podnoszeniem kwalifikacji multiplikatorów ▪ Regionalne wspierające zatrudnienie przedsięwzięcia kooperacyjne na rzecz rozwoju zasobów ludzkich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podnoszenie kwalifikacji mające na celu dostosowanie umiejętności i kwalifikacji do potrzeb rynku oraz przedsięwzięcia kooperacyjne, ▪ przekazywania wiedzy i umiejętności celem integracji zawodowej i społecznej, w tym działania na rzecz kształcenia bezrobotnych, ▪ dostosowywanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych (w tym przekazywanie wiedzy i umiejętności wraz z przygotowaniem multiplikatorów), ▪ przedsięwzięcia kooperacyjne wspierające rozwój zasobów ludzkich celem zatrudnienia

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 67 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci E 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmioty prowadzące działania z zakresu kształcenia i doksztalcania (podmioty oświatowe) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe oraz szkoły wyższe

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 68 Wskaźniki / Zakresy interwencji E 1-2

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba osób, które zostały wykształcone lub dokończono w oparciu o wsparcie	▪ Ilość

Zakresy interwencji
21
24
25
167
174

E 1-3 Działania kooperacyjne placówek oświatowych

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 69 Przedmioty wsparcia E 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsięwzięcia kooperacyjne szkół wyższych i innych placówek edukacyjnych, za które odpowiada saksońskie ministerstwo do spraw nauki i sztuki przeprowadzane celem transferu know-how na styku gospodarki i społeczeństwa w aspekcie kształcenia ustawicznego oraz w aspekcie transgranicznego ukierunkowania rozwoju i wykorzystania zasobów ludzkich. 	<p><u>Projekty transgranicznej współpracy i kooperacji szkół wyższych i innych instytucji oświatowych</u></p>

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 70 Odbiorcy wsparcia/beneficjenci E 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Państwowe szkoły wyższe ▪ Akademie państwowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Państwowe i niepaństwowe szkoły wyższe i ich jednostki organizacyjne ▪ Instytucje oświatowe

➤ Wskaźniki / Zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do rozporządzenia (WE) nr 438/2001:

Schemat 71 Wskaźniki / Zakresy interwencji E 1-3

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób, które zostały wykształcone lub dokończona w oparciu o wsparcie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość

Zakresy interwencji
23
24

Działanie F 1 Rozwój społeczno-kulturowy

➤ Znaczenie działania

Celem tego działania jest wzmocnienie współpracy transgranicznej w dziedzinie kultury, szkolnictwa i spraw społecznych oraz działania prozdrowotne i profilaktyka zdrowotna tak, aby poprzez poprawę czynników lokalizacji doprowadzić do zwiększenia atrakcyjności obszaru pogranicza a tym samym osiągnąć wyższy stopień utożsamiania się ludności z ich regionem granicznym. Niniejsze wspólne użytkowanie placówek socjalnych i kulturalnych oraz wspólne przeprowadzanie imprez może poprzez lepsze wykorzystanie infrastruktury przyczynić się również do harmonijnego rozwoju społecznej jedności pogranicza. Dlatego też należy stworzyć ofertę ukierunkowaną na określone grupy adresatów, która wraz z lokalnymi warunkami gospodarczymi może tworzyć podstawę do utożsamiania się ludności z regionem granicznym. Poprzez zwiększoną atrakcyjność obszaru pogranicza należy przeciwdziałać migracji, w szczególności osób z młodszego pokolenia. Tym samym stworzone mają zostać również warunki ramowe wspólnego obszaru życia, który podzielony będzie już tylko wewnętrznymi granicami UE.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój społeczno-kulturowy w Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
2,809 mln €	0,532 mln €

➤ Główny cel działania

- Poprawa transgranicznej kooperacji w zakresie kultury i spraw społecznych celem wspierania utożsamiania się ludności ze wspólnym obszarem życia.

➤ Szczegółowe cele na poziomie działania

- Intensyfikacja współpracy oraz usieciwienie transgranicznej pracy kulturalnej, szkolnej i społecznej
- Transgraniczna profilaktyka zdrowotna z zakresu prewencji
- Transgraniczna wymiana kulturalna

➤ **Kwantyfikacja na poziomie działania**

W działaniu F1 mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 102 Wartości docelowe – działanie F 1

Wartości docelowe	Ilość
Liczba projektów w zakresie kultury i szkoły	34
Liczba projektów w zakresie spraw socjalnych i zdrowia	22

➤ **Ewaluacja ex ante**

Przedmiotem tego działania jest „Poprawa transgranicznych kontaktów w zakresie spraw społecznych i kultury celem wspierania stopnia utożsamiania się ludności z ich wspólnym obszarem życia”. Generalnie, chodzi przy tym o to, aby wspierać wymianę szkolną, kulturalną, sportową, zdrowotną i socjalną. Duża liczba możliwych pól działania wskazuje wyraźnie na wyjątkowe znaczenie tego zakresu tematycznego dla rozwoju stosunków transgranicznych. Sensownym punktem wyjścia jest wspólne transgraniczne użytkowanie obiektów odnośnej infrastruktury. Jako pozytywny należy również oceniać fakt, iż już teraz w szkołach przekazuje się informację o sąsiedzie a tym samym wspiera kształtowanie określonej świadomości młodych ludzi. Tworzenie ukierunkowanej na określone grupy adresatów oferty socjokulturowej jest kolejnym skutecznym elementem ku temu, aby zintensyfikować w szczególności kontakty młodzieży jako czynnika najbardziej przyszłościowego. Również w zakresie opieki zdrowotnej sensowne są łączone oferty po obu stronach granicy; z drugiej strony ważne są specyficzne działania prewencyjne bądź prozdrowotne. Nadal należy w ramach transgranicznych koncepcji kulturalnych wspierać kooperację między teatrami, muzeami, galeriami itp. Przeprowadzanie transgranicznych i odbijających się szerokim echem wśród opinii publicznej przedsięwzięć z zaangażowaniem wszystkich mieszkańców regionu pogranicza stanowi przy tym obiecujący sposób podejścia.²⁶

²⁶ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

F 1-1 Prewencja uzależnień oraz pomoc osobom uzależnionym/pomoc socjopsychiatryczna: prewencja i działania prozdrowotne

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 73 Przedmioty wsparcia F 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Przeciwdziałanie uzależnieniom i pomoc osobom uzależnionym</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekty służące realizacji zadań ponadregionalnych, uzupełniające istniejącą ofertę w szczególności doradztwo, tworzenie i zachowywanie miejsc pracy dla osób uzależnionych ▪ Transgraniczne przedsięwzięcia modelowe na rzecz tworzenia nowych struktur opieki <p><u>Pomoc socjopsychiatryczna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekty na rzecz realizacji ponadregionalnych działań, które uzupełniają istniejącą ofertę w szczególności doradztwo, tworzenie i zachowanie miejsc pracy dla osób chorych psychicznie ▪ Transgraniczne przedsięwzięcia modelowe na rzecz tworzenia nowych struktur opieki <p><u>Działania prewencyjne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania prewencyjne w zakresie zakażeń HIV, AIDS i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową <p><u>Działania prozdrowotne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekty na rzecz wsparcia zdrowia dzieci i młodzieży ▪ Projekty przeciwdziałania uzależnieniom ▪ Projekty przeciwdziałania ciężkim chorobom zakaźnym i niezakaźnym ▪ Tygodnie zdrowia, dni zdrowia, akcje związane ze zdrowiem ▪ Innowacyjne przedsięwzięcia modelowe z zakresu działań prozdrowotnych ▪ Szkolenie multiplikatorów zajmujących się działaniami prozdrowotnymi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoc uzależnionym i prewencja uzależnień ▪ dostosowywanie społeczne ▪ prewencja zdrowotna i wspieranie zdrowotności

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 74 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 1-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podmioty realizujące przedmiotowe działania, niepubliczne, użyteczności publicznej oraz państwowe ▪ Komunalne organy terenowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie pomocy społecznej i ochrony zdrowia, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Publiczne i niepubliczne podmioty prowadzące placówki pomocy społecznej ▪ Zakłady opieki zdrowotnej

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 75 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów w zakresie spraw socjalnych i zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość

Zakresy interwencji
22

F 1-2 Pomoc na rzecz dzieci i młodzieży²⁷, pomoc niepełnosprawnym, wspieranie rodzin, procesy innowacyjne w zakresie instytucji pobytu dziennego dla dzieci

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 76 Przedmioty wsparcia F 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Pomoc na rzecz dzieci i młodzieży</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Transgraniczne projekty w zakresie świadczeń lokalnej pomocy dla i młodzieży, które w sposób zdefiniowany przyczyniają się do wyrównania deficytów strukturalnych w sytuacjach patologicznych i w szczególnych sytuacjach w regionie dają możliwość zrównoważenia szans dzieci i młodzieży w regionie lub dają możliwość sprostania niedającemu się poprzednio przewidzieć zapotrzebowania ▪ Projekty pozaszkolnej edukacji młodzieży, międzynarodowa praca z młodzieżą, wypoczynek dzieci i młodzieży ▪ Działania na rzecz pracowników niepublicznej sfery pomocy młodzieży oraz multiplikatorów ▪ Projekty o szczególnym znaczeniu w polityce młodzieżowej <p><u>Pomoc dla osób niepełnosprawnych</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Służby ambulatoryjne ▪ Służby doradcze ▪ Służby wczesnego reagowania i wczesnego doradztwa ▪ Imprezy wspierające współdziałanie osób niepełnosprawnych w życiu społeczeństwa oraz wspierające integrację osób niepełnosprawnych i pełnosprawnych ▪ Projekty integracyjne <p><u>Wsparcie dla rodzin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania z zakresu edukacji rodziny ▪ Oferta doradztwa dla małżeństw, rodzin i osób w różnych sytuacjach życiowych ▪ Doradzanie i opieka w placówkach opieki nad kobietami i dziećmi ▪ Oferta rodzinnego spędzania czasu wolnego i wypoczynku wraz z wypoczynkiem seniorów <p><u>Procesy innowacyjne w placówkach dziennego pobytu dla dzieci</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie, wypróbowywanie i monitorowanie merytorycznie nowych koncepcji w placówkach dziennej opieki nad dziećmi ▪ Projekty o znaczeniu ponadregionalnym i projekty modelowe w zakresie dziennych placówek opieki nad dziećmi 	<p><u>Pomoc dzieciom i młodzieży:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ projekty służące resocjalizacji, wsparciu w sytuacjach zaniedbań oraz tworzeniu równości szans dla dzieci i młodzieży ▪ projekty z zakresu wypoczynku, kształcenia pozaszkolnego oraz międzynarodowej pracy dzieci i młodzieży ▪ działania dla pracowników zajmujących się pomocą dzieciom i młodzieży oraz multiplikatorów ▪ projekty o szczególnym znaczeniu dla integracji społecznej młodzieży ▪ tworzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży <p><u>Pomoc niepełnosprawnym:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoc ambulatoryjna ▪ punkty doradztwa, informacji i wspierania ▪ działania w zakresie wspierania integracji społecznej osób niepełnosprawnych <p><u>Wspieranie rodzin:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ działania mające na celu wsparcie rodzin, w tym doradztwo oraz opieka ▪ doradztwo i opieka w placówkach ochrony kobiet i dzieci. Oferty służące wypoczynkowi i organizacji czasu wolnego rodzin wielopokoleniowych ▪ zwalczanie przemocy w rodzinie <p><u>Procesy innowacyjne w zakresie instytucji pobytu dziennego dla dzieci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój i wspieranie nowych koncepcji merytorycznych w zakresie pobytu dziennego dla dzieci ▪ projekty o znaczeniu ponadregionalnym i projekty innowacyjne w zakresie pobytu dziennego dzieci ▪ wspieranie form opieki nad dziećmi pozbawionymi rodzin w formie rodzinnych domów dziecka ▪ zwalczanie przemocy w rodzinie

²⁷ Należy zwrócić uwagę na rozróżnienie lokalnej pomocy dla dzieci i młodzieży w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 77 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 1-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uznane niepubliczne placówki pomocy młodzieży ▪ Lokalne podmioty pomocy dla młodzieży ▪ Publiczne i niepubliczne podmioty użyteczności publicznej działające w ramach pomocy dla osób niepełnosprawnych ▪ Naczelne niepubliczne organizacje charytatywne stowarzyszone z nimi organizacje, pozostałe uznane podmioty ▪ Komunalne organy terenowe ▪ Uznane jako niepubliczne podmioty pomocy młodzieży podmioty prowadzące placówki dziennego pobytu dla dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie pomocy społecznej i pomocy osobom niepełnosprawnym, w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz oświaty, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Publiczne i niepubliczne podmioty prowadzące placówki resocjalizacyjnej, opieki psychiatrycznej oraz prewencji i leczenia uzależnień ▪ Zakłady opieki zdrowotnej

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 78 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-2

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów w zakresie spraw socjalnych i zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość

Zakresy interwencji
22

F 1-3 Sztuka i kultura, socjokultura

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 79 Przedmioty wsparcia F 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Muzyka, sztuka, plastyka, literatura, język</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Imprezy muzyczne, teatralne i taneczne o znaczeniu ponadregionalnym, ogólnokrajowym i międzynarodowym ▪ Wystawy, plenery, sympozja i warsztaty o znaczeniu ponadregionalnym ▪ Wspieranie czytelnictwa i rozpowszechnianie literatury, wspieranie pracy literackiej ▪ Wspieranie młodych artystów ▪ Wspólne projekty z artystami dolnośląskimi <p><u>Muzea</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpieczenie wartościowych i zagrożonych dóbr muzealnych ▪ Poprawa warunków konserwatorskich ▪ Nowy układ stałych wystaw ▪ Specyficzne branżowe publikacje muzealne ▪ Wystawy o znaczeniu ogólnokrajowym <p><u>Tworzenie sztuki i kultury</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekty z zakresu twórczości współczesnej sztuki i kultury w szczególności projekty multidyscyplinarne • Projekty z zakresu nauk o kulturze • Stypendia dla twórców <p><u>Socjokultura</u></p> <p>Przedsięwzięcia innowacyjne, które wyróżniają się z uwagi na swą jakość merytoryczną i ogółu oferty społeczno-kulturowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsięwzięcia modelowe ▪ Projekty kooperacji ▪ Projekty wspierające współpracę ogólnoregionalną na całym obszarze kulturowym ogólnokrajowym <p><u>Tworzenie sieci współpracy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsięwzięcia modelowe celem usieciowienia kulturalnych placówek i oferty 	<p><u>Muzyka i sztuka, literatura i język:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wydarzenia muzyczne, teatralne i taneczne o znaczeniu, regionalnym i ponadregionalnym (krajowym i międzynarodowym), ▪ wystawy, plenery, sympozja i warsztaty o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym (krajowym i międzynarodowym), ▪ wspieranie czytelnictwa i rozpowszechnianie literatury, wspieranie twórczości literackiej, ▪ wspieranie młodych artystów ▪ wspólne projekty z artystami saksońskimi <p><u>Muzea:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zabezpieczenie cennych i zagrożonych zbiorów muzealnych ▪ nowe kształtowanie ekspozycji stałych ▪ publikacje specjalistyczne dotyczące tematyki muzealniczej <p><u>Sztuka i działalność kulturotwórcza:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekty dotyczące sztuki i działalności kulturotwórczej, szczególnie projekty interdyscyplinarne ▪ Projekty dotyczące nauki o kulturze ▪ Publikacje, informatory o ofercie kulturalnej <p><u>Socjokultura:</u></p> <p>Działania, które swoją jakością merytoryczną wyróżniają się na tle pozostałej oferty szczególnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zamierzenia o charakterze innowacyjnym ▪ projekty kooperacyjne ▪ projekty wspierające współpracę ponadnarodową pomiędzy regionami oraz obszarami kulturowymi ▪ hobby (wystawy, seminaria, wydawnictwa) <p><u>Tworzenie sieci współpracy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedsięwzięcia modelowe celem tworzenia sieci placówek kulturalnych placówek i oferty

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 80 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 1-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niepubliczne podmioty użyteczności publicznej realizujące przedmiotowe działania ▪ Komunalne organy terenowe i ich placówki ▪ Artyści i grupy artystów ▪ Muzea prowadzone przez podmioty państwowe i niepaństwowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie kultury i sztuki, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ Instytucje kultury ▪ Regionalne i Lokalne Organizacje Turystyczne

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 81 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-3

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów z zakresu kultury i sportu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość

Zakresy interwencji
22
172

F 1-4 Projekty szkolne

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 82 Przedmioty wsparcia F 1-4

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekty pracy z młodzieżą szkolną ▪ Projekty odnoszące się do planu nauczania w zakresie <ul style="list-style-type: none"> - Muzyki i kultury - Edukacji ekologicznej i wychowania ekologicznego - Kształcenia politycznego - Wychowania prozdrowotnego i przeciwdziałania uzależnieniom - Wychowania w rodzinie i wychowania seksualnego ▪ Wychowanie w zakresie demokracji i przeciwdziałania przemocy ▪ Wymiana uczniów i nauczycieli ▪ Nauczanie zasad ruchu drogowego ▪ Konkursy uczniowskie ▪ Współpraca bilateralna i/multilateralna w ramach projektów oświatowych ▪ Spotkania robocze 	<p><u>Projekty szkolnej pracy z dziećmi i młodzieżą (czas wolny/wakacje)</u></p> <p><u>Projekty z zakresu edukacji m.in.:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ artystycznej ▪ ekologicznej ▪ obywatelskiej i regionalnej ▪ prozdrowotnej; ▪ wychowanie seksualne i przygotowanie do życia w rodzinie <p><u>Wymiana uczniów i nauczycieli</u></p> <p><u>Projekty bilateralne/wielostronne, które są włączone w prace oświatowo-wychowawcze szkoły</u></p> <p><u>Spotkania robocze</u></p> <p><u>Konkursy szkolne</u></p>

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 83 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 1-4

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Publiczno-prawne i prywatne podmioty prowadzące szkoły ▪ Zarejestrowane stowarzyszenia wspierające szkoły ▪ Stowarzyszenia i zrzeszenia użyteczności publicznej zajmujące się pomocą dla młodzieży ▪ Lokalne placówki publicznej pomocy dla młodzieży ▪ Organizacje użyteczności publicznej działające w zakresie pomocy dla młodzieży i szkół 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie edukacji, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, ▪ placówki oświatowe, w tym szkoły

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 84 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 1-4

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów z zakresu kultury i sportu ▪ Liczba uczestników projektów kooperacyjnych między obywatelami, instytucjami, stowarzyszeniami, przedsiębiorstwami itd.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość ▪ Ilość

Zakresy interwencji
22
172

Działanie F 2 Współpraca

➤ Znaczenie działania

W zakresie kooperacji i komunikowania się chodzi o stworzenie transgranicznego obszaru kooperacji i komunikowania się. W szczególności bezpośrednie osobiste kontakty we wszystkich sferach życia publicznego i prywatnego mają wyjątkowe znaczenie we współpracy transgranicznej.

Stworzenie wspólnego obszaru kooperacji i komunikowania się wymaga lepszych uzgodnień transgranicznych między zaangażowanymi podmiotami lokalnymi i regionalnymi. Duże znaczenie przypada przy tym wymianie informacji. Należy wspierać przedsięwzięcia, które umożliwiają dostosowanie się do siebie systemów administracji i komunikowania się.

Szkoły, stowarzyszenia, związki, administracje, przedsiębiorstwa i inne instytucje powinny być wspierane w ich staraniach o odbudowę osobistych kontaktów. Należy stworzyć uwarunkowania dla intensywnej kooperacji i komunikowania się.

Szerzenie i rozszerzanie transgranicznych działań z zakresu public relations należy do najważniejszych zadań umożliwiających integrację wewnątrz regionu. Służy to likwidacji braków wzajemnej wiedzy, rozpowszechniania regionalnego image oraz naturalnemu urynkowieniu regionu. Należy poprawić transgraniczną współpracę mediów tak, aby rozpowszechnianie informacji o tym co dzieje się każdorazowo po drugiej stronie granicy stało się oczywiste.

W ramach tego działania po stronie saksońskiej utworzono w roku 2001 Fundusz Małych Projektów. Ten Fundusz Małych Projektów od czasu jego ustanowienia okazał się skutecznym narzędziem wsparcia współpracy transgranicznej na poziomie euroregionalnym.

Istniejący od 1997 roku Fundusz Małych Projektów Phare CBC i istniejący po stronie saksońskiej Fundusz Małych Projektów Interreg III A staną się transgraniczne faktycznie jednym wspólnym funduszem na poziomie euroregionalnym. Punktem wyjścia dla implementacji transgranicznych struktur i procedur we wspólnym Funduszu Małych Projektów ma być system stworzony po stronie saksońskiej, który w ramach ewaluacji śródkresowej programu Interreg III A uzyskał pozytywną ocenę. Funkcjonujące struktury zasadniczo sprawdziły się.

Cele wspólnego Funduszu Małych Projektów to poprawa transgranicznej kooperacji w zakresie społecznym, wspierania utożsamiania się ludności z obszarem pogranicza oraz wspieranie transgranicznego komunikowania się i kooperacji w zakresie stabilnej i efektywnej współpracy transgranicznej na poziomie lokalnym i regionalnym. W ramach Funduszu Małych Projektów wspierane mają być w szczególności imprezy, ale i też wykonanie materiałów informacyjnych oraz praca z prasą i opracowania studyjne.

O przeznaczeniu środków pomocowych na projekty decyduje lokalny Komitet Sterujący na obszarze Euroregionu Nysa. W tym gremium polscy i saksońscy partnerzy podejmują decyzje wspólnie.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu rozwój społeczno-kulturowy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
1,195 mln €	1,597 mln €

➤ **Główny cel działania**

Wspieranie transgranicznego komunikowania się i kooperacji celem ustanowienia trwałej współpracy

➤ **Szczegółowe cele na poziomie działania**

- Kultywowanie i intensyfikacja kontaktów między obywatelami, stowarzyszeniami i urzędami na obszarze pogranicza z województwem dolnośląskim tak, aby wzmocnić stopień utożsamiania się ludności z obszarem, na którym żyje
- Zwiększenie stopnia odpowiedzialności ludzi za wspólne pogranicze poprzez ustanowienie Funduszu Małych Projektów o wdrażaniu którego decydują lokalne komitety sterujące na terenie euroregionów

W działaniu F2 mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 85 Wartości docelowe – działanie F2

Wartość docelowa	Ilość
Liczba analiz o regionie pogranicza	10
Liczba dofinansowanych małych projektów w ramach Funduszu Małych Projektów	320
Liczba uczestników projektów kooperacyjnych między obywatelami, instytucjami, stowarzyszeniami, przedsiębiorstwami itd.	12.000

➤ **Ewaluacja ex ante**

Działanie F 2 stara się o „Wsparcie transgranicznego komunikowania się i kooperacji celem ustanowienia trwałej współpracy”. Wymiana informacji przewidziana jest przede wszystkim w zakresie public relations i między mediami. Generalnie należy rozszerzać ofertę dwujęzyczną. Lepsze komunikowanie się pomiędzy kościołami, szkołami, stowarzyszeniami i związkami jest przedmiotem tego działania. Ukierunkowane jest ono na to, aby poprawić warunki ramowe współpracy i ustabilizować struktury kooperacji.

W dużym stopniu odzwierciedlenie znajduje tutaj „bottom-up”, ponieważ fundusz jest zarządzany przez lokalne gremia na obszarze wsparcia w sposób samodzielny.

Oдноśne „małe” społeczno-kulturowe projekty umocowane na poziomie lokalnym będą dawały w efekcie końcowym intensywne kontakty między mieszkańcami pogranicza.²⁸

²⁸ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

F 2-1 Projekty kooperacji celem zwiększenia stopnia utożsamiania się ludności ze wspólnym pograniczem

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 86 Przedmioty wsparcia F 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p>Projekty kooperacji celem zwiększenia stopnia utożsamiania się ludności ze wspólnym pograniczem w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacja i przeprowadzenie seminariów, konferencji, imprez informacyjnych, prezentacji i konkursów ▪ Sporządzanie i / lub intensyfikacja badań lub wspólnych koncepcji regionalnych i komunalnych ▪ Gromadzenie informacji i sporządzenie systemu informacyjnego dla wspólnego obszaru pogranicza ▪ Praktyki, projekty wymiany, nauka języka ▪ Projekty z zakresu public relations 	<p>Projekty kooperacji celem zwiększenia stopnia utożsamiania się ludności ze wspólnym pograniczem w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ know-how i kojarzenie partnerów ▪ Organizacja i przeprowadzenie seminariów, konferencji, imprez informacyjnych, prezentacji i konkursów ▪ Sporządzanie studiów i/lub intensyfikacja prac badawczych bądź opracowanie wspólnych koncepcji regionalnych i samorządowych ▪ Sporządzenie systemu informacyjnego dla wspólnego obszaru pogranicza ▪ Praktyki, hospitacje, stypendia, wymiana szkół, nauka języka ▪ Projekty z zakresu public relations

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 87 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 2-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenia, związki i fundacje ▪ Ograny terenowe i związki celowe ▪ kościoły ▪ placówki oświatowe (szkoły, uniwersytety, wyższe szkoły zawodowe, pozostałe placówki oświatowe) ▪ inicjatywy osób indywidualnych, jeżeli gwarantują prawidłowe wykorzystanie środków 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne działające w ich imieniu ▪ Stowarzyszenia, związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego ▪ Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i wspólnoty wyznaniowe oraz osoby prawne, które statutowo działają w obszarze oświaty ▪ Placówki oświatowe (szkoły, szkoły wyższe i inne placówki oświatowe) oraz kulturalne, muzea ▪ kluby i związki sportowe ▪ izby gospodarcze

- **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 88 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 2-1

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba partnerów bezpośrednio biorących udział w projektach	▪ Ilość

Zakresy interwencji
172

F 2-2 Małe projekty - kooperacja na rzecz zwiększenia stopnia utożsamiania się ludności ze wspólnym pograniczem

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 89 Przedmioty wsparcia F 2-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p>Małe projekty dofinansowane dotacją w wysokości maksymalnie 15.000 € służące zwiększeniu stopnia utożsamiania się ludności ze wspólnym pograniczem w szczególności</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacja i przeprowadzanie seminariów, konferencji, imprez informacyjnych, prezentacji i konkursów ▪ Sporządzenie i/lub intensyfikowanie badań lub wspólnych regionalnych i komunalnych koncepcji ▪ Sporządzenie materiału informacyjnego i stworzenie systemu informacyjnego dla wspólnego pogranicza ▪ Praktyki, projekty wymiany, nauka języka ▪ Projekty w zakresie public relations 	<p>Małe projekty dofinansowane dotacją w wysokości maksymalnie 15.000 € służące zwiększeniu stopnia utożsamiania się ludności ze wspólnym pograniczem w szczególności</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacja i przeprowadzanie seminariów, konferencji, imprez informacyjnych, prezentacji i konkursów ▪ Sporządzenie i/lub intensyfikowanie badań lub wspólnych regionalnych i komunalnych koncepcji ▪ Sporządzenie materiału informacyjnego i stworzenie systemu informacyjnego dla wspólnego pogranicza ▪ Praktyki, hospitacje, stypendia projekty wymiany szkolnej, nauka języka ▪ Projekty w zakresie public relations

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 90 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 2-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenia, związki i fundacje ▪ Ograny terenowe i związki celowe ▪ kościoły ▪ placówki oświatowe (szkoły, uniwersytety, wyższe szkoły zawodowe, pozostałe placówki oświatowe) ▪ inicjatywy osób indywidualnych, jeżeli gwarantują prawidłowe wykorzystanie środków ▪ inne organy prawa publicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne działające w ich imieniu ▪ Stowarzyszenia, związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego ▪ Organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i wspólnoty wyznaniowe oraz osoby prawne, które statutowo działają w obszarze oświaty ▪ Placówki oświatowe (szkoły, szkoły wyższe i inne placówki oświatowe) oraz kulturalne, muzea ▪ inicjatywy osób indywidualnych (np. dorosłych, którzy chcą podnieść bądź dostosować swoje kwalifikacje, studenci, rolnicy itd.), jeżeli gwarantują prawidłowe wykorzystanie środków ▪ kluby i związki sportowe ▪ izby gospodarcze ▪ inne ograny terenowe

- **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 91 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 2-2

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba partnerów bezpośrednio biorących udział w projektach	▪ Ilość

Zakresy interwencji
172

Działanie F 3 Bezpieczeństwo

➤ Znaczenie działania

Ważną podstawą jakości życia na obszarze pogranicza jest zmniejszenie deficytów i luk bezpieczeństwa związanych z położeniem przygranicznym. Przestępczość na obszarze pogranicza jest zasadniczo wynikiem różnic poziomów życia między oboma stronami granicy.

W zakresie bezpieczeństwa publicznego właśnie dobre komunikowanie się pomiędzy urzędami po obu stronach granicy stanowi podstawę zaufania a tym samym podstawę instytucjonalną dla współpracy transgranicznej. Na informacje z państwa sąsiedniego zdane są w szczególności służby ratownicze, ochrony przed klęskami żywiołowymi i przeciwpożarowe. To wtedy możliwa jest wzajemna pomoc w sytuacjach awaryjnych i zagrożenia. W tym celu konieczne jest stworzenie transgranicznych systemów informacji, które upraszczają lub wręcz umożliwiają współpracę w różnych dziedzinach. Dlatego też należy wspierać działania mające na celu utworzenie tego typu systemów ostrzegania, informowania i wczesnego ostrzegania. Generalnie należy zintensyfikować i rozszerzyć współpracę oraz wymianę informacji w zakresie bezpieczeństwa publicznego, sądownictwa i służb penitencjarnych. Wymiana doświadczeń i wspólne przeprowadzanie akcji również powinny być wspierane. W tym celu trzeba poprawić istniejącą już współpracę zagraniczną między sądami wszystkich gałęzi sądownictwa poprzez intensyfikację kontaktów, budowę sieci wymiany informacji oraz doksztalcenie kadr w zakresie języka i systemów prawnych.

W krótkim okresie czasu należy podchodzić z większą uwagą do działań na rzecz zwalczania i przeciwdziałania przestępstwom oraz kooperacji między instytucjami zwalczającymi przestępczość. Podobnie sprawa wygląda w przypadku nielegalnych imigrantów oraz związaną z nimi przestępczością, której należy lepiej przeciwdziałać poprzez stosowne działania.

Problem bezpieczeństwa publicznego obejmuje również ochronę przeciwpożarową, służby ratownicze i ochronę przed klęskami żywiołowymi, które muszą poza osiągnięty do tej pory poziom zostać w większym stopniu zorganizowane transgranicznie. W chwili obecnej współpraca utrudniana jest jeszcze przez różne warunki ramowe i prawne. To należy w szczególności wspierać tworzenie wspólnych systemów informatycznych oraz wymianę doświadczeń i wiedzy. Obejmuje to wzajemne udostępnianie sobie urządzeń i pojazdów. Należy wspierać tworzenie lub usprawnienie wspólnych systemów dowodzenia i informacji tak, aby po obu stronach móc uzgadniać interwencje różnych podmiotów w przypadku różnych zadań. Wspierać należy również wymianę wiedzy lub przeprowadzanie wspólnych ćwiczeń.

Na okres wsparcia do 2006 r. do dyspozycji na wsparcie w działaniu bezpieczeństwo w Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
1,543 mln €	1,331 mln €

- **Główny cel działania**
  - Rozwijanie współpracy transgranicznej celem zmniejszenia deficytów bezpieczeństwa i problemów sądowniczych związanych położeniem przygranicznym

- **Szczegółowe cele na poziomie działania**
  - Tworzenie skutecznych struktur służb ratowniczych celem odpowiadającej zapotrzebowaniom i atrakcyjnej cenowo opiece nad ludnością po obu stronach granicy
  - Wspieranie budowy i eksploatacji skutecznych systemów transgranicznej ochrony przeciwpożarowej i przed klęskami żywiołowymi
  - Poprawa transgranicznej prewencji i zwalczania przestępstw w regionie granicznym
  - Poprawa współpracy transgranicznej między sądami wszystkich instancji, prokuraturami, placówkami penitencjarnymi i urzędami oraz organizacjami pozarządowymi, które działają w tym zakresie celem zmniejszenia zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego wynikającego z położenia przygranicznego
  - Działania w zakresie pomocy ofiarom przestępstw, pomocy prewencyjnej i pomocy osobom zagrożonym przestępczością

- **Kwantyfikacja na poziomie działania**

W działaniu F 3 mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 92 Wartości docelowe – działanie F 3

Wartość docelowa	Ilość
Liczba projektów kooperacji w zakresie ratownictwa, ochrony przed klęskami żywiołowymi, straży pożarnej	17
Liczba projektów kooperacji w zakresie policji, cła, Federalnej Straży Granicznej	14
Liczba projektów kooperacji instytucji ścigania przestępczości, placówek penitencjarnych oraz sądów wszystkich gałęzi sądownictwa	9

➤ **Ewaluacja ex-ante**

W tym działaniu „rozwój transgranicznej współpracy celem zmniejszenia deficytów bezpieczeństwa i problemów sądowniczych wynikających z położenia przygranicznego” na plan pierwszy wysuwają się różne aspekty bezpieczeństwa. Po pierwsze granica jest przeszkodą w zarządzaniu w przypadku ochrony przed klęskami żywiołowymi i pracy służb ratowniczych. Poprzez wprowadzenie systemów informacyjnych i wspólnych ćwiczeń dążyć się będzie do zmniejszania istniejących trudności związanych z kompatybilnością i uzgodnieniami. Nawet jeżeli prawne warunki ramowe transgranicznego ścigania przestępstw są jeszcze problemem, to kooperacja między powołanymi do ścigania przestępczości instytucjami i sądami pomoże w połączeniu ze sobą systemów wymiaru sprawiedliwości. Wszystkie te działania przyczynią się do zwiększenia jakości życia ludności w regionie pogranicza.²⁹

²⁹ Wycinki tekstu przejęte w ewaluacji ex ante. Instytut Badań nad Miastami i Polityką Strukturalną Sp. z o.o. Ewaluacja ex ante Programu Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Wolne Państwo Saksonia – Dolny Śląsk. Berlin rok 2000. Str. 28 ff. w formie skróconej i zweryfikowanej.

F 3-1 Transgraniczna współpraca w zakresie ochrony przeciwpożarowej służb pracowniczych i ochrony przed klęskami żywiołowymi

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 93 Przedmioty wsparcia F 3-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Ochrona przeciwpożarowa, służby ratownictwa i ochrona przed klęskami żywiołowymi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz poprawy transgranicznej wymiany informacji między urzędami i organizacjami ▪ Działania na rzecz identyfikacji, prezentacji i oceny potencjalnych zagrożeń na obszarze pogranicza ▪ Transgraniczne ćwiczenia, konkursy i sympozja ▪ Kształcenie i doszkadzanie dla osób zajmujących się ochroną przeciwpożarową, służbami ratownictwa i ochroną przed klęskami żywiołowymi ▪ Działania na rzecz poprawy informacji dla obywateli pogranicza o zagrożeniach i zasadach postępowania w przypadku zaistnienia takowych ▪ Konieczne działania inwestycyjne w zakresie budowy obiektów i zakupu urządzeń, wyposażenia oraz o ile służą one poprawie współpracy transgranicznej 	<p><u>Służby ratownicze</u></p> <p>Inwestycje na rzecz działalności służb ratowniczych, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa, przebudowa, rozbudowa obiektów (dyspozytornie, pogotowia ratunkowe, itd.) ▪ Nabywanie, najem lub leasing niezbędnego sprzętu <p><u>Ochrona przeciwpożarowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ transgraniczna współpraca jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wspólnego przeciwdziałania pożarom i udzielania wzajemnej pomocy w sytuacjach zagrożenia, ▪ działania na rzecz identyfikowania, diagnozowania i oceny zagrożeń na obszarze pogranicza, ▪ ćwiczenia, zawody, sympozja, wspólne imprezy tematyczne, ▪ wspieranie wymiany informacji i doświadczeń między jednostkami ochrony przeciwpożarowej. <p><u>Ochrona przed katastrofami</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ systemy transgranicznej ochrony przed zagrożeniami i wzajemnej pomocy w sytuacjach zagrożenia, ▪ działania na rzecz identyfikowania, diagnozowania oraz oceny zagrożeń na obszarze pogranicza, ▪ Informowanie obywateli o zagrożeniach i sposobach zachowania w momencie ich wystąpienia, ▪ ćwiczenia, konkursy, sympozja, wspólne imprezy tematyczne, ▪ wspierania wymiany informacji i doświadczeń między jednostkami ochrony przed katastrofami.

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 94 Odbiorcy wsparcia / beneficjenci F 3-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powiaty, miasta wydzielone, gminy i ratownicze związki celowe ▪ Okręgowe, powiatowe i lokalne stowarzyszenia „Arbeiter – Samariter-Bund”, Niemieckiego Towarzystwa Ratowania Życia, Niemieckiego Czerwonego Krzyża, Pomocy Wypadkowej Joannitów, Pomocy Rycerzy Maltańskich ▪ Innymi beneficjentami końcowymi mogą być: <ul style="list-style-type: none"> - stowarzyszenia i związki - osoby indywidualne, jeżeli gwarantują prawidłowe wykorzystanie środków 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie pożarnictwa, ratownictwa i ochrony przed katastrofami, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej, w tym straż pożarna, policja, straż graniczna i podmioty ratownictwa medycznego ▪ Nadleśnictwa ▪ GOPR

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 132 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 3-1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów kooperacji w zakresie służb ratunkowych, ochrony przed klęskami żywiołowymi, pożarnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość

Zakresy interwencji
23
36
172
322

F 3-2 Współpraca transgraniczna w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego

➤ Przedmiot wsparcia

Schemat 96 Przedmioty wsparcia F 3-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa transgranicznego systemu informacji i gromadzenia danych ▪ Wspieranie wspólnych przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania i zwalczania przestępczości ▪ Wymiana informacji i doświadczeń ▪ Kształcenie i doksztalcanie personelu w zakresie języków, systemów prawnych, transgranicznego zastosowania środków technicznych oraz specyficznych działań w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości wraz z kształceniem odpowiednich nauczycieli oraz opracowaniem programu nauczania ▪ Działania na rzecz zwiększenia i pogłębienia wiedzy oraz zrozumienia każdorazowo innego systemu prawnego oraz stosowanych w nim metod i procedur ▪ Tworzenie i wypróbowywanie nowych instrumentów prawnych, metod i procedur celem lepszej współpracy instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i zwiększenia bezpieczeństwa ludności na obszarze pogranicza ▪ Analiza i badanie deficytów bezpieczeństwa na obszarze pogranicza ▪ Budowa, przebudowa, remont obiektów budowlanych wykorzystywanych w ramach współpracy transgranicznej ▪ Nabycie, wynajem lub leasing innych koniecznych dóbr (wyposażenie rzeczowe) koniecznych przy przeciwdziałaniu i zwalczaniu przestępczości w regionie pogranicza oraz dla współpracy transgranicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ transgraniczne systemy informacji i gromadzenia danych, ▪ wspólne przedsięwzięcia prewencji i zwalczania czynów karalnych, ▪ wymiana informacji i doświadczeń, ▪ kształcenie i doskonalenie personelu w zakresie języków obcych, prawa, transgranicznego stosowania środków technicznych oraz specjalnych środków zapobiegania i zwalczania przestępczości wraz z kształceniem instruktorów i opracowywaniem programu kształcenia, ▪ działania na rzecz podniesienia i pogłębienia znajomości i zrozumienia systemu prawnego państwa sąsiedniego oraz stosowanych tam metod i procedur, ▪ rozwijanie i wdrażanie nowych instrumentów prawnych, metod i procedur w celu poprawy współpracy organów bezpieczeństwa i zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców pogranicza, ▪ analiza i badanie zagrożeń bezpieczeństwa w obszarze przygranicznym, ▪ budowa, przebudowa i renowacja obiektów budowlanych w celu wykorzystania ich we współpracy transgranicznej, ▪ nabywanie, najem lub leasing innych niezbędnych środków trwałych (wyposażenie rzeczowe) dla zapobiegania i zwalczania przestępczości w regionie przygranicznym i na rzecz współpracy transgranicznej,

➤ Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:

Schemat 97 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 3-2

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Publiczna administracja i placówki publiczne (jednostki Policji Wolnego Kraju Związkowego Saksonia i placówki kształcenia), Krajowy Urząd Ochrony Konstytucji, Federalna Straż Graniczna, placówki cele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst, ▪ związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, ▪ straż pożarna, policja, straż graniczna ▪ Instytucje oświatowe z zakresu bezpieczeństwa

- **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 98 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 3-2

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów kooperacji w zakresie policji, cła, Federalnej Straży Granicznej	▪ Ilość

Zakresy interwencji
23
36
322

F 3-3 Transgraniczna współpraca wymiaru sprawiedliwości

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 99 Przedmioty wsparcia F 3-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie transgranicznych systemów wymiany informacji i danych ▪ Wspólne przedsięwzięcia z zakresu zwalczania przestępczości ▪ Działania na rzecz pogłębienia i rozszerzenia kontaktów celem stworzenia sieci kontaktów dla lepszej transgranicznej współpracy ▪ Wymiana informacji i doświadczeń ▪ Doksztalcanie kadry w zakresie języków obcych i systemów prawnych ▪ Działania na rzecz rozszerzenia i pogłębienia wiedzy oraz zrozumienia każdorazowo drugiego systemu prawnego ▪ Działania w zakresie pomocy ofiarom przestępstw, pomocy prewencyjnej i pomocy osobom zagrożonym przestępczością 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ transgraniczne systemy informacji i gromadzenia danych, ▪ wspólne przedsięwzięcia w celu zwalczania czynów karalnych, ▪ działania na rzecz pogłębienia i poszerzenia kontaktów w celu tworzenia sieci kooperacyjnych w celu poprawy współpracy transgranicznej, w tym wymiana informacji i doświadczeń, ▪ doksztalcanie personelu w zakresie języków obcych oraz prawniczym ▪ działania na rzecz pogłębienia znajomości systemu prawnego ▪ działania w zakresie pomocy ofiarom przestępstw, pomocy prewencyjnej i pomocy osobom zagrożonym przestępczością

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 100 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci F 3-3

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sądy wszystkich gałęzi sądownictwa ▪ Prokuratury ▪ Zakłady penitencjarne ▪ Urzędy ▪ Podmioty prywatne, związki i stowarzyszenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ instytucje wymiaru sprawiedliwości wszystkich szczebli ▪ prokuratury ▪ zakłady karne ▪ instytucje resocjalizacyjne ▪ organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie pomocy ofiarom i prewencji, nie działające w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczające zyski na cele statutowe, ▪ jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim są jednostki administracji rządowej lub samorządowej,

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 101 Wskaźniki / Zakresy interwencji F 3-3

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów kooperacji instytucji ścigania przestępczości, placówek penitencjarnych oraz sądów wszystkich gałęzi sądownictwa	▪ Ilość

Zakresy interwencji
23
322
323

Działanie X Akcja Wspólnotowa dla terenów przygranicznych³⁰

➤ **Znaczenie działania**

W okresie przygotowania gospodarczej i społecznej integracji Rzeczypospolitej Polskiej z Unią Europejską wspólne dolnośląsko-saksońskie pogranicze staje przed dodatkowymi wyzwaniami. W kontekście rozszerzenia Unii Europejskiej na Wschód należy dalej rozbudowywać istniejące możliwości wykorzystania środków pomocowych celem przyspieszenia likwidacji różnic strukturalnych na obszarze pogranicza. Działanie wspólnotowe dla regionu pogranicza ma bezpośrednio wspierać proces łączenia się a tym samym wzmocnić akceptację dla rozszerzenia Unii Europejskiej opinii publicznej.

Środki oddane do dyspozycji w ramach „Akcji Wspólnotowej dla regionu pogranicza” mają być wykorzystane wyłącznie na wsparcie takich działań, które są szczególnym wkładem w rozbudowę połączeń komunikacyjnych na obszarze wspólnego pogranicza. Należą do nich przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury transportowej i infrastruktury turystycznej.

Na okres wsparcia od 2002r. do 2004r.. do dyspozycji na wsparcie w działaniu Akcja Wspólnotowa z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są następujące środki:

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
1,365 mln €	

➤ **Główny cel działania**

- Poprawa połączeń komunikacyjnych celem intensyfikacji transgranicznej dostępności w toku przygotowania się do rozszerzenia się Unii Europejskiej.

➤ **Szczegółowe cele na poziomie działania**

- Poprawa połączeń komunikacyjnych na wspólnym obszarze pogranicza (komunikacja publiczna wraz z publiczną komunikacją kolejową, transport drogowy)
- Poprawa połączeń lokalnych i regionalnych dróg wszystkich gałęzi transportu w ponadregionalnym systemem transportowym
- Rozbudowa połączeń komunikacyjnych wykorzystywanych w celach turystycznych

³⁰ Niniejszy priorytet został niniejszą decyzją K (2002) 1703 Komisji Europejskiej z dnia 26.07.2002 r. dołączony do dotychczasowego programu Interreg III A. Obowiązuje on jedynie w okresie czasu 2002-2004. Dlatego też środki znajdują zastosowanie jedynie po stronie saksońskiej.

➤ **Kwantyfikacja na poziomie działania**

W działaniu X mają zostać osiągnięte co najmniej następujące wartości docelowe:

Schemat 141 Wartości docelowe – działanie X

Wartość docelowa	Ilość
Długość odcinków wybudowanych bądź rozbudowanych przy pomocy wsparcia dróg kolejowych	50 metrów
Długość odcinków wybudowanych bądź rozbudowanych dróg kołowych	244 metry
Liczba projektów z zakresu publicznej komunikacji pasażerskiej, ruchu kolejowego, dróg wodnych	1
Liczba projektów z zakresu turystycznych projektów komunikacyjnych	2

➤ **Ewaluacja ex-ante**

Infrastruktura komunikacyjna stanowi nadal jedną z tych struktur, w której stwierdza się konieczność nadrobienia zaległości. Wraz z rozbudową połączeń kolejowych w szczególności w transporcie gospodarczym dokonuje się kroku we właściwym kierunku. Rozbudowa dróg przylegających do granicy jest racjonalnym uzupełnieniem tego działania. Również komunikacja publiczna może w dużym stopniu przyczynić się do rozwoju regionalnego w szczególności jeżeli uruchomi się nowe transgraniczne połączenia. Główny element działania operacji związanych z infrastrukturą transportową zgodnie z jej naturą polegają na poprawie warunków ramowych na obszarze pogranicza.

Poza tym projekty tego typu przyczyniają się również do rozwoju gospodarczego regionu pogranicza. W przypadku pojedynczych bezpośrednio transgranicznych projektów należy spodziewać się pozytywnych efektów utworzenia struktur kooperacji, również poprzez bilateralne uzgodnienia z partnerami.³¹

³¹ Niniejszy priorytet został niniejszą decyzją K (2002) 1703 Komisji Europejskiej z dnia 26.07.2002 r. dołączony do dotychczasowego programu Interreg III A. Obowiązuje on jedynie w okresie czasu 2002-2004. Dlatego też środki znajdują zastosowanie jedynie po stronie saksońskiej.

X-1 Budowa połączeń komunikacyjnych i obiektów dla komunikacji publicznej pasażerskiej

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 103 Przedmioty wsparcia X-1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Turystyczne połączenia komunikacyjne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa nowych i rozbudowa dróg turystycznych, np. ścieżek rowerowych, szlaków wędrówek pieszych itp. ▪ Pozostałe obiekty budowlane takie jak np. budowa parkingów oraz możliwości pozostawiania rowerów itp. <p><u>Ważne połączenia drogowe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa i rozbudowa <ul style="list-style-type: none"> - ważnych komunikacyjnie dróg wewnątrz miejscowości - Wydzielonych pasów jezdni dla autobusów - Ważnych komunikacyjnie dróg doprowadzających do ponadlokalnej sieci transportowej - Ważnych komunikacyjnie dróg między miejscowościami, dróg ważnych z uwagi na zamykanie na określonych trasach odcinków kolejowych - Systemu sterowania ruchem oraz parkingi dla osób przesiadających się na inny rodzaj transportu <p>O ile budowa powyższych jest obowiązkiem gmin, powiatów lub związków celowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gruntowne remonty mostów drogowych nad układami torowymi znajdujących się w kompetencjach gmin i powiatów ▪ Działania na węzłach transportowych w myśl rozumienia ustawy o węzłach kolejowych oraz ustawy o drogach wodnych o ile gminy, powiaty lub związki celowe jako odpowiedzialni za prace budowlane muszą ponosić udziały w kosztach ▪ Budowa nowych i rozbudowa dróg państwowych znajdujących się w kompetencji Wolnego Kraju Związkowego Saksonia o charakterze transgranicznym <p><u>Publiczna komunikacja pasażerska</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa układów drogowych dla tramwajów, kolei specjalnych i kolei niebędących własnością federacji ▪ Budowa centralnych dworców autobusowych, przystanków ▪ Działania przyspieszające ruch w publicznej komunikacji pasażerskiej <p><u>Publiczna komunikacja pasażerska, kolejowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa wymaganej infrastruktury ▪ Węzły z innymi rodzajami publicznej komunikacji pasażerskiej ▪ Koszty planowania i projektowania ▪ Działania przygotowujące inwestycje (studia) 	

➤ **Odbiorcami wsparcia / beneficjentami mogą być m.in.:**

Schemat 104 Odbiorcy wsparcia / Beneficjenci X 1

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunalne ograny terenowe oraz związki publiczno - prawne ▪ Osoby fizyczne i prawne, non profit ▪ Związki administracyjne i celowe ▪ Przedsiębiorstwa komunikacji publicznej z siedzibą w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia, które utrzymują linie w myśl paragrafu 42 Ustawy o Przewozach Pasażerskich³² ▪ Przedsiębiorstwa publiczne i prywatne wraz z przedsiębiorstwami kolejowymi i infrastruktury³² ▪ Urzędy Budowy Dróg w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia 	

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 105 Wskaźniki/zakresy interwencji X 1

Wskaźniki	Jednostka miary
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Długość wybudowanych bądź rozbudowanych odcinków szlaków ▪ Długość wybudowanych bądź rozbudowanych odcinków dróg ▪ Długość wybudowanych bądź rozbudowanych odcinków kolejowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ilość ▪ Ilość ▪ ilość

Zakresy interwencji
171
311
312
317
318
319
3122

³² Przy wsparciu projektów zgłaszanych przez beneficjentów zorientowanych na zysk po stronie saksońskiej wymagany jest partner z dolnośląskiego obszaru wsparcia i w wyniku realizacji projektu nie może dojść do zniekształcenia konkurencji.

PT Pomoc Techniczna

Działania w ramach Pomocy Technicznej mają służyć zapewnieniu i zwiększeniu efektywności i skuteczności niniejszego programu. Są one konieczne między innymi dlatego, by móc zagwarantować skuteczne monitorowanie jak i kontrolę pełnego wdrożenia Programu oraz efektywnego wykorzystania środków Unii Europejskiej.

W toku uwarunkowanego akcesją Polski dostosowania Programu istnieje konieczność, aby budżet Pomocy Technicznej utrzymywany dotychczas na niskim poziomie, w przyszłości wykorzystywać również na dofinansowanie nowych wspólnych struktur wdrażania. Bez zmian pozostaje cel zakładający, iż możliwie największa część środków pomocowych ma być przeznaczona na realizację projektów transgranicznych. Zapisana w punktach 2.3 i 2.5 zasady 11 załącznika do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 448/2004 kwota maksymalna wydatków Pomocy Technicznej pozostaje zgodnie z punktem 2.1 bez zmian.

Wykorzystanie środków Pomocy Technicznej związanej w szczególności z zapisem punktu 2 zasady 11 w załączniku do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 448/2004 oraz w ogólnych regułach Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999. Wydatki publiczne w ramach Pomocy Technicznej współfinansowane są maksymalnie w 75% kwalifikowalnych wydatków z Interreg III A, a przynajmniej w 25% z narodowych środków publicznych.

Wykorzystanie Pomocy Technicznej konsekwentnie związane jest z głównymi zasadami Inicjatywy Wspólnotowej. Szczególne znaczenie ma wsparcie wydatków związanych z przygotowaniem, wyborem, oceną i monitorowaniem interwencji i operacji oraz z wydatkami na posiedzenia komitetów sterujących i monitorujących Interreg III A, ponieważ wzmacnia to wspólne wdrażanie Programu. Poza tym środki Pomocy Technicznej planowane są również na wydatki związane z audytem i kontrolami operacji.

Nieprzewidziane jest instytucjonalne wsparcie transgranicznych organizacji bądź placówek na obszarze wsparcia.

Na wydatki z Pomocy Technicznej w całym okresie programowania 2000-2006 do dyspozycji jest 3,144029 mln euro środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Do tego dochodzi współfinansowanie ze środków Rzeczpospolitej Polskiej (Województwo Dolnośląskie) i Wolnego Kraju Związkowego Saksonia w wysokości łącznej 1,048015 mln euro tak iż wykorzystanie środków następuje w proporcji środki Unii Europejskiej/środki narodowe 75/25. Na Wolny Kraj Związkowy Saksonia przypada ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 1,813508 mln euro a na Rzeczpospolitą Polską (Województwo Dolnośląskie) środki w wysokości 1,330521 mln euro. Wolny Kraj Związkowy Saksonia gwarantuje na dofinansowanie środki w wysokości 0,604503 mln euro a Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) w wysokości 0,443512 mln euro.

➤ Szczegółowe cele

- Zagwarantowanie wdrożenia Programu poprzez wsparcie przy przygotowaniu w wyborze, ocenie oraz skuteczne monitorowanie i kontrolę
- Zapewnienie i wzmocnienie efektywności i skuteczności saksońsko-dolnośląskiego Programu Interreg III A poprzez utworzenie efektywnych struktur
- Ukierunkowane na zastosowanie badanie dotyczące optymalizacji i zapewnienia współpracy transgranicznej
- Działania związane z planem komunikacji społecznej (porównaj rozdział 5)

➤ **Procedura wyboru projektów**

Wyboru projektów dokonuje Komitet Sterujący z upoważnienia Wspólnej Instytucji Zarządzającej, każdorazowo według zasad określonych w Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 448/2004 i przy uwzględnieniu dalszych przepisów m.in. Ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

➤ **Kryteria kwalifikowalności projektów do wsparcia**

Kryteria oceny kwalifikowalności projektów do wsparcia określają zapisy zasady 11 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 448/2004.

➤ **Przedmiot wsparcia**

Schemat 106 Przedmioty wsparcia PT

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
<p><u>Zadania zgodnie z zasadą 11.2 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 448/2004:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Współfinansowanie struktur i procedur na rzecz wdrożenia PIW ▪ Działania na rzecz przygotowania wyboru, oceny, monitorowania oraz wewnętrznej oceny mających uzyskać wsparcie operacji ▪ Wydatki na rzecz przygotowania i przeprowadzenia posiedzeń komitetów sterujących i monitorujących ▪ Zapewnienie kontroli i audytów operacji, sterowanie efektywnym wykorzystaniem środków <p><u>Zadania zgodnie z zasadą 11.3 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 448/2004:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania związane z monitorowaniem i ewaluacją programu (system sprawozdawczości wraz z gromadzeniem danych, studiami, analizami, ekspertyzami, koncepcjami rozwojowymi) ▪ Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych ▪ Wspieranie działań z zakresu doradztwa, informacji, public relations odnośnie inicjatywy wspólnotowej Interreg III A 	<p><u>Zadania zgodnie z zasadą 11.2 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 448/2004:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Współfinansowanie struktur i procedur na rzecz wdrożenia PIW ▪ Działania na rzecz przygotowania wyboru, oceny, monitorowania oraz wewnętrznej oceny mających uzyskać wsparcie operacji ▪ Wydatki na rzecz przygotowania i przeprowadzenia posiedzeń komitetów sterujących i monitorujących ▪ Zapewnienie kontroli i audytów operacji, sterowanie efektywnym wykorzystaniem środków <p><u>Zadania zgodnie z zasadą 11.3 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 448/2004:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania związane z monitorowaniem i ewaluacją programu (system sprawozdawczości wraz z gromadzeniem danych, studiami, analizami, ekspertyzami, koncepcjami rozwojowymi) ▪ Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych ▪ Wspieranie działań z zakresu doradztwa, informacji, public relations odnośnie inicjatywy wspólnotowej Interreg III A

➤ **Instytucje odpowiedzialne**

Wolne Państwo Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)	
Saksońskie Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Referat 68 Wilhelm-Buck-Strasse 2 D-01097 Drezno	Ministerstwo Gospodarki i Pracy Pl. Trzech Krzyży 3/5 00-507 Warszawa	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Wybrzeże Słowackiego 14/14 50-406 Wrocław Dolnośląski Urząd Wojewódzki Pl. Powstańców Warszawy 1 50-951 Wrocław Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa ul. 1 Maja 57 58-500 Jelenia Góra

➤ **Wskaźniki / zakresy interwencji zgodnie z załącznikiem IV do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001:**

Schemat 108 Wskaźniki / Zakresy interwencji PT

Wskaźniki	Jednostka miary
▪ Liczba projektów pomocy technicznej	▪ Ilość

Zakresy interwencji
41

Rozdział 3 Indykatory plan finansowy

Rozdział 3.1 Indykatory plan finansowy na poziomie działań

W podanym poniżej indykatorywnym wspólnym planie finansowym pokazana została alokacja środków dla Wolnego Kraju Związkowego Saksonia (2000-2006) i Rzeczypospolitej Polskiej – województwa dolnośląskiego (2004-2006) w podziale na priorytety i działania w odniesieniu do całego okresu wsparcia 2000-2006. Dla Wolnego Kraju Związkowego Saksonia uwzględniono ponadto środki indeksacyjne w wysokości około 1,29 mln euro (udział UE) na lata 2004-2006.

Udział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w stosunku do wydatków publicznych nastąpił równocześnie z uwarunkowanym akcesją dostosowaniem Programu (art. 29 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999).

Zasadniczo należy zwrócić uwagę na to, iż z uwagi na saksońską ustawę budżetową współfinansowanie ze środków publicznych Wolnego Kraju Związkowego Saksonia zostało określone z zastrzeżeniem faktycznego układu planów budżetowych jak i ostatecznej uchwalonej wersji budżetu dwuletniego.

Wynikające z indykatorywnego planu finansowego zapotrzebowanie na środki dla sektora publicznego bądź prywatnego może być zasadniczo pokryte również przez pożyczki ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego i inne instrumenty kredytowania.

Schemat 109 Indykatorywny plan finansowy na poziomie działań

Tytuł: PIW Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)

Numer referencyjny Komisji dla planu: 2001 CB 16 O PC 004

Ostatnia decyzja Komisji w sprawie PIW: K (2004) 4657 z dnia 29.11.2004

Priorytet	Nazwa	Wydatki publiczne							
		łącznie	Udział UE		Administracja poszczególnych szczebli				
			Interreg III A (EFRR)	Udział %	łącznie	państwo	kraj związkowy	gminy	inne
A	Rozwój gospodarczy i współpraca przedsiębiorstw	9,312448	6,984337	75	2,328111	0,000000	0,245793	1,461407	0,620911
A 1	Rozwój gospodarczy	2,722031	2,041525	75	0,680506	0,000000	0,062273	0,369870	0,248363
A 2	Turystyka	6,590417	4,942812	75	1,647605	0,000000	0,183520	1,091537	0,372548
B	Infrastruktura	38,079324	28,559491	75	9,519833	0,000000	1,673782	2,878753	4,967298
B 1	Infrastruktura komunikacyjna	25,093325	18,819992	75	6,273333	0,000000	1,277357	2,015597	2,980379
B 2	Pozostała infrastruktura	12,985999	9,739499	75	3,246500	0,000000	0,396425	0,863156	1,986919
C	Środowisko	14,929403	11,197054	75	3,732349	0,000000	0,382776	2,462557	0,887016
D	Rozwój obszarów wiejskich i miejskich	7,464704	5,598526	75	1,866178	0,000000	0,791959	0,630710	0,443509
D 1	Rozwój obszarów wiejskich	4,770157	3,577616	75	1,192541	0,000000	0,521791	0,493346	0,177404
D 2	Rozwój obszarów miejskich	2,694547	2,020910	75	0,673637	0,000000	0,270168	0,137364	0,266105
E	Kształcenie, szkolenie i zatrudnienie	8,174316	6,130737	75	2,043579	0,000000	1,414842	0,007826	0,620911
F	Współpraca – kultura, sprawy społeczne, bezpieczeństwo	11,958715	8,969037	75	2,989678	0,212885	1,392271	0,710391	0,674131
F 1	Rozwój społeczno-kulturowy	4,455644	3,341733	75	1,113911	0,000000	0,552819	0,383689	0,177403
F 2	Współpraca	4,735677	3,551759	75	1,183918	0,212885	0,651708	0,000000	0,319325
F 3	Bezpieczeństwo	2,767394	2,075545	75	0,691849	0,000000	0,187744	0,326702	0,177403
X	Akcja Wspólnotowa dla terenów przygranicznych	1,820000	1,365000	75	0,455000	0,000000	0,455000	0,000000	0,000000
PT	Pomoc Techniczna	4,192044	3,144029	75	1,048015	0,443512	0,604503	0,000000	0,000000
	Kwota łącznie:	95,930954	71,948211	75	23,982743	0,656397	6,960926	8,151644	8,213776

Rozdział 4 Procedura i kryteria wyboru projektów

4.1 Wprowadzenie

Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1260/1999 przewiduje w art. 35, iż po zatwierdzeniu Programu Inicjatywy Wspólnotowej Komitet Monitorujący sprawdzi i zatwierdzi procedury i kryteria wyboru projektu dla działań i operacji finansowanych w ramach poszczególnych priorytetów. Ustalenia te tworzą tym samym element wypowiedzi uzupełniających do PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia.

W przeciwieństwie sektorowych programów branżowych, które mogą formułować bardzo konkretne procedury i kryteria dotyczące poszczególnych wspieranych przedsięwzięć, w ramach przekrojowego i horyzontalnego Programu INTERREG III A jest to o wiele trudniejsze, aby dla wszystkich treści zdefiniować dający się zawsze zastosować procedury i sposoby decydowania. Wybrany model stanowi próbę z jednej strony podolania temu szczególnemu wyzwaniu, a z drugiej strony jest to praktycznie działający operacyjny system implementacji. Uwzględnione zostało tym samym pierwsze zalecenie ewaluacji śródkresowej INTERREG III A dotyczące układu procedur realizacji.³³

4.1.1 Zasady formułowania procedury wyboru projektów

Wraz z uwarunkową akcesją aktualizacją Programu INTERREG III A ustanowiony zostaje opisany poniżej ząębający się system wyboru projektów po stronie polskiej i saksońskiej. Tym samym po raz pierwszy po obu stronach dolnośląsko-saksońskiej granicy obowiązują zharmonizowane struktury i procedury oceny, decydowania i realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków pomocowych. Procedura wyboru uwzględnia jednocześnie narodowo obowiązujące reguły i podstawy prawne wsparcia projektów. Wybór projektów odbywa się zawsze w porozumieniu między stroną polską i saksońską.³⁴ Porozumienie to w sposób wyczerpujący odpowiada zasadzie partnerstwa.

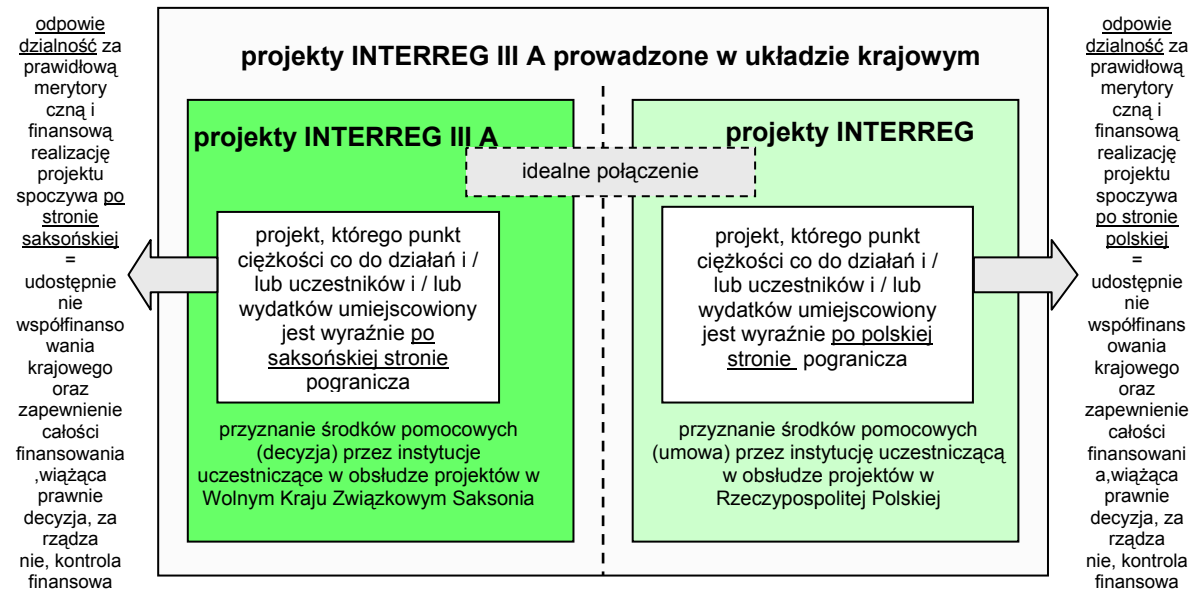
Przy definiowaniu poszczególnych etapów procedury starano się osiągnąć to, aby poprzez ustalenie jasno określonych założeń formalnych i merytorycznych móc dokonać wyboru projektu w sposób szybki, przejrzysty i dający się zrozumieć. Poprzez szczegółowy opis procedury wyboru projektów należy poinformować w szczególności podmioty chcące realizować projekty o warunkach aplikacji. Jednocześnie w ten sposób wszystkie zaangażowane jednostki będą w stanie jak najlepiej wypełniać swoje konkretne zadania przypadające im w ramach wyboru projektów.

³³ Porównaj Instytut Badania nad Miastami i Polityki Strukturalnej; Ewaluacja śródkresowej dla inicjatywy wspólnotowej INTERREG III A (województwo dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia. Sprawozdanie końcowe. Berlin, grudzień 2003.

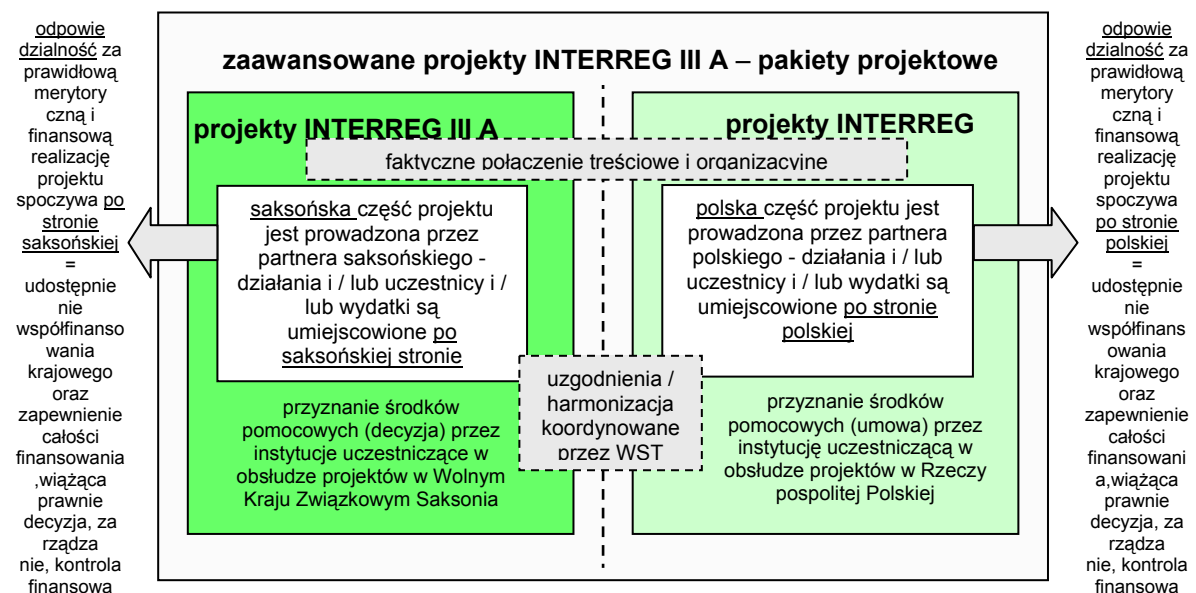
³⁴ Szczegóły obsadzenia i form głosowania w Komitecie Sterującym INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia zostały ustalone w projekcie regulaminu z dnia 30-11-2005

Rozróżnia się dwa typy projektów INTERREG III A:

Schemat 110 Projekty INTERREG III A prowadzone w układzie krajowym

Schemat 111 Zaawansowane projekty INTERREG III A – pakiety projektów

Procedura wyboru uwzględnia wyjątki dotyczące traktowania tylko określonych typów projektów.

Zasadniczo ważnymi uwarunkowaniami bezproblemowego funkcjonowania ustalonego procesu wyboru projektów są:

- Zapewnienie stałej szczegółowej informacji na rzecz różnych grup adresatów Programu INTERREG III A o możliwościach i wymogach programu. Informację taką zapewniać powinny wszystkie jednostki i zaangażowane podmioty zajmujący się kwestiami współpracy transgranicznej (m.in. euroregion, partnerzy gospodarczy, społeczni i ekologiczni, instytucje branżowe, Wspólny Sekretariat Techniczny);
- Aktywne rozwijanie przedsięwzięć transgranicznych oraz intensywne zajmowanie się możliwościami, jakie daje wsparcie INTERREG III A przez potencjalnych projektodawców.

Wspólna procedura wyboru projektów oraz współdziałanie wszystkich zaangażowanych jednostek będą aktywnie koordynowane przez Wspólny Sekretariat Techniczny.

4.1.2 Zasady formułowania kryteriów wyboru projektów

Centralną zasadą przy formułowaniu kryteriów wyboru projektów jest to, aby zapewnić ustalenie fachowych i specyficznych dla IW INTERREG standardów dającego się zrozumieć równoprawnego traktowania wszystkich projektodawców, którzy złożą wniosek o wsparcie w ramach PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia i ich przedsięwzięć.

W Wolnym Kraju Związkowym Saksonia kryteria fachowe, które zostaną zastosowane w ramach INTERREG III A zostały szczegółowo zdefiniowane w poszczególnych krajowych wytycznych o wykorzystaniu wsparcia. Z uwagi na spójność Inicjatywy Wspólnotowej z profilem krajowego wykorzystania wsparcia obowiązują zasady regularnego wsparcia analogicznie dla wszystkich projektów INTERREG III A.

Po stronie polskiej w definiowaniu przedmiotów i procedur wsparcia uwzględniono stosowne zapisy odnośnych wytycznych i rozporządzeń dla Funduszy Europejskich.

Dodatkowo obowiązują wspólne specyficzne dla IW INTERREG kryteria. Wraz z ich ustanowieniem zoperacjonalizowano strategiczne cele Programu INTERREG III A. Zdefiniowane w rozdziale 4.2.1.2 katalog kryteriów nadaje się do tego, aby odzwierciedlać oba wymiary transgranicznej współpracy i rozwoju regionalnego. Standaryzowany schemat kontroli gwarantuje kwantyfikację wyników oceny. Ustalenie standardów minimalnych zapewnia to, iż wybrane zostaną tylko takie przedsięwzięcia, które dają znaczące rezultaty dla kooperacji transgranicznej i rozwoju regionalnego.

Wymienione kwestie znajdują swoje odzwierciedlenie również w stosowanej wspólnie metryce projektu. Jej jasna i jednolita prezentacja jest ważnym warunkiem stosowania kryteriów w procedurze wyboru projektów odpowiednio wysokiej jakości. Formularz wniosku jest dlatego dostosowany do katalogu kryteriów.

4.2. Wyjaśnienia dotyczące przebiegu procedury oraz kryteriów wyboru projektów

Wsparcie poszczególnych projektów z PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia będzie realizowane zgodnie z następującymi założeniami. Zostały przy tym opisane poszczególne etapy procedury i odpowiedzialne jednostki. Po stronie saksońskiej osiągnięto w międzyczasie zdecydowane uproszczenie procedury poprzez zmianę procedury administracyjnej przy wdrażaniu Programu INTERREG III A. Wspólny Sekretariat Techniczny umocowany przy Saksońskim Banku Odbudowy – Bank Wsparcia – prowadzi w tej chwili wnioskodawcę po stronie saksońskiej przez całą procedurę jest tym samym jedynym partnerem do kontaktów. Jednocześnie Saksoński Bank Odbudowy – Bank Wsparcia - jest dla strony saksońskiej instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów dla większej części procedury. Jedyne wyjątek stanowią poddziałania F 2-1 „Projekty kooperacji na rzecz zwiększenia stopnia utożsamiania się ludności ze Wspólnym regionem granicznym”. Z uwagi na merytoryczne podobieństwo Funduszu Małych Projektów (poddziałanie F 2-2) po stronie saksońskiej Prezydium Rządowe są kompetentnymi partnerami do kontaktów i jednostką udzielającą wsparcia.

Zasadniczo każdy wniosek musi przejść następujące fazy:

4.2.1. Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego (faza I struktur wdrożeniowych IW INTERREG III A)

W pierwszej fazie należy w sposób możliwie najlepszy przygotować decyzje o złożonych projektach. Należy przy tym wspierać wnioskodawców tak, aby w możliwie najkrótszym czasie byli w stanie złożyć kompletne i wspólne projekty. Osoby sprawdzające i oceniające muszą być w stanie ocenić rzeczowo projekt na podstawie przedłożonych im informacji. Ich ocena projektu musi być transparentna i zrozumiała.

4.2.1.1 Przebieg procedury

Pierwszy etap procedury – przygotowanie i złożenie wniosku projektowego

Wspólny Sekretariat Techniczny będzie regularnie publikował wezwania do składania wniosków projektowych do Programu INTERREG III A. Ustalone w nich będą okresy czasu, w których stale, oficjalnie będzie można złożyć wnioski projektowe do Programu INTERREG III A. W razie zapotrzebowania możliwe jest wezwanie do składania wniosków związanych z określonymi tematami poszczególnych działań. W publikacjach podane zostaną informacje o merytorycznym i przestrzennym przyporządkowaniu przedsięwzięć, o specyficznych dla IW INTERREG wymogach oraz o koniecznych etapach procedury.

Składający projekt może z konkretnych uwag zawartych w ogłoszeniu oraz pakietu informacji o INTERREG III A (do pobrania pod adresem internetowym INTERREG III A (www.interreg3a.info)) uzyskać wszystkie informacje konieczne do złożenia wniosku na dofinansowanie przedsięwzięcia i wszystkie informacje o tym, co się z wnioskiem dzieje.

Saksoński potencjalny projektodawca, który chciałby najpierw poznać ogólne informacje o procedurach, kryteriach PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia może skontaktować się ze Wspólnym Sekretariatem Technicznym. Dla polskich wnioskodawców Regionalny Punkt Kontaktowy w Jeleniej Górze dysponuje wszystkimi danymi potrzebnymi do złożenia wniosku w ramach Programu INTERREG III A.

Dalsze etapy takie jak:

- Sporządzenie wniosku i – jeśli to konieczne – dalsze doradztwo
  - Weryfikacja formularza pod kątem kompletności i specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności przedsięwzięcia
  - Weryfikacja fachowo – branżowa
- następują celem złożenia we Wspólnym Sekretariacie Technicznym wysokiej jakości aplikacji.

W przypadku pakietu projektów Wspólny Sekretariat Techniczny wspiera proces uzgodnień między stronami.

Schemat 112 Partnerzy do kontaktów dla wnioskodawców

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
Instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	Instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów
Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów zostały przedstawione w rozdziale 2	Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów zostały przedstawione w rozdziale 2
	Regionalny Punkt Kontaktowy (RPK)
	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Pl. Ratuszowy 31/32 58-500 Jelenia Góra
Wspólny Sekretariat Techniczny	
Wspólny Sekretariat Techniczny przy Saksońskim Banku Odbudowy – Banku Wsparcia Pirnaische Straße 9 D-01069 Drezno tel.: + 49 (0) 351 / 4910 1860 fax: + 49 (0) 351 / 4910 1870 e-mail: manuela.richter@sab.sachsen.de	

Drugi etap procedury – sprawdzenie i ocena wniosku projektowego

Po złożeniu aplikacja sprawdzana jest przez Wspólny Sekretariat Techniczny pod kątem spełnienia wszystkich aspektów specyficznych dla IW INTERREG kwalifikowalności. Wspólny Sekretariat Techniczny prowadzi w związku z tym uzgodnienia z kompetentną instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów i/lub z odpowiednią jednostką, która zarządza daną częścią środków INTERREG III A. Wyniki są dokumentowane w notatce, która jest przekazywana Instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów.

Po potwierdzeniu specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności projektu Wspólny Sekretariat Techniczny przynosi najważniejsze dane z każdego wniosku o dofinansowanie projektu (zdefiniowane pola formularza projektu INTERREG III A, wyniki sprawdzenia fachowej i specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności) do dwujęzycznego odnoszącego się do projektu krótkiego sprawozdania. Dokument ten przekazywany jest uprawnionym do głosowania członkom Komitetu Sterującego celem oceny specyficznej dla IW INTERREG możliwości przyznania wsparcia. Swoją ocenę uprawnieni do głosowania

członkowie Komitetu Sterującego przygotowują na podstawie zdefiniowanych kryteriów wyboru projektów.³⁵

Przekazane do Wspólnego Sekretariatu Technicznego w ustalonym terminie 15 dni roboczych wyniki pracy uprawnionych do głosowania członków Komitetu Sterującego są wpisywane jako uzupełnienie do krótkiego sprawozdania. Skompletowany dokument służy jako podstawa do dyskusji podczas posiedzenia Komitetu Sterującego. Dokument ten jest przesyłany najpóźniej na 10 dni roboczych przed posiedzeniem Wspólnego Komitetu Sterującego wszystkim jego członkom.

Schemat 113 Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego (faza I)

Faza I				
Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
Pierwszy etap procedury - przygotowanie i złożenie wniosku projektowego				
I.1	Publikacja wezwania do składania aplikacji projektów do Programu INTERREG III A	<ul style="list-style-type: none"> ▪ W odpowiednich mediach: regularne publikowanie wezwań do składania wniosków, w razie potrzeby skoncentrowanych na pojedynczych zakresach tematycznych poszczególnych działań ▪ Uwagi dotyczące merytorycznego i przestrzennego przyporządkowania zamierzeń, odnośnie wymaganej, specyficznej dla IW INTERREG dokumentacji oraz odnośnie wymaganych etapów procedury ▪ Ustalenie terminów / dat oficjalnego przedłożenia wniosków o dofinansowanie projektów z INTERREG III A³⁶ 	WST	WST
I.2	Opracowanie koncepcji projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opracowanie koncepcji projektu INTERREG III A ▪ Jeśli konieczne doradzenie: dalej etap I.3, w przeciwnym wypadku etap I.4 	Wnioskodawca	Wnioskodawca
I.3 ³⁷	Jeśli konieczne – doradzenie i informowanie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poinformowanie wnioskodawcy o warunkach wykorzystania środków pomocowych i o procedurze, którą należy zachować ▪ Konkretnie doradzanie wnioskodawcy w zakresie specyficznych dla IW INTERREG wymogów i odnośnie merytorycznej kwalifikowalności do wsparcia jego koncepcji, zwrócenie uwagi na być może konieczne w przypadku danego projektu dalsze dokumenty do sprawdzenia 	WST	WST / RPK

³⁵ Patrz ustalenia w rozdziale 4.2.1.2.

³⁶ Tym samym wiadomo, do kiedy aplikacja musi być przedłożona, aby mogła wejść pod obrady podczas następnego posiedzenia Komitetu Sterującego.

³⁷ Po stronie saksońskiej etapy od I.3 do I.8 dla poddziałań F 2-1 i F 2-2 przejmuje odpowiednie prezydium rządowe jako instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów.

Faza I				
Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
Pierwszy etap procedury - przygotowanie i złożenie wniosku projektowego				
I.4	Sporządzenie aplikacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzupełnienie koncepcji ▪ Wypełnienie formularza aplikacji projektu INTERREG III A oraz, jeśli to konieczne, dalszych dokumentów branżowych ▪ Przekazanie wszystkich koniecznych dokumentów za pośrednictwem RPK do odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów w Rzeczypospolitej Polskiej bądź do WST w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia 	Wnioskodawca	Wnioskodawca
I.5	Ocena kompletności formularza wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Programu INTERREG III A oraz specyficznego dla IW INTERREG przyporządkowania do Programu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprawdzenie formularza aplikacji projektu INTERREG III A pod kątem spójności i racjonalności w odniesieniu do celów IW INTERREG III A ▪ W przypadku pakietu projektów: uzgodnienia z odpowiedzialną instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów po drugiej stronie granicy 	SAB	Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej PHARE
			Przy zaangażowaniu WST	
I.6a	Weryfikacja merytoryczna - część 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprawdzenie dostępności środków (IW INTERREG III A oraz współfinansowania krajowego ze środków publicznych) oraz spójności całej koncepcji finansowania ▪ Sprawdzenie fachowo kwalifikowalności do wsparcia ▪ W przypadku pakietu projektów: uzgodnienia z instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów po drugiej stronie granicy 	SAB	Dolnośląski Urząd Wojewódzki
			Właściwa dla odpowiedniej dyrektywy wsparcia instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej PHARE
			Przy zaangażowaniu WST	
1.6b	Weryfikacja merytoryczna - część 2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprawdzenie merytorycznej zasadności wsparcia, tzn. po stronie polskiej zgodności z regionalnymi strategiami 	Właściwa dla odpowiedniej dyrektywy wsparcia instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
I.7	Informacja dla wnioskodawcy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poinformowanie wnioskodawcy o wynikach weryfikacji do I.5, I 6a i I6b. ▪ Jeżeli wynik weryfikacji jest pozytywny: dalej etap I.8 ▪ Jeżeli wynik weryfikacji jest negatywny: powrót do etapu I.4 	SAB	RPK

1.8	Złożenie odpowiedniej jakości wniosku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Złożenie odpowiedniej jakości wniosku o dofinansowanie projektu we WST ▪ W przypadku pakietu projektów: czasowa harmonizacja złożenia wniosków w uzgodnieniu z odpowiedzialną instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów po drugiej stronie granicy 	SAB bądź wnioskodawca, jeżeli instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów nie chce przyjąć koncepcji projektu d o wstępnej weryfikacji	RPK bądź wnioskodawca, jeżeli instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów nie chce przyjąć koncepcji projektu do wstępnej weryfikacji
			Przy zaangażowaniu WST	

Faza I				
Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
Drugi etap procedury – weryfikacja i ocena wniosku				
I.9	Sprawdzenie dopuszczalności wniosku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Formalna weryfikacja pod kątem kompletności i spójności formularza wniosku o dofinansowanie projektu z Programu INTERREG III A oraz pozostałej dokumentacji ▪ Jeśli weryfikacja wypada pozytywnie dalej do etapu I.10 (Potwierdzenie wpłynięcia do odpowiedzialnej polskiej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów wraz z podaniem numeru rejestracyjnego aplikacji projektu) ▪ Jeśli weryfikacja wypada negatywnie: odesłanie z powrotem do etapu I.7 	WST	WST
I.10 ³⁸	Sprawdzenie specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprawdzenie specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności projektu na podstawie złożonej dokumentacji i udokumentowanie wyniku weryfikacji ▪ W przypadku pakietu projektów: porównanie wyników obu narodowych projektów cząstkowych ▪ Jeśli wynik jest pozytywny: dalej do I.11. ▪ Jeżeli wynik jest negatywny, wniosek zostaje odrzucony, dalej do II.4 	WST	WST
I.11	Sporządzenie krótkiego raportu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeniesienie zapisów z wniosku o dofinansowanie projektu (zdefiniowane pola formularza projektowego INTERREG III A) do odnoszącego się do projektu krótkiego raportu w języku polskim i niemieckim ▪ Przyjęcie wyników sprawdzenia do krótkiego raportu. 	WST	WST

³⁸ Za poddziałania F 2-1 und F 2-2 po stronie saksońskiej odpowiedzialne jest odpowiednie prezydium rządowe.

I.12	Rozpoczęcie oceny specyficznych dla IW INTERREG możliwości przyznania wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przesłanie krótkiego raportu uprawnionym do głosowania członkom Komitetu Sterującego 	WST	WST
-------------	--	--	-----	-----

Faza I				
Przygotowanie, złożenie, weryfikacja i ocena wniosku projektowego				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
Drugi etap procedury – weryfikacja i ocena wniosku				
I.13	Ocena z punktu widzenia specyfiki IW INTERREG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ocena na podstawie kryteriów wyboru specyficznej dla IW INTERREG zasadności przyznania dofinansowania projektu w ramach INTERREG III A 	Uprawnieni do głosowania członkowie Komitetu Sterującego INTERREG III A	Uprawnieni do głosowania członkowie Komitetu Sterującego INTERREG III A
I.14	Wpłynięcie wyników oceny specyficznych dla IW INTERREG możliwości przyznania wsparcia / ocena / uzupełnienie krótkiego sprawozdania	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontrola terminowego złożenia oceny specyfiki INTERREGowskiej ▪ Zestawienie ocen ▪ Zapisanie wyników oceny w krótkim raporcie 	WST	WST
I.15	Organizacyjne przygotowanie wyboru projektów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przyporządkowanie projektów uszeregowanych według priorytetów i działań do kolejności na liście rankingowej w oparciu o uzyskaną średnią ilość punktów ▪ Przesłanie materiałów na posiedzenie do wszystkich członków Komitetu Sterującego (porządek obrad, krótkie sprawozdania, lista rankingowa, zestawienie aktualnego stanu sald wykorzystanych środków i sald odpływu środków) 	WST	WST

4.2.1.2. Kryteria

Przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie projektu

Wszystkie kryteria służą jako miara kwalifikowania i sprawdzenia propozycji projektu.

W wyniku procesu kwalifikacji wnioskodawca i instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów muszą pozytywnie odpowiedzieć na następujące pytania:

- ☞ Czy propozycja projektu z punktu widzenia fachowości jest kompletna i spójna oraz z punktu widzenia specyfiki Programu INTERREG może być zakwalifikowana do dofinansowania z tego Programu?
- ☞ Czy przedsięwzięcie może zostać złożone w formie oficjalnego wniosku?

Ocena odnosi się do następujących kryteriów formalnych:

- ☞ Czy propozycja projektu do Programu INTERREG III A jest na tyle dojrzała, iż może zostać złożona w formie wniosku?
- Jeżeli konieczne część fachowa (jeżeli wymaga tego instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów)
  - Analogicznie do istniejącego dla wsparcia ze środków krajowych formularza, jeżeli konieczne z wymaganymi załącznikami (np. opinia o sytuacji ekonomicznej gminy, plany) jako wersja wydrukowana z oryginalnymi podpisami
- Część specyficzna dla IW INTERREG
  - Specjalny formularz wniosku, z jeśli to konieczne odpowiednimi załącznikami w wersji cyfrowej i w wersji wydruku z oryginalnymi podpisami
- Czy propozycja projektu do Programu INTERREG III A jest na tyle dojrzała, iż może zostać złożona w formie wniosku?
- ☞ Czy wszystkie dokumenty zawierają szczegółową i logiczną prezentację oraz udowodnione informacje, które pozwalają na rozpoznanie osiągnięcia formułowanych celów projektu?

Jako kryteria merytoryczne oceniane są następujące aspekty:

- ☞ Czy projekt jest spójny w odniesieniu do IW INTERREG III A i czy środki IW INTERREG III A są jeszcze dostępne?
- ☞ Czy z punktu widzenia fachowego projekt jest kwalifikowalny i czy dostępne jest współfinansowanie krajowe ze środków publicznych?
- ☞ Czy planowa realizacja projektu może być zagwarantowana na podstawie przedłożonej koncepcji?
- ☞ W przypadku pakietu projektów: czy miało miejsce uzgodnienie spraw z instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów po drugiej stronie granicy?

Sprawdzenie i ocena wniosku o przyznanie wsparcia

Kryteria specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności mają podstawowe znaczenie w przypadku zagwarantowania przestrzegania zasad prawnych UE przy wyborze projektu. Aby móc zagwarantować stosowania kryteriów oceny specyficznej dla IW INTERREG

kwifikowalności w jednolity sposób Wspólny Sekretariat Techniczny przejmując zadanie sprawdzenia tego.

Przy sprawdzaniu specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności pod uwagę brane są formalne, merytoryczne, ogólne oraz specyficzne dla danego działania kryteria oceny. Te kryteria oceny zostały szczegółowo zapisane w liście z pytaniami do odkreślenia. Ta lista z pytaniami do odkreślenia jest przystosowana przez Wspólny Sekretariat Techniczny przy sprawdzaniu aplikacji pod kątem specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności. W przypadku pakietu projektów będzie się zwracać uwagę na sprawdzenie wyników dla obu narodowych części projektu.

Kryteria oceny specyficznej dla IW INTERREG kwalifikowalności umożliwiają zrozumiałe zaszeregowanie aplikacji pod kątem jej specyficznej dla IW INTERREG jakości. Tym samym zapewnia się, że do przyznania środków pomocowych zaproponowane zostaną najwartościowsze i najefektywniejsze projekty pod kątem realizacji celów programu inicjatywy wspólnotowej. Dzięki porównywalnym wynikom oceny wyraźnie będzie można ustalić pewną gradację kwalifikowalności projektu, która będzie służyła nadaniu im określonej struktury podczas dyskusji nad wyborem projektu na forum Komitetu Sterującego INTERREG III A.

Ocena podejmowana przez uprawnionych do głosu członków Komitetu Sterującego i dokumentowana jest jako ocena punktowa w formularzu „kryteria oceny”.

Ocena charakteru aplikacji następuje na podstawie katalogu kryteriów merytorycznych tak aby móc odpowiedzieć na następujące pytanie:

- Czy aplikacja jest kwalifikowalna w aspekcie celu IW INTERREG III A?

Następujące kryterium merytoryczne są uwzględniane przy ocenie projektu:

Katalog kryteriów wynika zasadniczo z celów i wymogów zapisanych w Programie Inicjatywy Wspólnotowej i zawiera kryteria, które

- Zadają pytanie o transgraniczny charakter projektu/intensywność współpracy transgranicznej w ramach tego projektu
- Efekty przedsięwzięcia pod kątem zrównoważonego rozwoju regionalnego

Transgraniczny charakter projektu/intensywność współpracy transgranicznej w ramach projektu

- W jakim zakresie projekt powiązany jest z przedsięwzięciem po drugiej stronie granicy?
- W jakim zakresie przy planowaniu projektu brali udział partnerzy z państwa sąsiedniego?
- W jakim zakresie projekt jest w sposób partnerski realizowany transgranicznie i następnie transgranicznie wykorzystywany/użytkowany?
- W jakim zakresie projekt przyczynia się do tworzenia i stabilizacji transgranicznych struktur kooperacji?
- W jakim zakresie projekt wzmacnia międzysektorową współpracę (współpracę między działaczami na różnych obszarach tematycznych np. gospodarka, środowisko, sprawy socjalne) i/lub pionową współpracę (partnerstwa między działaczami prywatnymi i/lub komunalnymi i/lub regionalnymi i/lub państwowymi)?

Efekty przedsięwzięcia w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju regionalnego

- W jakim stopniu projekt przyczynia się do tego, aby wyraźnie wykorzystać mocne strony i szanse wspólnego obszaru pogranicza (udokumentowane w analizie SWOT dokumentu programowego inicjatywy wspólnotowej)?
- W jakim stopniu projekt przyczynia się do likwidacji przeszkód i barier w przekraczaniu granicy (infrastrukturalnie i/lub socjokulturowo)?
- W jakim stopniu projekt wspiera wyrównanie warunków życia/konkurencyjności na Wspólnym obszarze pogranicza przez pozytywne oddziaływanie na sytuację ekonomiczną/ekologiczną/socjalną/kulturową?
- W jakim stopniu projekt wspiera równość szans i integrację grup osób nieuprzywilejowanych?
- W jakim stopniu projekt przyczynia się do zachowania i poprawy środowiska naturalnego?

Ocena przedsięwzięcia jest wynikiem przydzielonych punktów za spełnienie wymienionych kryteriów. Jako parametry oceny możliwości przyznania wsparcia przyjęto:

Ocena wysoka 10 pkt.

Ocena średnia 5 pkt.

Ocena niska 1 pkt.

Ocena jako nie dotyczy 0 pkt.

Maksymalna liczba pkt. 100 pkt.

Z sumy przyznanych punktów agregowany jest wskaźnik kwalifikowalności, który odzwierciedla wszystkie wymiary projektu. Osiągnięta wartość umożliwia przypisanie projektu do listy rankingowej przedkładanej Komitetowi Sterującemu.

4.2.2 Uchwała o przyznaniu dofinansowania dla projektu oraz prawnie wiążąca realizacja tej decyzji (faza II struktur wdrożeniowych IW INTERREG III A)

Poprzez intensywne zajmowanie się przez uprawnionych do głosu członków Komitetu sterującego INTERREG III A określonymi sprawozdaniami o projekcie całe to gremium będzie w stanie w drugiej fazie procedury podczas posiedzenia Komitetu w sposób ugruntowany i rzeczowy dokonać ostatecznego wyboru przedsięwzięć. Warunki głosowania odpowiadają zasadzie partnerstwa. Polega to na tym, iż polscy i saksońscy członkowie Komitetu podejmują wspólną jednogłówną uchwałę dotyczącą wsparcia projektów.

4.2.2.1 Przebieg procedury

Na podstawie udokumentowanej w fazie pierwszej oceny Komitet Sterujący Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia dyskutuje i decyduje na wspólnym posiedzeniu ostatecznie o wyborze projektów. Wraz z uchwałą Komitetu Sterującego o wsparciu przedsięwzięcia Komitet może raz jeszcze sformułować w stosunku do wnioskodawcy specyficzne dla IW INTERREG wymagania prawnie wiążące. Wdrożenie pozytywnej decyzji w formie oficjalnego przyznania finansowania (informacja o zatwierdzeniu po stronie saksońskiej) i zawarcie umowy o środki pomocowe (po stronie polskiej) jest realizowane przez każdorazowo kompetentną instytucję uczestniczącą w obsłudze projektów.³⁹ W przypadku pakietu projektów równoczesne wdrażanie decyzji koordynowane jest przez Wspólny Sekretariat Techniczny i zagwarantowane przez kompetentne instytucje uczestniczące w obsłudze projektów po stronie polskiej i saksońskiej.

³⁹ Zgodnie z ustaleniami dotyczącym szczegółów patrz opisy w rozdziale 2 Uzupełnienia Programowego.

Schemat 114 Uchwała o przyznaniu dofinansowania dla projektu oraz prawnie wiążąca realizacja tej decyzji (faza II)

Faza II				
Uchwała przyznaniu dofinansowania dla projektu oraz prawnie wiążąca realizacja tej decyzji				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
II.1	Wspólna uchwała o przyznaniu wsparcia na projekt ⁴⁰	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dyskusja o możliwościach przyznania wsparcia projektem na bazie uprzedniej specyficznej dla IW INTERREG oceny ▪ Dojście do wspólnego stanowiska ▪ Decyzja o wniosku o dofinansowanie projektu ▪ W przypadku pakietu projektów: uzgodnione podejście do narodowych projektów cząstkowych 	Uprawnieni do głosowania członkowie Komitetu Sterującego INTERREG III A	Uprawnieni do głosowania członkowie Komitetu Sterującego INTERREG III A
II.2	Dokumentacja wyboru projektów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Protokołowanie decyzji odnośnie projektów podejmowanych przez Komitet Sterujący INTERREG III A ▪ Uzupełnienie odnoszących się do projektów krótkich sprawozdań <ul style="list-style-type: none"> ▪ O wyniku głosowania ▪ Bądź uzupełnienie o dodatkowe wymogi / zastrzeżenia wynikające ze specyfiki IW INTERREG ▪ Przesłanie protokółów wynikowych i krótkich sprawozdań członkom Komitetu Sterującego 	WST	WST
II.3	Powiadomienie o uchwale i przekazanie dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przekazanie wiążącego protokołu wraz z dokumentacją decyzji odnośnie projektów członkom Komitetu Sterującego ▪ Jednoczesne przekazanie uzupełnionych odnoszących się do poszczególnych projektów krótkich sprawozdań odpowiedzialnym za udzielanie wsparcia jednostkom ▪ Rejestracja daty wysłania poczty w systemie przetwarzania danych 	WST	WST
II.4 ⁴¹	Powiadomienie o przyznaniu środków bądź odrzuceniu projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powiadomienie o udzieleniu oficjalnej zgodny na finansowanie projektu lub powiadomienie wnioskodawcy o jego odrzuceniu (Polska) ▪ W przypadku pakietu projektów: wspieranie i koordynowanie równoczesnego wdrażania decyzji 	nie dotyczy W przypadku pakietu projektów wsparcie ze strony WST	RPK W przypadku pakietu projektów wsparcie ze strony WST
II.5	Realizacja decyzji Komitetu Sterującego - udzielenie formalnej zgody lub odrzucenie projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpisanie umowy dofinansowania projektu (Polska) ▪ Wydanie decyzji o finansowaniu projektu (Saksonia) 	SAB	Dolnośląski Urząd Wojewódzki

⁴⁰ Pojęcie „projekt“ odnosi się do zdefiniowanego w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1260/1999 artykuł 9 pojęcia „operacja“.

⁴¹ W przypadku poddziałania F 2-1 i f 2-2 po stronie saksońskiej odpowiedzialne są odpowiednie prezydium rządowe.

4.2.3 Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu (faza III struktur wdrożeniowych IW INTERREG III A)

Faza III struktur wdrożeniowych IW INTERREG III A obejmuje realizację projektu i kontrolę wyników projektu.

Wnioskodawcy realizują projekt odpowiednio do swojego planu oraz kryteriach definiowanych w przyznaniu wsparcia. W przypadku pakietu projektów następuje to przy harmonizacji czasowej obu części projektu oraz w toku uzgodnień między partnerami polskimi i saksońskimi. Wyniki śródkresowe projektu są dokumentowane każdorazowo przez realizującego projekt w formularzu „sprawozdanie z projektu wspieranego specyficznie z IW INTERREG”. Należy przy tym odnieść się do przedstawionych w aplikacji celów projektu.

Kompetentna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów opiekuje się wnioskodawcą podczas realizacji jego przedsięwzięcia i wspiera go doradczo przy sporządzaniu wniosków o płatności. W ten sposób wspiera się efektywny odpływ środków. Na podstawie przedkładanych przez realizującego projekt sprawozdań kompetentna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów kontroluje postępy realizacji projektu i sprawdza wnioski o płatności i wypłaca środki pomocowe. Kompetentna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia bądź Instytucja Płatnicza w Rzeczypospolitej Polskiej wypłacają środki pomocowe. Jeżeli jest to realizacja pakietu projektów kompetentne instytucje uczestniczące w obsłudze projektów ustanawiają poszczególne etapy w ramach swoich możliwości. Uzyskują oni wsparcie ze Wspólnego Sekretariatu Technicznego.

Celem nadzorowania wspólnej realizacji Programu Wspólny Sekretariat Techniczny ocenia stale przekazywane doń przez instytucje uczestniczące w obsłudze projektów sprawozdania z realizacji projektów.

Jeżeli wnioskodawca zgodnie z planem zakończył swoje przedsięwzięcie następuje jego merytoryczna i finansowa ocena. Wyniki końcowe projektu dokumentowane są przez realizującego projekt w końcowym sprawozdaniu z realizacji projektu. Należy przy tym odnieść się do zapisanych w aplikacji wyników końcowych. Wnioskodawca przedkłada dokumentację właściwej Instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów celem dokonania kontroli ostatecznej. W przypadku pakietu projektów odbywa się to w układzie czasowo zharmonizowanym dla obu części projektu oraz przy ścisłych uzgodnieniach między partnerami polskimi i saksońskimi.

Kompetentna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów sprawdza na podstawie sprawozdania z projektu oraz wniosku o płatność czy projekt zakończył się sukcesem. Informuje ona wnioskodawcę i wypłaca przy prawidłowym zakończeniu projektu pozostałą kwotę środków pomocowych. Jeżeli w tym przypadku chodzi o realizację pakietu projektu odpowiedzialne instytucje uczestniczące w obsłudze projektów proponują w ramach swoich możliwości uzgodnień między sobą. Uzyskują one wsparcie ze strony Wspólnego Sekretariatu Technicznego.

Zasadniczo Wspólny Sekretariat Techniczny otrzymuje od kompetentnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów informację o zakończeniu projektu.

Schemat 115 Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu (faza III)

Faza III				
Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
III.1	Realizacja projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeprowadzenie projektu ▪ Przekazanie wniosku o płatność i / bądź sprawozdania z realizacji projektu do SAB / Urzędu Wojewódzkiego 	Wnioskodawca	Wnioskodawca
III.2 ⁴²	Kontrola wdrażania	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ocena postępów wdrażania projektu na podstawie sprawozdania z realizacji projektu ▪ Sprawdzenie oryginalnych dowodów księgowych i wypłata środków pomocowych <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jeżeli projekt jeszcze trwa: z powrotem do etapu III.1 ▪ Jeżeli projekt jest zakończony: dalej do etapu III.4 ▪ Przekazanie sprawozdań z realizacji projektu do Wspólnego Sekretariatu Technicznego 	SAB	Dolnośląski Urząd Wojewódzki
III.3	Ocena sprawozdania z realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ocena sprawozdania z realizacji projektu oraz nadzorowanie wdrażania Programu 	WST	WST
III.4	Zakończenie projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przedłożenie ostatecznego wniosku o płatność i ostatecznego sprawozdania z realizacji projektu w SAB/Urzędzie Wojewódzkim 	Wnioskodawca	Wnioskodawca
III.5	Kontrola rozliczenia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprawdzenie przedłożonych dokumentów (wniosek o płatność, oryginalne dowody księgowe, ostateczne sprawozdanie z realizacji projektu) – w przypadku pakietu projektów w ramach możliwości uzgodnienia z odpowiedzialnymi jednostkami przyznającymi wsparcie po drugiej stronie granicy ▪ Sporządzenie adnotacji końcowej ▪ Poinformowanie wnioskodawcy i płatność końcowa ▪ Poinformowanie WST o prawidłowym zakończeniu procedury 	SAB	Dolnośląski Urząd Wojewódzki
			W przypadku pakietu projektów wsparcie ze strony WST	

⁴² W przypadku etapów III.2 oraz III.5 w przypadku podziałania F23-1 i f 2-2 po stronie saksońskiej odpowiedzialne są właściwe prezydya rządowe.

4.3 Wyjaśnienia dotyczące przebiegu procedury oraz kryteriów wyboru projektów w ramach Funduszu Małych Projektów – FMP

Dofinansowanie poszczególnych projektów z Funduszu Małych Projektów w ramach PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia następuje zgodnie z poniżej opisanymi zasadami.

Rozróżnia się dwa typy projektów:

- Pakiet projektowy FMP jest wspólnie przeprowadzanym projektem, w którym partnerzy saksońscy i polscy realizują jednocześnie, wzajemnie powiązane ze sobą działania o charakterze transgranicznym. Pakiet projektowy FMP składa się z części saksońskiej i polskiej projektu. Przedsięwzięcia i podział kosztów muszą odnosić się bezpośrednio do partnerów i być przedstawione w sposób logiczny. W przypadku pakietu projektowego FMP przeprowadzana jest każdorazowo po stronie polskiej i saksońskiej narodowa procedura wspierania, dla odpowiednich krajowych części dofinansowania.
- Mały projekt narodowy jest projektem, w którym nacisk położony jest na działania i/albo uczestników i/albo wydatki jednoznacznie po jednej stronie obszaru przygranicznego, a wnioskującym jest tylko jeden partner.

Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach można przyjąć, że początkowo mniejszą część projektów będą stanowiły pakiety projektowe FMP, za to małe projekty narodowe w dalszym ciągu stanowią będą główny punkt ciężkości wspierania. Mimo to, celem jest zwiększanie ilości wspólnie realizowanych projektów, w szczególności poprzez współpracę euroregionalną.

W Wolnym Państwie Saksonii doradztwo dla wnioskodawców, rejestracja i formalna kwalifikacja przeprowadzana jest przez odpowiedzialnych za to koordynatorów FMP w euroregionie.

Mającą moc prawną decyzja w formie zawiadomienia o przyznaniu dofinansowania lub o odrzuceniu projektu podejmowana jest przez kompetentną jednostkę wspierania (Prezydium Rządowe w Dreźnie).

W trakcie całej procedury wdrożeniowej ma miejsce ścisła współpraca pomiędzy odpowiedzialnymi koordynatorami w euroregionach oraz instytucjami uczestniczącymi w obsłudze projektów (Prezydium Rządowe w Dreźnie).

W województwie dolnośląskim doradztwo dla wnioskodawców, rejestracja i formalna kwalifikacja projektów przeprowadzana jest przez odpowiedzialnych za to koordynatorów FMP w euroregionie.

Mającą moc prawną decyzja w formie zawiadomienia o przyznaniu dofinansowania lub o odrzuceniu projektu podejmowana jest przez kompetentną jednostkę wspierania (Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa).

W trakcie całej procedury wdrożeniowej ma miejsce ścisła współpraca pomiędzy odpowiedzialnymi koordynatorami w euroregionie oraz instytucjami uczestniczącymi w obsłudze projektów .

Każdy wniosek o dofinansowanie w ramach FMP musi przejść następujące etapy:

4.3.1 Przygotowanie, złożenie i sprawdzenie wniosku projektowego w ramach FMP (faza I wdrażania FMP)

4.3.1.1 Przebieg procedury

Pierwszy etap – przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach FMP

Wnioskodawca podejmuje kontakt z koordynatorem FMP w Euroregionie po stronie saksońskiej i/ albo polskiej, w celu uzyskania informacji o wymogach i procedurach Funduszu Małych Projektów. Opierając się na swojej koncepcji, wnioskodawca wypełnia formularz projektu (dostępny pod adresem internetowym www.interreg3a.info) i składa go u odpowiedzialnego koordynatora FMP w Euroregionie po odpowiedniej stronie.

Schemat 116 Instytucje przyjmujące wnioski projektowe w ramach FMP

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
Instytucja przyjmująca wnioski projektowe w ramach FMP (koordynator FMP)	Instytucja przyjmująca wnioski projektowe w ramach FMP
Kommunalgemeinschaft Euroregion Neisse e.V. KPF-Projektkoordinator Rathenaustraße 18a D-02763 Zittau	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa ul. 1 Maja 57 58-500 Jelenia Góra

Odpowiedzialny koordynator FMP sprawdza wstępnie formularz FMP pod kątem jego zawartości i spójności oraz poprawności w odniesieniu do celów Funduszu Małych Projektów. Informuje wnioskodawcę o wymaganiach specyficznych dla Programu INTERREG, kwalifikowalności danego projektu oraz, w razie konieczności, daje wskazówki odnośnie niezbędnych dalszych dokumentów, umożliwiających właściwą ocenę projektu.

Wnioskodawca precyzuje następnie swoją koncepcję i składa ponownie wszystkie wymagane dokumenty u koordynatora FMP odpowiedniej części euroregionu. Zasadniczo za uzupełnienie dokumentacji jest odpowiedzialny sam wnioskodawca.

W przypadku pakietu projektowego należy dostarczyć koncepcję projektu sporządzoną w dwóch językach o identycznej treści, jednemu z dwóch odpowiedzialnych koordynatorów FMP. Kwalifikacja pakietu projektowego odbywa się za porozumieniem obu stron. Przedsięwzięcia i koszty muszą się odnosić do partnerów i być przedstawione w sposób logiczny.

Po stronie saksońskiej, jeśli formularz wniosku o dofinansowanie dla Programu INTERREG III A w ramach FMP jest wypełniony kompletnie i logicznie zostaje przesłany wraz z dołączoną dokumentacją do odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów.

Schemat 117 Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów

Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)
Instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	Instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów
Regierungspräsidium Dresden Stauffenbergallee 2 D-01099 Dresden	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa Ul. 1 Maja 57 58-500 Jelenia Góra

Przy składaniu kompletnej dokumentacji wniosku, instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów ocenia zgodność z wytycznymi IW INTERREG oraz sprawdza kwalifikowalność projektu. W przypadku pakietu projektowego sprawdzenie kwalifikowalności projektu odbywa się w ramach porozumienia dwustronnego z odpowiedzialną instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów kraju sąsiedzkiego.

Instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów dokumentuje wynik sprawdzenia wniosku w formie standardowej oceny przedmiotowej. Po stronie saksońskiej odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów przekazuje ocenę przedmiotową odpowiedzialnemu koordynatorowi FMP.

Koordynator FMP informuje wnioskodawcę o wyniku sprawdzeniu wniosku.

Drugi etap – złożenie wniosku

Jeśli formularz Interreg III A-FMP jest kompletny, wnioskodawca składa go oficjalnie w formie wniosku o dofinansowanie. Wniosek musi być złożony u koordynatora FMP w wersji elektronicznej i drukowanej z datą oraz oryginalnym podpisem.

Po stronie saksońskiej wniosek o dofinansowanie z FMP oraz dołączona dokumentacja są przesyłane przez koordynatora FMP do odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów.

W przypadku pakietu projektowego należy wypełnić formularz o dofinansowanie projektu z FMP Interreg III A w dwóch językach, identyczną treścią i wraz z oryginałami podpisów obu partnerów projektu (wnioskodawców) dostarczyć do odpowiedzialnego koordynatora FMP. Przedsięwzięcia i koszty muszą się przy tym odnosić do partnerów i być przedstawione w sposób logiczny w formie pojedynczych zestawień kosztów.

Schemat 118 Przygotowanie, złożenie i sprawdzenie wniosku projektowego w ramach FMP (faza I)

Faza I				
Przygotowanie, złożenie i sprawdzenie wniosku projektowego w ramach FMP				
	Etap procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
Etap pierwszy – przygotowanie i złożenie wniosku do FMP				
I.1	publikacja zaproszenia do składania projektów do FMP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ w odpowiednich mediach: publikacja wymagań ▪ wskazówki dot. wymaganych przez program Interreg dokumentów oraz procedury postępowania ▪ zwrócenie uwagi na ciągłość składania wniosków do FMP 	odpowiedzialny koordynator FMP w porozumieniu z odpowiedzialną instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów	odpowiedzialny koordynator FMP
I.2	wypełnienie formularza wniosku do FMP Interreg III A	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wypełnienie formularza wniosku do FMP Interreg III A ▪ jeśli konieczne doradztwo przejście do etapu I.3, jeśli nie - etap I.7 	wnioskodawca	wnioskodawca
I.3	w razie konieczności doradztwo dla wnioskodawcy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przekazanie formularza wniosku do FMP odpowiedzialnemu koordynatorowi FMP w danym kraju ▪ dodatkowo: złożenie wniosku do FMP w formie elektronicznej 	wnioskodawca	wnioskodawca
I.4	krótkie sprawdzenie formularza wniosku do FMP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sprawdzenie formularza wniosku do FMP pod kątem zawartości oraz spójności w odniesieniu do celów Funduszu Małych Projektów ▪ sprawdzenie typu projektu <ul style="list-style-type: none"> ▪ jeśli <u>pakiet projektowy FMP</u> dalej do etapu I.5 ▪ jeśli <u>mały projekt narodowy</u> dalej do etapu I.6 	odpowiedzialny koordynator FMP / odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	odpowiedzialny koordynator FMP / odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów
I.6	doradztwo i kwalifikacja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konkretne wskazówki dla beneficjenta dot. specyficznych dla IW INTERREG wymogów, kwalifikowalności projektu, względnie wskazanie na niezbędne dla oceny projektu inne dokumenty ▪ jeśli formularz wniosku jest niekompletny: powrót do etapu I.2 ▪ jeśli formularz wniosku jest kompletny: dalej do etapu I.7 	odpowiedzialny koordynator FMP / odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	odpowiedzialny koordynator FMP / odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów
I.7	złożenie formularza wniosku FMP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ złożenie zakwalifikowanego wniosku projektu do FMP z oryginałami podpisów w odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów ▪ dodatkowo: złożenie wniosku projektu do FMP w wersji elektronicznej u koordynatora FMP i w instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów 	wnioskodawca	wnioskodawca

Etap drugi – sprawdzenie wniosku projektu do FMP				
I.8	<p>sprawdzenie wniosku pod kątem zgodności z wymogami programu i wdrożenie kontroli w odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ formalne sprawdzenie wniosku projektu oraz załączonej dokumentacji pod kątem kompletności i spójności ▪ przesłanie formularza wniosku oraz załączonej dokumentacji odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów (tylko po stronie saksońskiej) ▪ w przypadku <u>pakietu projektowego FMP</u>: poinformowanie odpowiedzialnego koordynatora FMP w kraju sąsiedzkim o wpłynięciu formularza projektu FMP do jednostki odpowiedzialnej w danym kraju 	odpowiedzialny koordynator FMP	odpowiedzialny koordynator FMP
I.9	<p>sprawdzenie pod kątem spełnienia wymogów Programu INTERREG</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rejestracja wszystkich złożonych dokumentów ▪ sprawdzenie pod kątem kwalifikowalności projektu (łącznie z spójnością całej koncepcji finansowej) ▪ sprawdzenie formularza projektu pod kątem wypełnienia wymogów Programu INTERREG ▪ w przypadku <u>pakietu projektowego FMP</u>: uzgodnienia z odpowiedzialną instytucją uczestniczącą w obsłudze projektów z kraju sąsiedzkiego ▪ udokumentowanie wyników w formie oceny przedmiotowej ▪ przy ocenie <u>negatywnej</u> – zawiadomienie wnioskodawcy o odrzuceniu projektu ▪ przy ocenie <u>pozytywnej</u>: przesłanie opinii oraz formularza wniosku do odpowiedzialnego koordynatora FMP 	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów
			odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów

4.3.1.2 Kryteria

Kryteria zawarte w Wytycznych FMP są miernikiem kwalifikacji oraz sprawdzania koncepcji projektu. Razem z kryteriami dokumentu programowego Interreg III A mają one pierwszorzędne znaczenie. Ich zadaniem jest zagwarantowanie dotrzymania wymogów UE podczas wyboru projektów.

Sprawdzenie zgodności z kryteriami formalnymi i merytorycznymi przeprowadzane jest każdorazowo przez odpowiedzialną instytucję uczestniczącą w obsłudze projektów, która następnie wyniki kontroli dokumentuje w formie opinii przedmiotowej. Koordynatorzy FMP mogą przeprowadzać kontrolę wstępną.

kryteria formalne i merytoryczne mają zasadniczo odpowiedzieć na pytanie:

- ☞ Czy koncepcja projektu spełnia wymogi Programu INTERREG?

Kryteriami formalnymi są:

- ☞ Czy koncepcja projektu jest przedstawiona w sposób rzetelny, logiczny, czy spełnia wymogi Programu INTERREG, czy projekt jest kwalifikowalny?
- ☞ Czy miejsce realizacji projektu znajduje się we właściwym obszarze dofinansowania czy też w obszarze dofinansowania zgodnie z **regułą elastyczności**.
- ☞ Czy cała dokumentacja zawiera wyczerpującą i logiczną prezentację jak również czy opis ma pokrycie w rzeczywistości, czy gwarantuje osiągnięcie sformułowanych w projekcie celów?

Kryteriami merytorycznymi są:

- ☞ Czy projekt spełnia wszystkie wymogi obowiązujące w Programie oraz w następujących istotnych przepisach UE?
  - Program “Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)” w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A pomiędzy Republiką Federalną Niemiec a Rzeczpospolitą Polską, 2001 CB 16 O PC 005, zezwolenie z 29.11.2004 r.
  - Komunikat Komisji dla krajów członkowskich z dnia 2 września 2004 r. ustanawiający wytyczne dla Inicjatywy Wspólnotowej dotyczące współpracy transeuropejskiej odnośnie popierania harmonijnego i trwałego rozwoju terytorium europejskiego – Interreg (2004/226/02)
  - Rozporządzenie Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 zmieniające Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1685/2000 ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1260/1999 ustanawiającego przepisy w sprawie Funduszy Strukturalnych i zawarte w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1145/2003 (wraz z załącznikiem)
  - Zarządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 ustanawiające przepisy w sprawie Funduszy Strukturalnych
  - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1783/1999 z dnia 12 lipca 1999 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
  - Kryteria zawarte w Wytycznych FMP po stronie saksońskiej
  - Podręcznik Beneficjenta
  - Dokument Ministerstwa Gospodarki i Pracy: Kwalifikowalność wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

- Czy udział środków własnych oraz udział wymaganego krajowego współfinansowania ze środków publicznych są zabezpieczone w sposób wystarczający?
- Czy przedłożona koncepcja gwarantuje planową realizację projektu?

Wszystkie wymienione kryteria kwalifikowalności muszą być spełnione.

4.3.2 Ocena projektu i decyzja o przyznaniu dofinansowania dla projektu w ramach FMP (faza II wdrażania FMP)

W drugiej fazie procedury wyboru projektów, wspólny Lokalny Komitet Sterujący (LKS) ocenia kwalifikowalność projektu. Dla obszaru wspierania w Euroregionie Neisse/Nysa funkcjonuje jeden wspólny Lokalny Komitet Sterujący Interreg IIIA. Wiążąca decyzja o dofinansowaniu wniosku projektu z FMP, podejmowana jest zgodnie z postanowieniami Regulaminu Lokalnego Komitetu Sterującego Euroregionu Neisse/Nysa.

Dzięki pracy uprawnionych do głosowania członków Lokalnego Komitetu Sterującego nad krótkimi raportami projektów, gremium to będzie w stanie podczas posiedzenia Komitetu, rzeczowo dokonać końcowego wyboru przedsięwzięć w oparciu o zasadę partnerstwa. Saksońscy i polscy członkowie wspólnie ustalają listę przedsięwzięć do dofinansowania.⁴³

4.3.2.1 Przebieg procedury

Etap pierwszy – ocena projektu w ramach FMP

Koordynator FMP przynosi najważniejsze treści z wniosku FMP do dwujęzycznego krótkiego raportu projektu (zdefiniowane pola formularza wniosku FMP INTERREG IIIA oraz wyniki kontroli merytorycznej oraz kwalifikowalności zgodnie z wymogami Programu INTERREG). Dokument ten jest przekazywany członkom Lokalnego Komitetu Sterującego w celu dokonania przez nich oceny kwalifikowalności zgodnie z wymogami Programu INTERREG.

Po stronie polskiej za tłumaczenie streszczenia na język niemiecki jest odpowiedzialny koordynator FMP. Po stronie saksońskiej za tłumaczenie streszczenia na język polski jest odpowiedzialny koordynator FMP.

Członkowie Lokalnego Komitetu Sterującego uprawnieni do głosowania, podejmują swoje decyzje na podstawie zdefiniowanych kryteriów wyboru projektów.

Krótkie raporty uzupełniane będą o oceny przekazywane koordynatorowi FMP przez uprawnionych do głosowania członków Lokalnego Komitetu Sterującego w terminie 15 dni roboczych od otrzymania projektów do oceny. Skompletowany dokument stanowi następnie podstawę dyskusji podczas posiedzenia Lokalnego Komitetu Sterującego. Koordynator FMP ustala poza tym średnią liczbę punktów oceny dla każdego projektu oraz sporządza listę rankingową w celu omówienia przedłożonych wniosków podczas posiedzenia Lokalnego Komitetu Sterującego.

Etap drugi: decyzja i zatwierdzenie wniosku

Na podstawie udokumentowanych ocen Lokalny Komitet Sterujący ostatecznie dokonuje wyboru projektów. Decyzją Lokalnego Komitetu Sterującego o dofinansowaniu

⁴³ Regulamin LKS zawiera dokładne uregulowania dotyczące głosowania i procedury w ramach FMP. Członkami LKS są przedstawiciele danego Biura Euroregionu, przedstawiciele z obszaru wsparcia w danym Euroregionie jak również partnerzy gospodarczy i społeczni.

przedsięwzięcia jest przyznanie wnioskodawcy środków finansowych z Programu INTERREG.

Prawomocne wdrożenie decyzji w formie oficjalnego zawiadomienia o przyznaniu dofinansowania (zawiadomienie o zatwierdzeniu wniosku do dofinansowania po stronie saksońskiej i zawarcie umowy grantowej po stronie polskiej), względnie zawiadomienia o odrzuceniu wniosku następuje przez przekazanie go wnioskodawcy za pośrednictwem odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów.

W przypadku pakietu projektowego FMP odpowiedzialne jednostki wspierające obu krajów dokonują uzgodnień odnośnie terminów realizacji projektu i przedłożenia raportów z realizacji projektu. Po stronie saksońskiej odpowiedzialny koordynator FMP pomaga instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów w niezbędnej komunikacji ze stroną polską.

Schemat 119 Ocena projektu i decyzja o przyznaniu dofinansowania dla projektu w ramach FMP (faza II)

Faza II				
Ocena projektu i decyzja o przyznaniu dofinansowania dla projektu w ramach FMP				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
Etap pierwszy: ocena wniosku				
II.1	Sporządzenie krótkiego raportu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przeniesienie najważniejszych treści z wniosku FMP do dwujęzycznego krótkiego raportu projektu (zdefiniowane pola formularza wniosku FMP Interreg IIIA). ▪ zestawienie wyników oceny ▪ w przypadku <u>projektów narodowych</u>: zlecenie tłumaczenia krótkiego raportu (tylko po stronie saksońskiej) 	odpowiedzialny koordynator FMP	odpowiedzialny koordynator FMP
II.2	rozpoczęcie oceny kwalifikowalności zgodnie z wymogami Programu INTERREG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przesłanie krótkiego raportu członkom LKS ▪ jednoczesne przesłanie zaproszenia na posiedzenie LKS 	odpowiedzialny koordynator FMP strony, która przewodniczy LKS	
II.3	ocena zgodnie z wymogami Programu INTERREG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocena kwalifikowalności projektu zgodnie z wymogami Programu INTERREG (w formie siatki ocen) ▪ przekazanie wypełnionych siatek ocen odpowiedzialnemu koordynatorowi FMP w ciągu 15 dni roboczych 	uprawnieni do głosowania członkowie LKS	
II.4	ocena wyników oceny kwalifikowalności zgodnie z wymogami Programu INTERREG	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontrola terminowego zwrotu ocen zgodnie z wymogami Programu INTERREG ▪ ocena: wyliczenie średniej liczby punktów z oceny projektu ▪ ujęcie wyników oceny w krótkim raporcie 	odpowiedzialny koordynator FMP strony przewodniczącej LKS	

II.5	organizacyjne przygotowanie wyboru projektów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sporządzenie listy rankingowej wniosków do FMP według średniej liczby przyznanych punktów ▪ przesłanie materiałów na posiedzenie LKS do wszystkich jego członków (porządek obrad, krótkie raporty projektów, lista rankingowa, zestawienie aktualnego stanu wpływu i wydatkowania środków) 	odpowiedzialny koordynator FMP strony przewodniczącej LKS	
Faza II				
Ocena, decyzja i zatwierdzenie wniosku				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
Etap drugi: decyzja i zatwierdzenie wniosku				
II.6	wspólna decyzja o dofinansowaniu projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dyskusja na temat kwalifikowalności projektu na podstawie wcześniejszej oceny ▪ uzgodnienie wspólnego stanowiska ▪ decyzja o dofinansowaniu projektu 	uprawnieni do głosowania członkowie LKS	
II.7	dokumentacja wyboru projektów oraz upublicznienie decyzji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaprotokołowanie decyzji Lokalnego Komitetu Sterującego odnośnie wyboru projektów ▪ zlecenie tłumaczenia protokołu ▪ przesłanie protokołu członkom LKS oraz odpowiedzialnym jednostkom wspierającym 	odpowiedzialny koordynator FMP strony przewodniczącej LKS	
II.8	formalna zatwierdzenie / przyznanie dofinansowania względnie odrzucenie wniosku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ w przypadku <u>pakietu projektowego FMP</u>: dwustronne uzgodnienie pomiędzy odpowiedzialnymi jednostkami obu krajów, terminów realizacji projektu oraz złożenia raportów z realizacji projektu ▪ wydanie wnioskodawcom oficjalnej informacji o przyznaniu dofinansowania względnie o odrzuceniu projektu 	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów

4.3.2.2 Kryteria

Ocena charakteru transgranicznego projektu odbywa się w odniesieniu do celów Programu INTERREG IIIA – Funduszu Małych Projektów na podstawie specjalnej siatki ocen. Zawarte są w nim następujące kryteria:

- ☉ W jakim stopniu jednoznacznie przedstawione są sytuacja wyjściowa oraz zapotrzebowanie?
- ☉ W jakim stopniu projekt przyczynia się do długofalowej zmiany sytuacji wyjściowej, względnie do zaspokojenia zapotrzebowania?
- ☉ W jakim stopniu partnerzy z kraju sąsiedzkiego uczestniczyli w planowaniu projektu?
- ☉ W jakim stopniu projekt jest realizowany transgranicznie przez partnerów?
- ☉ W jakim stopniu projekt jest finansowany transgranicznie przez partnerów?
- ☉ W jakim stopniu projekt przyczynia się do tworzenia i umocniania transgranicznych struktur kooperacyjnych?

- ⇒ W jakim zakresie zagwarantowany jest odpowiedni stosunek nakładów do korzyści transgranicznych?
- ⇒ W jakim stopniu przedsiębrane są odpowiednie etapy do transgranicznego upublicznienia informacji o projekcie w obszarze przygranicznym?
- ⇒ W jakim stopniu wyniki projektu będą wykorzystywane dla wspólnego obszaru przygranicznego, czy planuje się kontynuację projektu?
- ⇒ W jakim stopniu projekt popiera równość szans oraz integrację grup defaworyzowanych społecznie?

Ocena projektu wynika z rozłożenia wartości punktowych za spełnienie wymienionych kryteriów. Parametry zgodności z wymogami programu:

ocena wysoka:	10 punktów
ocena średnia:	5 punktów
ocena mierna:	0 punktów

maksymalna ilość punktów: 100 punktów

Na posiedzeniach Lokalnych Komitetów Sterujących omawiane są złożone wnioski projektów w oparciu o listę rankingową.

4.3.3 Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu w ramach FMP (faza III wdrażania FMP)

Faza III struktur wdrażania dotyczy realizacji projektu oraz kontroli wyników projektu.

Wyniki projektu są dokumentowane przez beneficjenta w formularzu „Raport z realizacji projektu w ramach Programu INTERREG IIIA Fundusz Małych Projektów” (dostępny na stronie internetowej Programu INTERREG IIIA www.interreg3a.info). Należy przy tym odnieść się do sformułowanych we wniosku projektu celów.

W sporządzaniu raportów oraz wniosków o wypłatę środków, beneficjentowi doradza odpowiedzialny koordynator FMP. Dokonuje on wstępnego sprawdzenia wniosku o wypłatę środków pod względem jego kompletności oraz spójności. W ten sposób wspomaga on rozliczenie środków w ramach Funduszu Małych Projektów.

Odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów sprawdza ostatecznie na podstawie raportu z realizacji projektu i wniosku o płatność projekt. Beneficjent i ewentualnie koordynator FMP jest powiadamiany o wyniku.

Instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów jest odpowiedzialna za prawidłowe finansowe zakończenie projektu.

W przypadku pakietu projektowego poszczególne etapy realizacji i kontroli projektu odbywają się po dwustronnych uzgodnieniach odpowiedzialnych jednostek narodowych. Po stronie saksońskiej odpowiedzialny koordynator FMP pomaga instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów w niezbędnej komunikacji z koordynatorem FMP po stronie polskiej.

Schemat 120 Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu w ramach FMP (faza III)

Faza III				
Realizacja projektu i kontrola realizacji projektu				
	Etapy procedury	Zakres	Odpowiedzialne jednostki	
			Wolny Kraj Związkowy Saksonia	Rzeczpospolita Polska
III.1	realizacja projektu kontrola realizacji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizacja projektu ▪ kontrola sposobu realizacji poprzez sprawdzenie relacji prasowych publikowanych w ramach realizacji projektu, względnie kontrole na miejscu realizacji ▪ w przypadku <u>pakietu projektowego FMP</u>: dwustronna wymiana pomiędzy odpowiedzialnymi koordynatorami FMP po obu stronach w celu oceny postępów w realizacji poszczególnych części projektu 	beneficjent odpowiedzialny koordynator FMP	beneficjent odpowiedzialny koordynator FMP
III.2	zakończenie projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objaśnienie beneficjentowi zasad rozliczenia (wniosek o płatność) ▪ przedłożenie odpowiedzialnemu koordynatorowi FMP wniosku o płatność ▪ wstępne sprawdzenie wniosku o płatność (łącznie z oryginałami rachunków i raportem realizacji projektu) pod względem kompletności i spójności ▪ w razie konieczności wezwanie beneficjenta do dokonania uzupełnień ▪ przedłożenie kompletnego wniosku o płatność w odpowiedzialnej instytucji uczestniczącej w obsłudze projektów ▪ w przypadku <u>pakietu projektowego FMP</u>: poinformowanie odpowiedzialnego koordynatora FMP kraju sąsiedzkiego o wpływie dokumentacji rozliczeniowej 	odpowiedzialny koordynator FMP beneficjent	odpowiedzialny koordynator FMP beneficjent
III.3	kontrola rozliczenia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sprawdzenie złożonej dokumentacji (wniosek o płatność, oryginały rachunków, raport końcowy z realizacji projektu) ▪ w przypadku <u>pakietu projektowego FMP</u>: dwustronne uzgodnienia pomiędzy odpowiedzialnymi jednostkami wspierającymi po obu stronach ▪ sporządzenie notatki kontrolnej 	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów
III.4	zakończenie projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poinformowanie beneficjenta oraz koordynatora FMP o prawidłowym zakończeniu postępowania ▪ w przypadku <u>pakietu projektowego FMP</u>: poinformowanie odpowiedzialnego koordynatora FMP kraju sąsiedzkiego o prawidłowym zakończeniu postępowania 	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów	odpowiedzialna instytucja uczestnicząca w obsłudze projektów

Rozdział 5 Informacja i promocja

5.1 Podstawy prawne

Państwo Członkowskie zobowiązane jest - zgodnie z art. 18 i art. 46 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 ustanawiającym przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych oraz zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1159/2000 - do prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących pomocy udzielanej z funduszy strukturalnych. Wspólna Instytucja Zarządzająca jest odpowiedzialna - w ścisłej współpracy z instytucjami narodowymi - za przestrzeganie zobowiązań wynikających z powyższych rozporządzeń w ramach wdrażania PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia.

Instytucje narodowe odpowiedzialne za dany narodowy obszar wsparcia, Jednostki Zarządzające środkami INTERREG III A i instytucje uczestniczące w obsłudze projektów podejmują w tym celu stosowne działania administracyjne tak, aby zagwarantować skuteczne wdrażanie tych przepisów i zapewnić odpowiednią współpracę z Komisją Europejską.

Plan działań komunikacyjnych, zawierający wszystkie ważne dane o przewidzianych działaniach informacyjnych i promocyjnych zostanie przekazany do wiadomości Komisji Europejskiej zgodnie z art. 18 ust. 3 d) Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 w Uzupełnieniu Programu. Plan ten zawiera cele i grupy docelowe public relations oraz treści i strategię zadań. Poza tym opisany tam również zostanie indykatorywny budżet na finansowanie działań informacyjnych i promocyjnych. Oprócz tego zawarte są tam również dane o zakresie odpowiedzialności poszczególnych placówek oraz o kryteriach będących podstawą oceny przeprowadzanych działań.

5.2 Cele i grupy docelowe

Public relations ma we wdrażaniu PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia znaczącą rolę. Działania na wspólnym pograniczu mają charakter przykładowy. Wraz z akcesją Rzeczypospolitej Polskiej do UE ustanowione zostaną wspólne struktury i procedury wdrażania na terenie dolnośląsko-saksońskiego obszaru wsparcia. Zrozumiałe i szeroko zakrojone działania z zakresu public relations dotyczące uwarunkowanych akcesją dostosowań i możliwości wykorzystania wsparcia po obu stronach granicy stanowią ważny czynnik efektywnej realizacji Programu.

Cele działań informacyjnych i promocyjnych to

- Szeroko zakrojone i stałe informowanie o tworzonych możliwościach wsparcia w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej,
- Regularne przedstawianie opinii publicznej sprawozdań o wynikach wsparcia i dobrych przykładowych projektów oraz
- Informowanie opinii publicznej o roli UE w zakresie wsparcia ze środków funduszy strukturalnych i o wynikach tych działań

Działania informacyjne i promocyjne w ramach wdrażania Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A ukierunkowane są przede wszystkim na następujące grupy docelowe i zainteresowane podmioty w Rzeczypospolitej Polskiej (Województwie Dolnośląskim) i w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia>

- Potencjalni beneficjenci i beneficjenci końcowi oraz
- Regionalne i lokalne urzędy oraz inne kompetentne instytucje publiczne
- Organizacje zawodowe i koła gospodarcze
- Partnerzy gospodarczy i społeczni
- Organizacje pozarządowe, w szczególności takie instytucje, które prowadzą działalność w zakresie równouprawnienia oraz ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego
- zaangażowane podmioty i projektodawcy

5.3 Indykatorywny budżet

Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) i Wolny Kraj Związkowy Saksonia poczynią wszystkie konieczne instytucjonalne, administracyjne, kadrowe i finansowe przygotowania celem realizacji planu działań komunikacji społecznej.

Kwoty przewidziane na informację i promocję Programu podane zostały w ramach priorytetu Pomoc Techniczna w planie finansowym PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia. Na realizację zadań z zakresu informacji i promocji do końca 2006 roku przewidziano po stronie saksońskiej na cały okres programowania środki w wysokości 174.248 € i nie mniej niż 5% polskiej Pomocy Technicznej po stronie dolnośląskiej

Działania realizowane będą w Rzeczpospolitej Polskiej i w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia przy udziale UE w wydatkach publicznych w wysokości maksymalnie 75% i maksymalnym udziale współfinansowania krajowego w wysokości 25%.

5.4 Odpowiedzialność za koordynację działań informacyjnych i promocyjnych

Zgodnie z punktami 3.1.3 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1159/1999 Wspólna Instytucja Zarządzająca wyznacza osobę, która jest odpowiedzialna za wdrażanie i koordynację planu działań komunikacji społecznej i ustala plan zadań.

Dla PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia partnerem do kontaktów jest:

Pani Yvonne Schönlein
Wspólny Sekretariat Techniczny
Saksoński Bank Odbudowy – Bank Wsparcia
Pirnaische Straße 1
D-01069 Drezno

tel.: 0351/4910 1862
fax: 0351/4910 1870
e-mail: kontakt@interreg3a.info

5.5 Strategie i zadania w ramach informacji i promocji

Planowane działania informacji i promocji⁴⁴ służą zapewnieniu przejrzystości i wsparcia w ramach PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia w stosunku do różnych grup docelowych i interesów na wspólnym pograniczu. Z uwagi na takie zadanie Wspólna Instytucja Zarządzająca we współpracy ze Wspólnym Sekretariatem Technicznym i instytucjami narodowymi tworzy skuteczny i aktywny system rozpowszechniania informacji.

Wspólna Instytucja Zarządzająca zatroszczy się o to, aby po zatwierdzeniu treści Programu zostały opublikowane, a dokumenty oddane do dyspozycji wszystkich zainteresowanych podmiotom. Równolegle do tego informuje regularnie w trakcie trwania całego okresu wsparcia o wykorzystaniu odnośnych środków, o postępach wykorzystania wsparcia w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej. Dalszy główny punkt obejmuje realizację adekwatnych działań na rzecz zarządzania, monitorowania i oceniania Programu Inicjatywy Wspólnotowej.

Poza tym Wspólna Instytucja Zarządzająca zapewnia także, iż w sposób widoczny pokazany będzie udział UE i kwota wsparcia z określonego funduszu – zgodnie z zapisami pkt. 6 Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1159/2000.

Wymagania i założenia Komisji Europejskiej dotyczące działań informacyjnych i promocyjnych w ramach IW INTERREG III A mają być realizowane w oparciu o wykorzystanie w szczególności instrumentów, które zostaną poniżej szczegółowo opisane.

Wspólny Sekretariat Techniczny sporządza roczny plan promocji, zawierający wykaz imprez oraz publikacji. Plan uzgadniany jest z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w zakresie działań dotyczących polskich beneficjentów.

Ze względu na fakt, że środki PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) dostępne są dla strony dolnośląskiej dopiero od momentu akcesji Polski do UE, dodatkowo Regionalny Punkt Kontaktowy w Jeleniej Górze będzie prowadził działania informacyjne i promocyjne, mające na celu zapoznanie dolnośląskich beneficjentów z IW INTERREG III A.

5.5.1 Logo INTERREG III A

W ramach różnorodnych działań z zakresu public relations, jakie podejmować będzie Wspólna Instytucja Zarządzająca w ścisłej współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia do użytku wejdzie logo IW INTERREG III A na obszarze dolnośląsko-saksońskiego pogranicza. Wraz z logo Program dysponować będzie symbolem odzwierciedlającym w bardzo plastyczny sposób współpracę między regionami sąsiadującymi ze sobą, a jednocześnie będzie to aktywny wkład w zwiększenie stopnia rozpoznawalności IW INTERREG III A w świadomości społecznej. Logo będzie stosowane przy wszystkich poniżej opisanych działaniach bezpośredniego public relations.

---

⁴⁴ Patrz Schemat 121Zestawienie dotyczące działań informacyjnych i promocyjnych.

5.5.2 Nowe media

Internet jest jednym z najważniejszych mediów realizacji wymagań zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1159/2000. Program Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A zostanie zaprezentowany w formie odrębnej strony World Wide Web.

Strona internetowa INTERREG III A będzie wyglądać w sposób następujący:

5.5.2.1 Homepage

Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG III A w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia zostanie przedstawiona po zatwierdzeniu dostosowanego w związku z akcesją PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia na stronie internetowej www.interreg3a.info w formacie online. Prezentacja internetowa jest wielojęzyczna. Informacje o Programie podane zostaną w językach polskim i niemieckim.

Aby osobom zainteresowanym, poszukującym informacji o IW INTERREG III A pod starym adresem www.interreg3a.sachsen.de umożliwić szybki dostęp do nowej strony internetowej, stary adres będzie wewnętrznie przekierowany.

Wybór języków (polski, niemiecki) przewidziany jest na stronie startowej. Struktura strony będzie wyglądać następująco:

- INTERREG III A
- Aktualności
- Możliwości dofinansowania
- Pakiet aplikacji
- Publikacje
- Projekty
- Kontakty
- FAQ
- Sitemap
- Impressum

Strona internetowa INTERREG III A podaje informacje o celach i treściach Programu, podstawach prawnych, procedurze wnioskowania i wyborze projektów oraz o partnerach do kontaktu i aktualnościach. Możliwe będzie również udostępnianie ważnych dokumentów oraz specyficznego dla IW INTERREG pakietu aplikacji w formie plików do pobrania (w formacie pdf). Znajdą się tutaj również ważne linki do stron zawierających dalsze informacje na ten temat. Na stronie internetowej znajdzie się więc np. link do strony internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej.

Prezentacja internetowa IW INTERREG III A będzie stale aktualizowana i jeżeli będzie to konieczne rozszerzana o dalsze treści, tak aby zaprezentować opinii publicznej szeroko zakrojone informacje o wdrażaniu PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia również poza granicami dolnośląsko-saksońskiego regionu wsparcia. Przewidziane jest informowanie na stronie internetowej o wynikach PIW INTERREG III A w odniesieniu do projektów.

5.5.2.2 Kontakt przez pocztę elektroniczną

Poza tym w prezentacji internetowej w rubryce *Kontakt* zawarte zostaną wszystkie ważne informacje dotyczące możliwości nawiązania kontaktu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą, instytucjami narodowymi, Wspólnym Sekretariatem Technicznym oraz Euroregionami.

Użytkownicy internetu mogą zwrócić się ze swoimi sugestiami i życzeniami odnośnie strony internetowej pod podany adres poczty elektronicznej.

Ustanowiony zostanie specjalny centralny adres poczty elektronicznej kontakt@interreg3a.info, z którego mogą skorzystać wszyscy zainteresowani, aby drogą elektroniczną zadać pytania dotyczące IW INTERREG III A.

5.5.3 Media klasyczne

5.5.3.1 Prasa, telewizja, radio

Publikacje i rozpowszechnianie informacji mają również następować poprzez prasę, publikacje, telewizję, radio. Wymienione media będą głównie wykorzystywane do podawania informacji związanych z określonymi wydarzeniami. Zalicza się do takich informacji również te, które publikowane będą nieregularnie, i których treść może być interesująca dla szerokiej opinii publicznej, np. opublikowana zostanie informacja o zatwierdzeniu dostosowanego w związku z akcesją PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia przez Komisję Europejską.

Poza tym podane zostaną informacje o pracy Komitetu Monitorującego i Komitetu Sterującego. Instytucje narodowe mają po posiedzeniach Komitetu obowiązek informowania mediów szybko i w odpowiedniej formie oraz z uwzględnieniem przepisów o ochronie danych osobowych o osiągniętych wynikach. W takim celu wykorzystane będą informacje dla prasy jak i konferencje prasowe i wywiady. Za kontakty z prasą odpowiedzialni są przewodniczący Komitetu Monitorującego. Odpowiedzialni reprezentanci Komisji Europejskiej biorą udział w kontaktach z prasą.

Dodatkowe zaangażowanie lokalnych i regionalnych stacji telewizyjnych z terenu dolnośląsko-saksońskiego obszaru wsparcia następować będzie szczególnie wtedy, kiedy dojdzie do wyjątkowych wydarzeń, np. otwarcie obiektów, zwieńczonego sukcesem zakończenia przedsięwzięcia, osiągnięciu pewnych kamieni milowych w projektach, bądź jeżeli będą już dostępne wyniki oceny śródkresowej ważne dla opinii publicznej. Przygotowanie i realizacja pracy z mediami odnoszącej się do konkretnych przedsięwzięć jest zadaniem Wspólnego Sekretariatu Technicznego na zlecenie instytucji narodowych we współpracy z jednostkami zarządzającymi środkami INTERREG III A i projektodawcami. Poza tym projektodawcy sami powinni kontaktować się z prasą. Wspólny Sekretariat Techniczny będzie - o ile to konieczne - wspierał te podmioty przy takich działaniach, np. przekazując odpowiednie know-how.

5.5.3.2 Publikacje

Dokument Programowy

PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia, po swoim zatwierdzeniu zostanie w zwartej formie opublikowany w języku polskim i niemieckimi i przesłany na życzenie zainteresowanym podmiotom. Poza tym będzie dostępny jako plik do ściągnięcia w formacie pdf na stronie internetowej INTERREG III A.

Uzupełnienie Programu

Uzupełnienie PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia zostanie udostępniony w formacie pdf jako dokument do ściągnięcia w języku polskim i niemieckim.

Broszury / Ulotki

Przewidziane jest wydanie dwujęzycznej przyjaznej użytkownikom serii ulotek o PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia. Ta seria ulotek zasadniczo będzie koncentrować się na poszczególnych działaniach z podaniem odpowiednich informacji, co do podstaw prawnych, kryteriów wyboru projektów oraz procedurze wnioskowania. Publikacja dostępna będzie w wersji wydrukowanej oraz jako plik do ściągnięcia w formacie pdf.

Przedstawienie zakresu wsparcia, warunków jego uzyskania oraz procedur następować będzie również w innych ogólnych publikacjach i informacjach o możliwościach wykorzystania środków pomocowych przez szeroką opinię publiczną w województwie dolnośląskim i Wolnym Kraju Związkowym Saksonia. Przy tym w odpowiedniej formie zwracać się będzie uwagę na współfinansowanie środkami UE.

Poza tym w ścisłej kooperacji z Instytucją Zarządzającą funduszami strukturalnymi w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia ukaże się specjalne wydanie periodyku „Fundusze Strukturalne – Aktualności” poświęcone IW INTERREG III A.

Po zakończeniu Programu Inicjatywy Wspólnotowej planuje się opublikowanie broszury o osiągniętych wspólnych wynikach na obszarach interwencji.

Sprawozdania

Zgodnie z art. 34 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 Wspólna Instytucja Zarządzająca co roku przedkłada Komisji Europejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zawierające rozdział dotyczący działań informacyjnych i promocyjnych oraz wyników wdrożenia Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1159/2000. Roczne sprawozdanie z realizacji zostanie opublikowane na wspólnej stronie internetowej INTERREG III A w języku polskim i niemieckim jako plik w formacie pdf.

Ewaluacja

Sprawozdania z realizacji i ewaluacja śródkresowa programu za okres 2000-2003 opublikowane są na stronie internetowej INTERREG III A jako plik pdf ściągnięcia.

Zgodnie z art. 42 (4) Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 w roku 2005 przeprowadzona zostanie aktualizacja oceny śródkresowej. Wyniki aktualizacji zostaną opublikowane w języku polskim i niemieckim w I kwartale 2006 roku w stosownej formie.

5.5.4 Imprezy

W intensywnej fazie uwarunkowanego akcesją dostosowania Programu okazało się, iż imprezy w formie forum informacyjnych, warsztatów, seminariów branżowych, dni informacji i szkoleń dotyczących treści, procedur, zakresu odpowiedzialności i struktur wdrażania stanowią niezbędny instrument przekazywania wiedzy. Ich przeprowadzenie będzie kontynuowane również w ramach wdrażania Programu Inicjatywy Wspólnotowej. Należy przy tym rozróżniać kilka form imprez:

- Uzgodnienia, warsztaty i dni informacji, które umożliwiają bezpośrednie komunikowanie się między. Celem jest przy tym uzgodnienie i ustalenie między stosownymi partnerami procedur i zakresu odpowiedzialności.
- Fora informacyjne, warsztaty i otwarte dni doradztwa, które ukierunkowane są na potencjalnych projektodawców. Służą one zapoznaniu grup docelowych

z możliwościami uzyskania wsparcia w ramach IW INTERREG III A bądź pogłębiają już istniejący zakres wiedzy.

- Prezentacje, które prezentują wyniki IW INTERREG III A szerokiej opinii publicznej. Organizacją i przeprowadzeniem zajmie się Wspólny Sekretariat Techniczny w porozumieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą INTERREG III A i instytucjami narodowymi.

5.5.5 Wystawa

Kolejnym skutecznym instrumentem prezentacji jest wystawa o PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia. Wystawa pomyślana jest jako dwujęzyczna wystawa mobilną, prezentowana na terenie wspólnego obszaru wsparcia.

Poza wykorzystaniem podczas różnorodnych imprez na terenie dolnośląsko-saksońskiego obszaru wsparcia planowane jest również prezentowanie wystawy w publicznie dostępnych placówkach po obu stronach granicy lub podczas dużych, znaczących imprez na poziomie federacji bądź kraju związkowego. Poza tym można udostępniać tablice z informacjami wystawienniczymi do prezentacji we własnych pomieszczeniach takim podmiotom jak Euroregiony, zainteresowani partnerzy społeczni i gospodarczy oraz innym organizacjom pozarządowym na wspólnym pograniczu.

Wstępne transgraniczne planowanie udziału w wystawach, targach i innych forach ma miejsce na początku każdego roku kalendarzowego we Wspólnym Sekretariacie Technicznym w uzgodnieniu z instytucjami narodowymi, co gwarantuje odpowiednie jakościowo i terminowo przygotowanie działania. Zainteresowane podmioty mogą w każdej chwili zwracać się do Wspólnego Sekretariatu Technicznego w celu zgłoszenia chęci wypożyczenia wystawy.

5.5.6 Wyjazdy studyjne i wizytacje projektów na miejscu

W przyszłości posiedzenia Komitetu Monitorującego i Komitetu Sterującego będą odbywać się na zmianę po stronie polskiej i saksońskiej w odpowiednio dobranych miejscach regionu pogranicza. W ramach prac tych Komitetów przewidziane są wyjazdy studyjne do projektów INTERREG III A na danym obszarze wsparcia. W tym kontekście istnieje również możliwość zwiedzania projektów na miejscu przez reprezentantów prasy, reprezentantów samorządów, partnerów społecznych i gospodarczych oraz inne podmioty zainteresowane wdrażaniem PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) - Wolny Kraj Związkowy Saksonia. Wyżej wymienione grupy zainteresowanych podmiotów uzyskają tym samym wgląd w działania wspierane na wspólnym obszarze dolnośląsko-saksońskiego pogranicza.

W wyniku pozytywnych doświadczeń ubiegłych lat podmiotom, które chcą więcej dowiedzieć się o współpracy transgranicznej można zaoferować podróże studyjne na teren wspólnego dolnośląsko-saksońskiego obszaru wsparcia INTERREG III A.

Wyjazdy studyjne bądź podróże studyjne przygotowywane są i przeprowadzane we współpracy ze Wspólnym Sekretariatem Technicznym, Wspólną Instytucją Zarządzającą, właściwymi instytucjami narodowymi, jednostkami zarządzającymi środkami INTERREG III A bądź Regionalnym Punktem Kontaktowym w województwie dolnośląskim oraz projektodawcami.

Poza tym o znaczących działaniach informowana będzie również Komisja Europejska i jej przedstawicielstwa w państwach członkowskich. Takimi wydarzeniami mogą być np. oddanie do użytku wzorcowych projektów, wyjazdy studyjne na obszar wspólnego pogranicza.

5.5.7. Wykorzystywane materiały reklamowe

Jako działania towarzyszące wdrażaniu planu działań komunikacji społecznej dla PIW INTERREG III A wykorzystywane będą środki reklamy. Głównym elementem będzie przy tym logo INTERREG III A służące identyfikacji Programu.

5.5.8. Doradztwo dla beneficjenta

Zarówno Wspólny Sekretariat Techniczny jak i Regionalny Punkt Kontaktowy w województwie dolnośląskim doradzają wnioskodawcom w fazie przygotowania koncepcji projektu do Programu INTERREG III A. Celem jest przy tym stworzenie wysokiej jakości aplikacji na saksońsko-dolnośląskim pograniczu.

Potencjalni wnioskodawcy nawiązują kontakt z biurem Wspólnego Sekretariatu Technicznego bądź instytucjami uczestniczącymi w obsłudze projektów po stronie saksońskiej i/lub dolnośląskiej i/lub dolnośląskim Regionalnym Punktem Kontaktowym w Jeleniej Górze celem uzyskania fachowej rady jak i informacji o procedurach i specyficznych dla IW INTERREG wymogach.

W celu doradzania wnioskodawcom odnośnie specyficznych dla IW INTERREG wymogów Wspólny Sekretariat Techniczny w ścisłej kooperacji z Euroregionem Nysa oferować będzie otwarte dni doradztwa w biurach Euroregionu. Terminy dni otwartych zostaną opublikowane w internecie.

W ramach wsparcia Funduszu Małych Projektów w ramach Programu INTERREG III A potencjalni wnioskodawcy nawiązują kontakt z koordynatorem Funduszu Małych Projektów we właściwym miejscowo euroregionie po stronie saksońskiej i/lub polskiej celem uzyskania porady na temat procedur i wymogów.

5.5.9 Sprawy różne

5.5.9.1 Informowanie podmiotów otrzymujących wsparcie

Wspólna Instytucja Zarządzająca troszczy się o to, aby przy wszystkich działaniach związanych z dofinansowaniem ze środków IW INTERREG III A przestrzegać przepisów Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1159/2000.

5.5.9.2 Specjalne wymagania formułowane w powiadomieniach o przyznaniu wsparcia

Poza tym poprzez sformułowanie specjalnych wymagań w powiadomieniach o przyznaniu wsparcia względnie w kierowanych do beneficjentów innych oficjalnych informacjach związanych z pozwoleniem na wcześniejsze rozpoczęcie działania bez naruszenia przepisów o środkach pomocowych gwarantuje się to, iż dla wszystkich projektów postępy ich realizacji oraz ich wyniki dokumentowane i przetwarzane będą w porównywalnej formie. Tym samym Wspólna Instytucja Zarządzająca INTERREG III A ma bieżące i stałe konieczne informacje potrzebne do wymaganego przepisami monitoringu, ewaluacji oraz działań informacyjnych i promocyjnych.

Otrzymujący środki pomocowe oświadczą, iż wyraża zgodę na to, aby wypisy i wyciągi ze sprawozdań dotyczących realizacji projektu i ich wyników były publikowane częściowo lub całościowo w internecie⁴⁵ i/lub broszurach⁴⁶ - przy zachowaniu przypisów z zakresu ochrony danych osobowych.

5.5.9.3 Specjalne wymagania dotyczące przeprowadzania imprez

Przy wszystkich imprezach związanych ze współfinansowaniem ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programem Inicjatywy Wspólnotowej organizatorzy muszą zwrócić uwagę na odpowiednią informację o udziale UE wspólnoty poprzez wywieszenie w sali obrad lub umieszczenie na dokumentach flagi UE.

---

⁴⁵ Porównaj punkt 5.5.2 Nowe Media w Rozdziale 5 Uzupełnienia Programu.

⁴⁶ Porównaj punkt 5.5.3 Media klasyczne w rozdziale 5 Uzupełnienia Programu.

Schemat 121 Zestawienie dotyczące działań informacyjnych i promocyjnych

Treści	Działania	Instrumenty / media	Odpowiedzialne jednostki	Grupy docelowe	cykliczność	
1. Całkowita treść Programu	Publikacja Prezentacja	strona internetowa INTERREG III A	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi	Ogólna opinia publiczna, potencjalni beneficjenci i beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy	stale	
	Informacja	informacja dla prasy			w razie potrzeby	
		broszury, ulotki	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi		w razie potrzeby	
	Informacja Prezentacja	imprezy		Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi, Regionalnym Punktem Kontaktowym w województwie dolnośląskim oraz we współpracy z organizatorami	potencjalni beneficjenci i beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy	w odniesieniu do wydarzeń
		Tablice wystawiennicze		Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi, Regionalnym Punktem Kontaktowym w województwie dolnośląskim oraz we współpracy z organizatorami	Ogólna opinia publiczna, potencjalni beneficjenci i beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy	w razie potrzeby
	Przekazywanie wiedzy i uzgodnienia	imprezy w formie: warsztatów, seminariów branżowych, szkoleń, dnia informacji		Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz Instytucjami Krajowymi, Regionalnym Punktem Kontaktowym w Województwie Dolnośląskim, jednostkami zarządzającymi środkami INTERREG IIIA oraz euroregionami jak i partnerami gospodarczymi i społecznymi	potencjalni beneficjenci i beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy, partnerzy gospodarczy i społeczni	w razie potrzeby

Treści	działania	Instrumenty / media	Odpowiedzialne jednostki	Grupy docelowe	cykliczność
2. Dokument Programowy w wersji zatwierdzonej	Opublikowanie wersji całkowitej	strona internetowa INTERREG III A - jako plik pdf do ściągnięcia	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi	Ogólnie opinia publiczna, potencjalni beneficjenci i beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy	Po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską, stale do ściągnięcia
		Wersja drukowana			Po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską
	Informacja o zatwierdzeniu przez Komisję Unii Europejskiej	informacja dla prasy			Sporządza Wspólny Sekretariat Techniczny Publikuje Wspólna Instytucja Zarządzająca bądź instytucje narodowe
3. Uzupełnienie Programu	Publikacja Prezentacja	strona internetowa INTERREG III A - jako plik pdf do ściągnięcia	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi	Ogólnie opinia publiczna, potencjalni beneficjenci i beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy	Po formalnym przyjęciu przez Komisję Europejską stale do ściągnięcia
	Informacja o formalnym przyjęciu przez Komisję Unii Europejskiej	strona internetowa INTERREG III A - rubryka aktualności			
	Przekazywanie wiedzy i uzgodnienia	imprezy w formie: warsztatów, seminariów branżowych, szkoleń, dnia informacji	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi, Regionalnym Punktem Kontaktowym w województwie dolnośląskim, instytucjami uczestniczącymi w obsłudze projektów oraz euroregionami jak i partnerami gospodarczymi i społecznymi	Instytucje Pośredniczące, potencjalni beneficjenci i beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy	w razie potrzeby

Treści	działania	Instrumenty / media	Odpowiedzialne jednostki	Grupy docelowe	cykliczność
4. Treści i procedury w odniesieniu do poszczególnych priorytetów i działań	Doradztwo	Rozmowy informacyjne i doradcze	Wspólny Sekretariat Techniczny Regionalny Punkt Kontaktowy w województwie dolnośląskim Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów	potencjalni beneficjenci, zaangażowane podmioty, projektodawcy	Stale w fazie kwalifikacji
			Instytucje narodowe i jednostki zarządzające środkami INTERREG III A		W zależności od potrzeby (w odniesieniu do projektu)
	Publikacja wyciągów z treści Programu	broszury, ulotki	Wspólny Sekretariat Techniczny na zlecenie urzędów narodowych oraz jednostek zarządzających środkami INTERREG III A		raz
	Informacja Prezentacja	imprezy	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi, Regionalnym Punktem Kontaktowym w województwie dolnośląskim, instytucjami uczestniczącymi w obsłudze projektów oraz euroregionami jak i partnerami gospodarczymi i społecznymi		w razie potrzeby
informacja dla prasy				Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi; instytucje uczestniczące w obsłudze projektów	

Treści	działania	Instrumenty / media	Odpowiedzialne jednostki	Grupy docelowe	cykliczność	
5. Stan / wyniki wdrażania całego Programu	Roczne sprawozdanie wykonawcze	Wersja drukowana do przedłożenia Komisji Europejskiej	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi	Ogólnie opinia publiczna	rocznie	
	Informacja o sprawozdaniu wykonawczym	informacja dla prasy				
	Informacje Publikacje	strona internetowa INTERREG III A	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi			stałe
		e-mail newsletter			Ogólnie opinia publiczna i abonament	regularnie
		informacja dla prasy			Ogólnie opinia publiczna	w odniesieniu do wydarzeń
	Informacje Publikacje	imprezy w formie konferencji, sympozjów itp.	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi, Regionalnym Punktem Kontaktowym w województwie dolnośląskim i jednostkami zarządzającymi środkami INTERREG III A		Ogólnie opinia publiczna, partnerzy gospodarczy i społeczni, zaangażowane podmioty	w odniesieniu do wydarzeń
telewizja rozgłoszenie radiowe		Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi		Ogólnie opinia publiczna	w odniesieniu do wydarzeń	

Treści	działania	Instrumenty / media	Odpowiedzialne jednostki	Grupy docelowe	cykliczność
5. Stan / wyniki wdrażania całego Programu	Aktualizacja ewaluacji śródkresowej	Wersja drukowana	Wspólna Instytucja Zarządzająca we współpracy ze Wspólnym Sekretariatem Technicznym i jednostkami narodowymi		Po przedłożeniu Komisji Europejskiej
		strona internetowa INTERREG III A - jako plik pdf do ściągnięcia		Ogólnie opinia publiczna	
	Informacja o aktualizacji ewaluacji śródkresowej	INTERREG III A - Newsletter		Ogólnie opinia publiczna i abonament	
	Ewaluacja ex - post	Wersja drukowana		Komitet Monitorujący	Po przedłożeniu Komisji Europejskiej
		strona internetowa INTERREG III A - jako plik pdf do ściągnięcia		Ogólnie opinia publiczna	
Informacja o ewaluacji ex-post	INTERREG III A - Newsletter	Ogólnie opinia publiczna i abonament			
	Wyjazdy studyjne branżowe Podróże studyjne	Zwiedzanie na miejscu	Wspólna Instytucja Zarządzająca we współpracy ze Wspólnym Sekretariatem Technicznym i jednostkami narodowymi, Regionalnym Punktem Kontaktowym województwa dolnośląskiego, jednostkami zarządzającymi środkami INTERREG III A, Komisją Europejską, reprezentantami państwa członkowskiego oraz realizującym projekt	Członkowie Komitetu Sterującego i Monitorującego, zainteresowani z innych programów pomocowych UE, ogólna opinia publiczna	W odniesieniu do projektu

Treści	działania	Instrumenty / media	Odpowiedzialne jednostki	Grupy docelowe	cykliczność
6. Projekty	Powiadomienie beneficjenta o przyznanej kwocie dofinansowania	Poświadczenie udzielenia wsparcia po stronie saksońskiej / umowa dofinansowania projektu po stronie polskiej	Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów	projektodawca	W odniesieniu do projektu
	Zapewnienie w trakcie realizacji projektu działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących wsparcia z funduszy strukturalnych	Sformułowanie wymagań w zakresie realizacji projektu	Instytucje uczestniczące w obsłudze projektów według założeń Komitetu Sterującego		
	Informacje Publikacje	Tablice informacyjne	projektodawca	Ogólnie opinia publiczna	
			Tablice pamiątkowe		
			Sprawozdania międzyokresowe		
			Sprawozdania końcowe		
			broszury/ulotki		
informacja dla prasy					
Informacja Prezentacja	Prezentacje wyników	Wspólny Sekretariat Techniczny w uzgodnieniu ze Wspólną Instytucją Zarządzającą oraz jednostkami narodowymi i we współpracy z realizującymi projekty			
	strona internetowa realizującego projekt				
	strona internetowa INTERREG III A				
	Imprezy	Widoczna informacja o udziale UE wraz z emblematem UE	organizator	Uczestnicy imprezy	w odniesieniu do wydarzeń

5.6 Ocena działań informacyjnych i promocyjnych

W celu dokonania wymaganej przez Komisję Europejską oceny przeprowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych zastosowanie znajdują następujące wskaźniki, do których odnosić się będą coroczne sprawozdania wykonawcze:

Wykorzystanie instrumentów / mediów	Wskaźniki
▪ strona internetowa INTERREG III A	➤ ilość wejść ➤ ocena statystyczna najczęściej odwiedzanych stron
▪ kontakt poprzez pocztę elektroniczną	➤ Ilość zapytań kierowanych drogą elektroniczną
▪ prasa	➤ ilość informacji dla prasy
▪ publikacje	➤ ilość wydanych publikacji ➤ wysokość nakładu każdej publikacji
▪ telewizja	➤ ilość audycji telewizyjnych
▪ rozgłośnie radiowe	➤ Ilość audycji radiowych
▪ imprezy	➤ liczba imprez ➤ liczba uczestników jednej imprezy
▪ wystawa INTERREG III A	➤ Ilość prezentacji wystawy
▪ wyjazdy studyjne	➤ Ilość przeprowadzonych wyjazdów studyjnych ➤ Ilość uczestników wyjazdów studyjnych
▪ dni doradztwa	➤ Liczba przeprowadzonych dni doradztwa Wspólnego Sekretariatu Technicznego w euroregionach ➤ Ilość porad

Rozdział 6 System informacji

6.1 Podstawy prawne

W myśl art. 34 ust. 1 lit. a) Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 Wspólna Instytucja Zarządzająca odpowiedzialna jest za ustanowienie transgranicznego systemu danych dla gromadzenia wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wykonania interwencji w celu audytu w ramach funduszy strukturalnych, a także za przekazanie tych danych zgodnie z rozwiązaniami uzgodnionymi między Państwem Członkowskim i Komisją.

W miarę możliwości, zgodnie z art. 18 ust. 3 lit. e) Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999, skomputeryzowane systemy wymiany danych, niezbędnych do wypełnienia wymogów zarządzania, monitorowania i oceny określonych w niniejszym rozporządzeniu, powinny umożliwić wymianę niezbędnych danych z Komisją. Wspólna Instytucja Zarządzająca INTERREG III A oraz instytucje narodowe zapewniają, że wszystkie dane konieczne dla monitoringu finansowego będą gromadzone i aktualizowane we wspólnym transgranicznym systemie danych.

Forma i treść przechowywanych danych księgowych, przedstawianych Komisji na żądanie, opisane zostały w rozdziale VI Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001. W załącznikach IV i V niniejszego rozporządzenia określone zostały szczegółowo wymienione w art. 18 ust. 2 niniejszego rozporządzenia zakres informacji udostępnianych w formie elektronicznej oraz opis danych technicznych preferowanych w odniesieniu do przekazu plików komputerowych.

6.2 Sytuacja w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia

Na podstawie ustawy o bazach danych przyznanych środków pomocowych w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia (SächsFöDaG) Wolny Kraj Związkowy Saksonia prowadzi jednolity dla całego kraju związkowego bank danych środków pomocowych (FÖMISAX), który na podstawie oprogramowania banków danych Oracle stanowi dla administracji publicznej Wolnego Kraju Związkowego Saksonia szczegółowy system informacji i przetwarzania danych na jej potrzeby.

Poza FÖMISAX w procedurach wykorzystywane są następujące instrumenty technologii informatycznych: jednolity dla całego kraju związkowego System Zarządzania Środkami Pomocowymi (FMV) oraz System Zagospodarowania Środków (SaxMBS). System FMV stanowi podstawę opracowania wspieranego przedsięwzięcia ukierunkowaną na jego postęp w zatwierdzaniu i realizacji. Rejestrowane są wszystkie zaistniałe sytuacje od momentu rejestracji aplikacji, poprzez weryfikację, zatwierdzenie, wypłatę aż po audyt i zakończenie przedsięwzięcia. System przekazuje automatycznie odpowiednie dane wykonawcze do systemu FÖMISAX. Inne istniejące, specyficzne dla poszczególnych resortów systemy zarządzania środkami pomocowymi (np. „Agriförder” w zakresie rozwoju obszarów wiejskich) również obsługują system FÖMISAX poprzez układ interface'ów. Z uwagi na wymogi Rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 system FMV został rozszerzony o moduł FMV-FIKO (Zarządzanie Środkami Pomocowymi i Kontrola Finansowa) i wprowadzony od czerwca 2003 r. do wszystkich saksońskich instytucji uczestniczących w obsłudze projektów realizowanych w ramach Programów INTERREG III A.

Krajowe wytyczne dotyczące przyznawania środków pomocowych zostały jako podstawy prawne włączone do rozszerzonego systemu funkcjonującego dla strony saksońskiej

w ramach PIW INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia - Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie).

W celu umożliwienia poszukiwań w zbiorze danych o projektach udostępniony został w sieci bank danych o nazwie FIKO-WEB.

Wszystkie instytucje uczestniczące po stronie saksońskiej w zarządzaniu PIW INTERREG III A Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) – Wolny Kraj Związkowy Saksonia (instytucja narodowa, instytucja subpłatnicza, instytucje zarządzające środkami INTERREG III A jak również jednostka monitorująco-kontrolna), obok resortów branżowych zajmujących się obsługą projektów w ich merytorycznym zakresie, dysponują dostępem do systemów FMV-FIKO względnie FÖMISAX oraz FIKO-WEB.

6.3 Sytuacja w Rzeczypospolitej Polskiej

Po stronie polskiej w procesie zarządzania i wdrażania Programu w zakresie monitoringu Programu i kontroli finansowej zastosowany zostanie System Informatycznego Monitoringu i Kontroli Finansowej Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności (SIMIK) z chwilą jego wdrożenia. Wykorzystanie wymienionego systemu nastąpi na wszystkich szczeblach zarządzania i kontroli tj. w instytucji narodowej, subpłatniczej i pośredniczącej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 1260/1999 zapewnia się, iż z chwilą wdrożenia SIMIK wnioski, prognozy, informacje, raporty i inne dokumenty przygotowane w ramach zarządzania i wdrażania Programu będą sporządzane i przekazywane z jego wykorzystaniem.

Zapewnia się również bieżące wprowadzanie do systemu SIMIK danych związanych z zarządzaniem i wdrażaniem Programu oraz ich pełną zgodność z dokumentami źródłowymi.

Do momentu zakończenia instalacji systemu SIMIK Instytucja Subpłatnicza będzie przekazywać Wspólnej Instytucji Płatniczej dane niezbędne do sporządzania wniosków o płatność w formie odpowiednich tabel i formatów plików.

Zapewnia się równocześnie kompatybilność systemu SIMIK (oraz form wprowadzania i przetwarzania danych wykorzystywanych do czasu jego ostatecznego wdrożenia) z funkcjonującym w Saksonii systemem.

6.4 Transgraniczny monitoring finansowo-techniczny i specyficzny dla IW INTERREG

Najważniejszą podstawą dla monitoringu finansowo-technicznego zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 438/2001 oraz dla specyficznego dla IW INTERREG monitoringu i aktywnego sterowania Programem jest transgranicznie funkcjonujący bank danych. W banku tym odzwierciedlane są kompletnie wszystkie zarówno polskie jak i saksońskie dane o projektach. W toku uwarunkowanego akcesją dostosowania struktur i procedur we Wspólnym Sekretariacie Technicznym założono bank danych, który jest w stanie sprostać wyżej wymienionym wymogom.

Dane o projektach saksońskich odnośnie monitoringu finansowego zostaną przy tym przeniesione z banków danych jednostek zarządzających środkami pomocowymi z funduszy strukturalnych w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia. Wszystkie dane o projektach realizowanych po stronie polskiej, zostaną przekazane Wspólnego Sekretariatowi Technicznemu i wprowadzone do systemu gromadzenia danych.

W ramach specyficznego dla IW INTERREG monitoringu Wspólny Sekretariat Techniczny będzie wprowadzał do systemu dodatkowe informacje o wszystkich polskich i saksońskich projektach.

6.5 Elektroniczne przekazywanie danych

Dane zgromadzone w puli danych jednostki zarządzającej środkami pomocowymi z funduszy strukturalnych w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia oraz zgromadzonych przez Wspólny Sekretariat Techniczny zgodnie z załącznikiem IV Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 438/2001 mają zostać perspektywicznie przeniesione do systemu efREporter, który jest rozwiązaniem technicznym - instrumentem do generowania tzw. plików flat i tym samym służącym jako podstawa do elektronicznej sprawozdawczości w stosunku do Komisji Europejskiej.

Wymogi stawiane plikom flat zostały szczegółowo opisane w dokumencie Komisji Europejskiej *File interface description Version 1.2* oraz w załącznikach 1-6. Aby w przyszłości zagwarantować elektroniczne przekazywanie danych Komisji Europejskiej konieczne są jednak najpierw określone prace implementacyjne związane również z rozwojem i uwarunkowanym akcesją dostosowaniem systemu przetwarzania danych.